

Årsredovisning 2012

Länsstyrelsen
Gävleborg

Länsstyrelsen Gävleborg

Årsredovisning 2012

Länsstyrelsen
Gävleborg

Innehåll

Landshövdingen har ordet	4
Organisation	6
Länsstyrelseinstruktion 2 §	7
Länsstyrelseinstruktion 3-6 §§	17
<i>Trafikföreskrifter</i>	17
<i>Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor</i>	18
<i>Lantbruk och landsbygd</i>	21
<i>Fiske</i>	29
<i>Regional tillväxt</i>	32
<i>Infrastrukturplanering</i>	41
<i>Energi och klimat</i>	44
<i>Hållbar samhällsplanering och boende</i>	51
<i>Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd</i>	55
<i>Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar</i>	73
<i>Kulturmiljö</i>	77
<i>Folkhälsa</i>	83
<i>Jämställdhet</i>	94
<i>Integration</i>	98
<i>Övrig verksamhet</i>	110
<i>Organisationsstyrning</i>	113
Personaluppgifter	114
Året i siffror	116
Finansiell redovisning	131

Landshövdingen har ordet

Gävleborg har under århundraden haft en plats på den internationella arenan genom den basindustri som haft sin framväxt i länet. När jag ser tillbaka på 2012 konstaterar jag att Länsstyrelsens arbete inom flertalet av våra politikområden har bäring på internationell samverkan och förmågan att kunna lyfta blicken och se möjligheter i de kunskaper som vi och andra i omgivningen besitter.

”Folket är humant, har röda hus och inuti snygga och rena, bättre byggda än på annor ställe!” är ett citat från Carl Linnaeus år 1732 vid hans resa i Hälsingland. Den 1 juli 2012 instämde Colombia, Sydafrika, Schweiz, Japan, Estland och Senegal i hans bedömning, att hälsingegårdarna är något alldeles extra, när hälsingegårdarna blev världsarv vid en Unescos möte i S:t Petersburg.

Utnämningen har föregåtts av ett intensivt och målmedvetet arbete vid Länsstyrelsen under många år. Veta, vårda och visa har varit parollen. Nu vidtar ett lika intensivt arbete tillsammans med andra aktörer, lokalt, regionalt, nationellt och internationellt, för att verkligen visa upp vårt världsarv för besökare från när och fjärran, i en hållbar utveckling för Gävleborgs län.

Under året har vi haft besök från ett flertal länder och världsdelar, som intresserar sig för det kunnande som vi besitter inom miljö och naturområdet. Kunskapsexport har en potential att bli

en ny näring i länet och en viktig bidragsgivare till en bättre miljö och mindre klimatpåverkan på andra håll i världen. Det gedigna arbete, som många av Länsstyrelsens medarbetare står för inom miljö- och naturområdet, bidrar till en säker och bra miljö för länets invånare och är internationellt intressant. Arbetet med nationalparker, vattenförvaltningsåtgärder, fiskvandring, djurskyddskontroller och miljömålsarbete får en ytterligare dimension.

En internationell dimension har också den strukturellt betingade höga arbetslöshet som drabbat länet. Gävleborg, med en hög andel världsledande basindustri, är mycket beroende av världskonjunkturen och den ekonomiska och tekniska utvecklingen. Länsstyrelsen har under året också engagerat sig i arbetet med kompetensförsörjning och utbildningsinsatser, som en överbyggande faktor för individen, och som samtidigt har stor betydelse för företagens möjligheter att växa. Arbetsmarknadsläget är klart ansträngt, speciellt för ungdomar och nyanlända, även om vi ser ljuspunkter i form av ett ökat nyföretagande. Både regionala och nationella insatser och ansträngningar kommer att fordras under de kommande åren.

Kunskapsområden som geografiska informationssystem, fiberoptik eller handikappkunskap har sin hemvist i länet. Dessa skapar arbetstillfällen i länet, men har sin kanske största utvecklingspotential internationellt, liksom basindustrin en gång.

Detta arbete har vi bidragit till och ändå är det bara början på en ny resa av möjligheter, liksom det var för Hälsingegårdarna en gång i tiden.

Barbro Holmberg

Barbro Holmberg,
landshövding

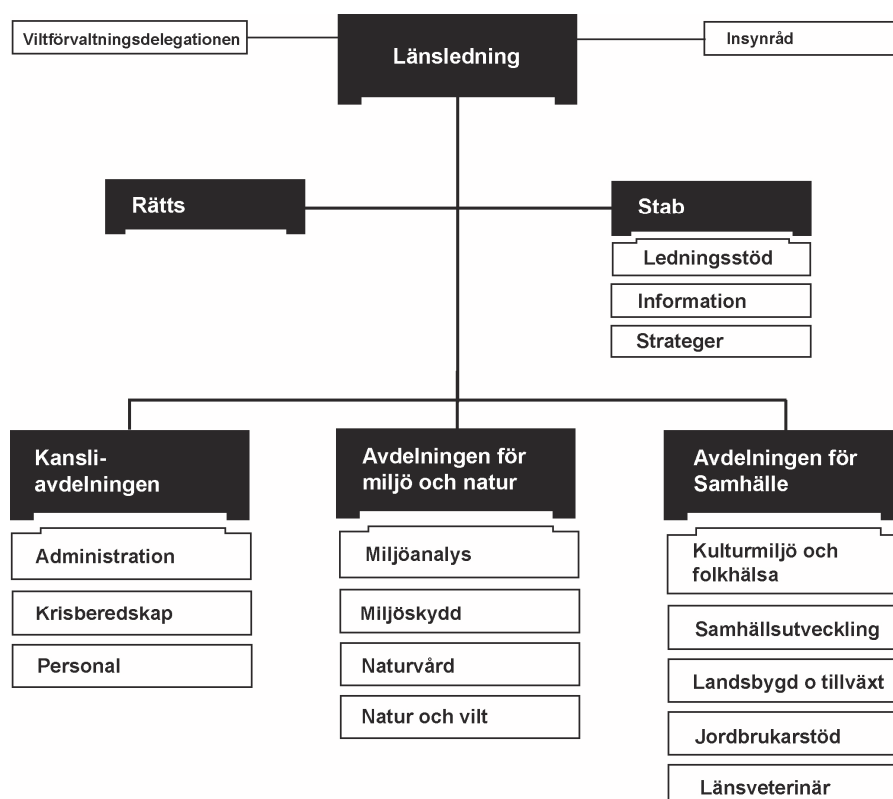
Organisation

Under 2012 har Länsstyrelsens verksamhet bedrivits med tre avdelningar, tolv enheter/funktioner, samt två stabsfunktioner för stöd till länsledningen. Dessutom finns en viltförvaltningsdelegation. Miljöprövningsdelegationen flyttades till Länsstyrelsen i Dalarna vid halvårsskiftet

Ett internt organisations- och förändringsarbete har genomförts som ett led i den pågående utvecklingen av ledning och styrning för att kunna möta framtida förändringar och krav på Länsstyrelsen som statlig myndighet. En arbetsgrupp har tagit fram ett förslag till ny organisation och länsledningen beslutade därefter om en organisationsanpassning som träder i kraft från 2013. Beslutet innebär att den nuvarande organisationen behålls i stort, men att en avdelning för verksamhetsstöd införs.

Landshövdingen är chef för Länsstyrelsen och regeringens företrädare i länet. Länsrådet är landshövdingens närmaste medarbetare och ställföreträdare. Länsstyrelsens ledningsgrupp består, förutom landshövdingen och länsrådet, av tre avdelningschefer och chefsjuristen. Länsstyrelsen är en så kallad enrådighetsmyndighet. Detta innebär att landshövdingen svarar direkt inför regeringen och att myndigheten har ett insynsråd i stället för styrelse.

Nedanstående organisationsplan gällde för Länsstyrelsen vid utgången av 2012.

Länsstyrelseinstruktion 2 §

Länsstyrelsen ska verka för att nationella mål får genomslag i länet samtidigt som hänsyn ska tas till regionala förhållanden och förutsättningar.

1. Länsstyrelsen ska redovisa sina insatser och sin bedömning av uppnådda resultat för sin uppgift att verka för att nationella mål får genomslag i länet samtidigt som hänsyn ska tas till regionala förhållanden och förutsättningar.

Länsstyrelsens övergripande uppdrag

Länsstyrelsen ska bidra till en hållbar utveckling i länet och värna om människor och miljö genom att som statlig förvaltningsmyndighet verka för att de nationella målen får genomslag, samtidigt som hänsyn tas till länets förhållanden och förutsättningar.

Som en del i statsförvaltningen har vårt arbete utförts med utgångspunkt i de grundläggande värdena demokrati, rättsäkerhet och effektivitet. Vi har fortsatt arbetet med utveckling i enlighet med begreppet e-myndighet. Vi har även fortsatt att utveckla arbetet över avdelnings- och enhetsgränserna för att bättre tillvarata myndighetens samlade kompetens i arbetet med att gynna en hållbar utveckling i länet.

Verksamheten vid Länsstyrelsen har följts upp kontinuerligt och i enlighet med beslutad planeringsprocess. Verksamhetsplanen har följts upp varje tertiäl och det ekonomiska läget varje månad. Utfallet i förhållande till planeringen och eventuella avvikelser har rapporterats.

Regionala utgångspunkter

Förutom de centrala styrdokumenterna ska verksamhetsplaneringen även utgå från de regionala programdokument som tagits fram, samt interna policys och riktlinjer.

De regionala programdokumenten är i första hand:

- Möjligheter nära dig, Regionalt utvecklingsprogram Gävleborg 2009-2013
- Nya möjligheter, förslag till ny regional utvecklingsstrategi 2013-2020
- Regionala miljömål med åtgärdsprogram för Gävleborgs län
- Vattenförvaltningsåtgärder i Gävleborgs län, Länsstyrelsen i Gävleborgs genomförandeplan enligt Vattenmyndighetens åtgärdsprogram, åtgärd 30

Insatser och resultat

Hälsingegårdarna har utsetts till världsarv, vilket betyder att hälsingegårdarnas kulturarv bevaras för all framtid. Världsarvet innebär ökade förutsättningar att utveckla besöksnäringen, tillsammans med den nya strategi för länets kulturarv som lagts fast för 2012-2016.

Gävleborgs län var ett av de första länen att presentera en bredbandsstrategi och arbetet fortsätter nu inom ramen för den digitala agendan.

En utvärdering av företagsstöd från Länsstyrelsen har visat goda resultat. Företagen har genomfört investeringar för sammanlagt fyra gånger så mycket som de ha fått i stöd. Bidragen innebär också att företagen vågar anställa fler och sysselsättningen har ökat i över 100 företag. Även gynnsamma effekter på miljön har kunnat påvisas som en följeffekt.

Den utvecklingspotential som finns inom området handikappkunskap har tagits tillvara och Gävleborg är idag en av de ledande regionerna. SUH, Svenskt Utvecklingscentrum för handikappidrott, Unicum med utveckling av produkter och tjänster och Glada Hudikteatern finns etablerade i länet. Som första högskola i Sverige driver också Högskolan i Gävle ett projekt med högskoleutbildning för utvecklingsstörda.

Jordbruksverket presenterade under våren 2012 en uppföljning av länsstyrelsernas djurskyddskontroll och konstaterade att det sker en positiv utveckling. Ett förebyggande arbete har bedrivits med informationsinsatser i länet och Länsstyrelsen kan konstatera att effektiviteten har ökat 2012. Arbetet inom Landsbygdsprogrammet har klarat uppsatta mål för handläggningstider och utbetalningar. Effekterna är gynnsamma för utvecklingen av lantbruksnäringen och landsbygden i länet.

Länsstyrelsen har arbetat med effekterna av stormen Dagmar som drabbade länet och framför allt Hälsinglands skogar i december 2011. Skadorna i skogarna blev omfattande och en kartläggning har genomförts i våra naturreservat, bland annat för att minska risken för spridning av granbarkborre. Länsstyrelsen har även jobbat med Hamra nationalpark i Gävleborgs län, som är den första nationalparken i Sverige som använder varumärket ”Sveriges nationalparker”.

Länsstyrelsen har arbetat vidare med myggproblematiken i nedre Dalälven. I slutet av 2012 kom besked att myggbekämpningen för 2013 har säkerställts genom att statliga medel avsatts motsvarande sju miljoner kronor. Dessutom arbetar Länsstyrelsen vidare med landskapsstrategin ”Människor, mygg och natur vid Nedre Dalälven”, som tillsammans med allmänheten arbetar för att hitta långsiktiga metoder att hantera myggproblemen samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras. Bland annat visar ett av de forskningsuppdrag som genomförts att bete och slätter har en betydande påverkan på produktionen av översvämningsmygg.

Länsstyrelsen har under året beslutat om att dela in länet i 14 älgförvaltningsområden och utsett älgförvaltningsgrupper till dessa områden. Länsstyrelsen har också genomfört en utbildning i det nya älgförvaltningssystemet för älgförvaltningsgrupperna och viltförvaltningsdelegationen.

Ett åtgärdsprogram för de regionala klimat- och energimålen har tagits fram och beslutats under 2012. Därefter har diskussioner påbörjats för att tydliggöra ansvarsfördelning och samverkansformer för utförande av föreslagna åtgärder. Länsstyrelsen har genomfört regionala uppföljningar och påbörjat ett åtgärdsprogram för länets miljökvalitetsmål. Vår bedömning är att Gävleborgs län kommer att klara 3 av 14 miljömål till 2020 och att Gävleborgs län ligger i framkant jämfört med många län. Bland annat har ett projekt påbörjats för att återställa fiskvandring i de två största vattendragen i Gästrikland genom att återskapa och bevara naturliga miljöer och biologisk mångfald.

Länsstyrelsen har fastställt tillsynsplaner för sitt tillsynsuppdrag. Vi har prioriterat bland våra arbetsuppgifter inom miljötillsynen och utifrån detta tillvägagångssätt bland annat påbörjat ett tillsynsprojekt med åtgärder för att uppnå miljökvalitetsnormerna för vattenkvalitet inom Gävleåns avrinningsområde.

Inom samhällsplanering har Länsstyrelsens arbete med tillsyn och tillsynsvägledning under 2012 handlat mycket om Länsstyrelsens samordningsansvar enligt uppdrag 44 i regleringsbrev 2012. Uppdraget innebar att länsstyrelserna skulle ta fram gemensamma arbetsformer och riktlinjer för den uppgift som regleras i den ”nya” plan- och bygglagstiftningen. Arbetet har rapporterats till regeringen.

Länsstyrelsen har även under uppdrag 44 skickat ut en webbenkät angående kommunernas tillsynsarbete. Utskicket har gått ut till samtliga kommuner i länet och alla har svarat. Sammanställningen av materialet har rapporterats och resultatet har presenterats för kommunerna vid en länsträff i Hudiksvall, där även Boverket medverkade. I ett av Boverkets webbseminarier visades ett inslag från denna länsträff, som ett gott exempel på samarbetet mellan kommuner, Länsstyrelsen och Boverket. Tillsynsvägledning bygg, har under hösten 2012 förstärkts för att kunna möta kommunernas ökade efterfrågan på rådgivning och stöd, främst via telefon och e-post.

Länsstyrelsen har under året fortsatt sitt arbete med att samordna länets insatser inom det drogförebyggande arbetet, stöd till personlig ombudsverksamhet samt insatser inom kvinnovåldsfrågor, prostitution och människohandel. Inom just våldsområdet lyfts Gävleborg fram som ett framgångslän med anledning av det resursteam för hedersfrågor som vi inrättade för ett antal år sedan.

Projektet Öppna dörrar i Gävleborg fortsätter att inspirera och sprida kunskap om tillväxt och mångfald. Konceptet har nu spridits till flera andra län. Projektet Landa där man arbetar med att utveckla mottagandet av kvotflyktingar har uppmärksammats internationellt som ett gott exempel på hur ett mottagande kan organiseras.

Länsstyrelsen har under året besökt samtliga kommuner vid flera tillfällen under året och fört en dialog med kommunledning med flera kring det akuta behovet av fler platser för mottagande av ensamkommande barn. Under året har ytterligare en kommun skrivit överenskommelse om mottagande och nu tar 8 av länets 10 kommuner emot ensamkommande barn. Ytterligare en kommun har meddelat att man kommer att teckna en överenskommelse, men att det inte kan ske förrän i början på 2013 på grund av problem med att hitta lämpliga lokaler. Av de kommuner som har överenskommelser har ett flertal meddelat att man har möjligheter att utöka antalet under 2013.

För att utveckla kvaliteten på mottagandet av ensamkommande barn och öka antalet platser i länet har Länsstyrelsen samordnat ett regionalt samarbete där länets alla kommuner, Landstinget, Migrationsverket och regionförbundet ingått. Samarbetet har organiserats i en styrgrupp och i en referensgrupp och bygger på en gemensam avsiktsförklaring som tagits fram på initiativ från Länsstyrelsen. Avsiktsförklaringen är en vidareutveckling av den samarbetsmodell, Gävleborgsmodellen, som tidigare utarbetats gemensamt av länets kommuner.

Indikatorer

I länsstyrelsernas regleringsbrev 2011 fick Länsstyrelsen i Örebro uppdraget att samordna arbetet med att utarbeta enhetliga indikatorer som beskriver hur resultat förhåller sig till målet att nationella mål ska få genomslag i länen samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Detta uppdrag fick en fortsättning i regleringsbrevet 2012 där Länsstyrelsen i Örebro samordna arbetet och bland annat föreslå ett urval av indikatorer som ska kunna mäta resultat av länsstyrelsernas arbete. Rapporten lämnades till regeringskansliet i juni 2012.

Genom ett separat beslut bestämde Socialdepartementet därefter att föreslagna indikatorer skulle användas redan i årsredovisningen för 2012. Det är följaktligen första året som länsstyrelserna presenterar och analyserar indikatorer inom fem olika områden. Avsikten är att presentera en tidsserie med data över en treårs period men för vissa indikatorer har det bara varit möjligt att redovisa en serie på två år i denna årsredovisning. Från och med årsredovisningen för 2013 kommer det att presenteras en treårig tidserie för samtliga indikatorer.

Länsstyrelsen ska i årsredovisningen diskutera och analysera förändringar av indikatorvärden och relatera dessa till länsstyrelsens insatser och resultat. Det övergripande syftet är att visa på hur de nationella målen får genomslag i länet samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar.

1. Areella näringar, landsbygd och livsmedel utgiftsområde 23

Sysselsättning	2012	2011	2010
Antal kvinnor sysselsatta utanför tätort (på landsbygden) i förhållande till totalt antal kvinnor sysselsatta i länet (avser dagbefolkning) (%).		6 %	6 %
Antal män sysselsatta utanför tätort (på landsbygden) i förhållande till totalt antal män sysselsatta i länet (avser dagbefolkning) (%).		13 %	13 %
Antal sysselsatta utanför tätort (på landsbygden) i förhållande till totalt antal sysselsatta i länet (avser dagbefolkning) (%).		10 %	10 %
Nyföretagande	2012	2011	2010
Antal nystartade företag av kvinnor utanför tätort (på landsbygden) i förhållande till nyföretagande i länet (%).		15,4%	12,1%
Antal nystartade företag av män utanför tätort (på landsbygden) i förhållande till nyföretagande i länet (%).		29,8%	27,0%
Antal nystartade företag utanför tätort (på landsbygden) i förhållande till nyföretagande i länet (%).		45,2 %	39,1%

Källa: SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Kommentar kring ovanstående indikatorer

Andelen nystartade företag på landsbygden i Gävleborg har mellan åren 2010 och 2011 ökat med 6,1 % till totalt 45,2 %. ROT, men framför allt RUT, tros ha haft stor betydelse för denna utveckling. Inställningen till att anlita hushållsnära tjänster är växande positiv även på landsbygden. Det är en större ökning för de nystartade företag på landsbygden som har startats av kvinnor, även om det fortfarande är fler män än kvinnor som startar företag.

Det är dock inte enbart företag inom hushållsnära tjänster som startats av kvinnor. Friställda med utbildning, från exempelvis Sandvik, har startat konsultföretag. Det är även konstaterat att kvinnor som startar företag inom kulturella och kreativa näringar, ofta lämnat en anställning på grund av skada eller sjukdom. En viss ökning inom turistföretagandet på landsbygden kan också vara en del av förklaringen till ökningen. Många av de nystartade företagen är soloföretagare. I starten för dessa är det troligt att kontoret är i hemmet än att resurser satsas på lokaler i tätorten.

2. Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik utgiftsområde 18

Detaljplaner	2012	2011	2010
Antal överprövade detaljplaner		1	0
Antal upphävdade detaljplaner		1	0
Strandskyddsdispenser	2012	2011	2010
Antal strandskyddsdispenser som länsstyrelsen har överprövat		11	11
Antal strandskyddsdispenser som länsstyrelsen har upphävt		7	9

Källa: Boverket,

2010: Uppföljning av strandskyddsbeslut 2010. Naturvårdsverket ärendenr NV-00711-11, tabell 5

2011: Uppföljning av strandskyddsbeslut 2011. Naturvårdsverket ärendenr NV-00289-12, tabell 4

Kommentar kring ovanstående indikatorer

Detaljplaner

Andelen överprövade detaljplaner ökade från 0 år 2010 till 1 år 2011. Samma utveckling gäller för andelen upphävdade detaljplaner. Det statistiska underlaget är för litet för att man ska kunna dra några slutsatser av denna förändring.

Generellt är andelen planer som överprövas väldigt lågt i förhållande till andelen antagna planer. En av förklaringarna kan vara att Länsstyrelsen och berörd kommun, i de fall där detaljplaner kan komma att överprövas, har haft en dialog efter granskningsprocessen. Syftet med denna dialog är att Länsstyrelsen och berörd kommun ska komma överens om vilka förändringar som måste göras i detaljplanen innan den går till antagande, vilket leder till att ingen överprövning behövs.

Strandskyddsdispenser

Antalet överprövade strandskyddsdispenser har inte förändrats mellan 2010 och 2011. Däremot har andelen strandskyddsdispenser som upphävts av Länsstyrelsen minskat med två stycken under samma tidsperiod.

Utvecklingen går långsamt i rätt riktning och visar att Länsstyrelsens satsning har gett resultat. Länsstyrelsen har genom information, rådgivning med mera till kommunerna verkat för att bedömning av och krav på strandskyddsdispenserna blivit mer enhetliga i länets kommuner och överensstämmer också bättre med lagstiftningens krav.

3. Allmän miljö- och naturvård utgiftsområde 20

Biologisk mångfald	2012	2011	2010
Markåtkomst produktiv skog, antal hektar	10 536	445	304
Förekomst av rovdjur i länet	2012	2011	2010
Antal vargrevir med föryngringar		2,00	3,00
Vattenmiljö	2012	2011	2010
Antal ytvattenförekomster som uppnår hög eller god ekologisk status i förhållande till totala antalet i länet (%).	39 %	39 %	39 %
Antal grundvattenförekomster som uppnår god kvantitativ status i förhållande till totala antalet i länet (%).	100 %	100 %	100 %
Antal grundvattenförekomster som uppnår god kemisk status i förhållande till totala antalet i länet (%).	95 %	95 %	95 %
Mark	2012	2011	2010
Antal sanerade objekt i förhållande till inventerade objekt i riskklass 1 (%).		22 %	15 %
Förnybar energi	2012	2011	2010
Installerad effekt MW (megawatt) i vindkraftverk		25,2	21,2
Producerad el, antal MWh (megawattimmar) som kommer från vindkraft.		51 520	29 968

Källa: Naturvårdsverket,

2010: Ulv i Skandinavien, statusrapport för vintern 2010-2011. Hogskolen i Hedmark Oppdragsrapport nr 1-2011

2011: Varg i Skandinavien och Finland, slutrapport från inventering av varg vintern 2011-2012. Högskolan i Hedmark Uppdragsrapport nr 6-2012 VISS-databasen, Havs- och vattenmyndigheten, EBH-databasen, Vindkraftsstatistik 2011 (Statens Energimyndighet ES 2012.02)

Kommentar kring ovanstående indikatorer

Biologisk mångfald

Utvecklingen vad gäller markåtkomst ligger ganska still. Markåtkomsten för 2012 omfattar det stora ESAB-paketet som Naturvårdsverket hanterar. Detta går därför inte att jämföra med 2010 och 2011. Länsstyrelsen påverkar i liten utsträckning hur bra markåtkomstaffärerna går, utan uppdraget sköts av förhandlare. En broms senare år är att pengarna tar slut beroende på att det nu är fler markägare nationellt som vill ha intrångsersatt mark. Detta beror bland annat på att det är bra ekonomi i detta, med det påslag på 25 % som började gälla för något år sedan. Arbetet med markåtkomst har gått relativt trögt under året. Endast ca en tredjedel av länsramen har kunnat användas. Sedan tog pengarna slut eftersom de använts av Naturvårdsverket till andra områden i landet. Intrångsavtal tecknades under året för 11 fastigheter.

Länsstyrelsens möjlighet att påverka är genom att se till att det finns områden hos värderare och förhandlare. Flera områden har under året skickats för värdering (13 st.) och förhandling (12 st.). Därutöver ligger flera områden i startgroparna för reservatsbildning och där har fastighetsförteckningar beställts (8 st.), Ytterligare 27 områden finns lämnade till förhandling och eller värdering sedan tidigare.

Förekomst av rovdjur

Antal vargrevir med föryngring har sedan 2010 minskat med ett revir, men vår bedömning är inte att det totala antalet vargar i länet har minskat. Under spårsäsongen 2011/2012 bedömdes förekomsten av vargar i länet till 31 stycken, plus minus tre individer, vilket inte skiljer sig signifikant från antalet vargar som inventerades under 2010/2011.

Vattenmiljö

Ytvatten. Bedömning av antalet ytvattenförekomster som uppnår god eller hög ekologisk status i förhållande till totalantalet i länet (39 %) baseras på den bedömning som gjordes 2009 och därefter har ingen uppdatering gjorts i VISS, till stor del beroende på brist på underlag i form av miljöövervakningsdata.

Grundvatten. Bedömning av antalet grundvattenförekomster som uppnår god kvantitativ status i förhållande till totalantalet i länet (100 %) baseras på den bedömning som gjordes 2009. Därefter har ingen uppdatering gjorts i VISS, till stor del beroende på brist på underlag i form av miljöövervakningsdata.

Bedömning av antalet grundvattenförekomster som uppnår god kemisk status i förhållande till totalantalet i länet (95 %), baseras på den bedömning som gjordes 2009 och därefter har ingen uppdatering gjorts i VISS. En bedömning idag är att andelen som uppnår god kemisk status är färre jämfört med 2009 års bedömning, baserad på nya underlagsdata som tillkommit sedan dess.

Mark

Indikatorvärdet har utvecklats från 15 till 22 % mellan 2010 och 2011. Det kan dock konstateras att de värden som ligger till grund för beräkningen av indikatorvärdet inte är helt korrekta för Gävleborgs län, eftersom den siffra som beskriver antalet åtgärdade riskklass 1-objekt även innehåller något område placerat i riskklass 2. Antalet objekt i riskklass 1 i Gävleborgs län har fram till år 2011 totalt uppgått till 32 stycken. Av dessa uppgick det ackumulerade antalet åtgärdade objekt i riskklass 1 under år 2011 till 5 stycken och kvarvarande antal objekt i riskklass 1 till 27 stycken, vilket överensstämmer med antalet angivet i underlaget till indikatorn.

Antalet åtgärdade objekt i riskklass 1 ökar om än i relativt långsam takt. Skälen till att det tar tid för åtgärder att genomföras är att de måste föregås av komplexa utredningar och undersökningar, som förfinas och utökas stegvis. Vid många av de objekt där nödvändiga utredningar utförts behövs det statliga medel för att åtgärder ska kunna genomföras. Det gäller även de objekt där det finns ansvar, eftersom skälighetsbedömningar visar att ansvaret sällan är fullständigt. Möjligheten att åtgärda dessa objekt är därmed inte enbart beroende av ansvarig parts inställning eller betalningsförmåga och tillgången till en huvudman, utan även hur objektet prioriterats på nationell nivå och tillgången till bidragsmedel. I Gävleborgs län finns idag 4 stycken objekt i riskklass 1 där utredningar fram till huvudstudie genomförts, men åtgärder inte påbörjats.

Länsstyrelsen har under åren handlagt flera ärenden samt bedrivit tillsynsvägledning kopplat till flera objekt på länets lista över prioriterade objekt (30-lista). Här återfinns länets samtliga objekt placerade i riskklass 1

Förnybar energi

Den installerade effekten vindkraft har ökat vilket ligger i linje med nationella mål. Länsstyrelsen har under åren medverkat till ökningen genom arbete med tillståndsprövning och tillsynsvägledning. Riktade utbildningsinsatser har gjorts mot kommunala tjänstemän och politiker samt andra intressenter. Länsstyrelsen har genom projektet Vindbruk i samspel gjort en landskapsanalys och bistått kommunerna i samrådsskedet vid framtagande av översiktsplaner samt vindbruksplaner

4. Jämställdhet utgiftsområde 13

Nystartade företag	2012	2011	2010
Antal nystartade företag av kvinnor i förhållande till totalt antal nystartade företag i länet (%)		35,0 %	33,6%
Antal nystartade företag av män i förhållande till totalt antal nystartade företag i länet (%)		65,0 %	66,4%
Mäns våld mot kvinnor	2012	2011	2010
Anmällda misshandelsbrott inomhus mot kvinnor 18 år eller äldre, där förövaren är bekant eller obekant med offret. Antal per 100 000 av medelfolkmängden 18 år eller äldre	205	196	201

Källa: SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS), Brottsförebyggande rådet

Kommentar kring ovanstående indikatorer

Nystartade företag

Andelen nystartade företag av kvinnor i förhållande till totalt antal nystartade företag i länet har ökat något och andelen nystartade företag av män har minskat i motsvarande mån. Länet har en hög arbetslöshet och när det saknas arbetsgivare som vill anställa blir eget företagande ett alternativ till arbetslöshet. Länsstyrelsen bedömer att de viktigaste orsakerna till den ökande andelen kvinnor är att ROT, men framför allt RUT, troligen har haft stor betydelse. Inställningen till att använda hushållsnära tjänster är växande positiv.

Det är dock inte enbart företag inom hushållsnära tjänster som startats av kvinnor. Friställda med utbildning, från exempelvis Sandvik, har kunnat starta konsultföretag. Det är även konstaterat att kvinnor som startar företag inom kulturella och kreativa näringar har lämnat en anställning på grund av skada eller sjukdom. Viss ökning inom turistföretagandet på landsbygden kan också vara en del av förklaringen till ökningen.

Mäns våld mot kvinnor

Antalet anmällda misshandelsbrott inomhus mot kvinnor 18 år eller äldre har ökat jämfört med såväl 2011 som 2010. Siffrorna måste dock tolkas med försiktighet, då de inte visar vilken effekt Länsstyrelsens arbete inom området fått. Exempelvis skulle ökade informationsinsatser kring våld mot kvinnor kunna innebära att flera anmälningar görs, utan att för den skull flera kvinnor misshandlats.

5. Integration utgiftsområde 13

Nyanlända flyktingar eller andra skyddsbehövande	2012	2011	2010
Antal kommuner som tecknat överenskommelser om flyktigmottagande i förhållande till antal kommuner inom länet (%).	100 %	100 %	100 %
Antal platser per 10 000 invånare i länet	29,7	26,0	25,7
Ensamkommande flyktigbarn	2012	2011	2010
Antal platser per 10 000 invånare i länet	4,4	4,5	4,3

Källa: Migrationsverket, Befolkningsstatistik från SCB

Kommentar kring ovanstående indikatorer

Nyanlända flyktingar eller andra skyddsbehövande

Alla kommuner i länet har tillsvidareöverenskommelser om mottagande av flyktingar. I länet har vi valt att teckna överenskommelser i intervall, exempelvis för 180-220 personer per år i Gävle. Detta har gjorts för att vi ska kunna anpassa mottagandet när det ökar eller minskar något över åren. Detta betyder att de flesta kommuner under 2012 har nått upp eller kommit över sin övre nivå på grund av det ökade behovet av platser för nyanlända under året. Nivån på överenskommelserna räcker dock inte inför 2013, varför samtal om att upprätta tillfälliga överenskommelser pågår med samtliga kommuner i länet.

Gävleborgs län har under de senaste åren varit ett av de län som tagit emot flest flyktingar per capita. Mottagandet i länet uppgick under 2012 till 806 personer och översteg därmed det fastställda länsstalet på 758 personer. Gävleborg var det län som, efter storstadslänen och Östergötlands län, tog emot flest personer i flyktingmottagandet under 2012.

Länsstyrelsen har prioriterat arbetet med integration och har haft en tät kontakt med kommunerna, både på tjänstemanna- och politisk nivå. Något som varit viktigt för att kunna skapa förutsättningar för ett högt mottagande, är det väl utvecklade samarbete som finns i länet mellan alla kommuner och berörda myndigheter och som samordnas av Länsstyrelsen inom projektet Integration Gävleborg. Inom detta samarbete har gemensamma projekt och aktiviteter genomförts. Mottagandet har genom samarbetet över kommungränserna kunnat individanpassas mer än vad som varit möjligt för varje kommun att göra på egen hand.

Två exempel på detta samarbete är projekten ”Arbetsmarknadsutbildning med sfi”, där sfi-elever har erbjudits yrkesutbildning kombinerad med sfi på fem orter i länet, och ”Landa”, där kommunerna samverkar kring informationsinsatser och mottagande av kvotflyktingar.

Ensamkommande barn

Länsstyrelsen har under året besökt samtliga kommuner vid flera tillfällen under året och fört en dialog med kommunledning med flera kring det akuta behovet av fler platser för mottagande av ensamkommande barn. Under året har ytterligare en kommun skrivit överenskommelse om mottagande, och nu tar 8 av länets 10 kommuner emot ensamkommande barn. Ytterligare en kommun har meddelat att man kommer att teckna en överenskommelse, men att det inte kan ske förrän i början på 2013, på grund av problem med att hitta lämpliga lokaler. Av de kommuner som har överenskommelser har ett flertal meddelat att man har möjligheter att utöka antalet under 2013. Under 2012 har vi i länet inte uppnått det mål om 51 asylplatser som fastställts. I dagsläget finns 35 asylplatser. Vår bedömning är att vi med de förväntade utökningarna kommer att nå målet under 2013.

För att utveckla kvaliteten på mottagandet av ensamkommande barn och öka antalet platser i länet, har Länsstyrelsen samordnat ett regionalt samarbete där länets alla kommuner, Landstinget, Migrationsverket och Region Gävleborg ingått. Samarbetet har organiserats i en styrgrupp och i en referensgrupp och bygger på en gemensam avsiktsförklaring som tagits fram på initiativ från Länsstyrelsen. Avsiktsförklaringen är en vidareutveckling av den samarbetsmodell, Gävleborgsmodellen, som tidigare utarbetats gemensamt av länets kommuner.

Med medel från Länsstyrelsen har en av länets kommuner tagit på sig ansvaret att utveckla arbetet med avsiktsförklaringen och ta fram ett förslag till en regional överenskommelse om samarbete och om ett utökat antal platser för mottagande i länet. Förslaget ska presenteras för landshövdingen och länets kommunalråd i april 2013.

Länsstyrelsen ska utifrån ett statligt helhetsperspektiv arbeta sektorsövergripande och inom myndighetens ansvarsområde samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser.

Den ”statliga familjen” på regional nivå stämmer av sina verksamheter regelbundet några gånger per år på inbjudan av landshövdingen. Till dessa möten bjuds även Region Gävleborg in. I samband med att regeringens vårproposition presenteras inbjuds även länets riksdagsledamöter till den statliga samverkansarenan för diskussion kring och samverkan i för länet angelägna frågor.

Samverkan i övrigt mellan Länsstyrelsen och de statliga myndigheterna sker som en del av det dagliga arbetet med stor självklarhet. Några exempel på områden där flertalet av övriga statliga myndigheter involveras är följande.

- Det förslag till regional utvecklingsstrategi som föreligger har identifierat infrastruktur och rörlighet samt utbildning och kompetens som speciellt viktiga för utvecklingen i länet.
- Energi- och klimatfrågorna har en mycket stor roll för länets utveckling. Många av länets industrier förbrukar mycket energi, men vi har också stora tillgångar på skog som kommer att få en större roll i framtida energisystem. Vårt läge och relativt stora yta gör också att energianvändningen för transporter är stor. När priserna på fossila bränslen stiger och behovet

att minska utsläppen av klimatgaser ökar kommer efterfrågan på bioråvara att öka. Det ger utvecklingsmöjligheter för länet.

- Vi står inför en ny strukturfondsperiod med EU 2020-strategin som plattform. EU har fem överordnade mål för sysselsättning, innovation, utbildning, social sammanhållning, energi och klimat. Ett arbete med många aktörer involverade, däribland statens företrädare, kommer att dra igång som kräver en nära samverkan, inte minst inom staten.
- Fysisk planering, boende, folkhälsofrågor, integration, miljödriven tillväxt samt folkhälsofrågor är också politikområden där övriga statliga myndigheter bereds och där samverkan självklart och naturligt sker i det dagliga arbetet på alla nivåer. Från myndighetsledningsnivå till enskilda tjänstemän.
- Samhällsrådet i Gävleborgs län är ett samverkansorgan mellan Polisen, Region Gävleborg, Landstinget och Länsstyrelsen. Syftet med organet är att det skall verka länsövergripande, underlätta samarbete, bidra till informations- och erfarenhetsutbyte, prioritera viktiga frågor samt att ge uppdrag, följa upp och utvärdera olika insatser. Samhällsrådet bildades 2011 och ger goda möjligheter till övergripande strategiskt samarbete och rådet har under året haft två möten.
- Länsstyrelsen medverkar i Skogsstyrelsens regionala sektorsråd där både produktion och naturvård i skogsbruket behandlas. Under 2012 har Länsstyrelsen bland annat lyft frågor som har att göra med effekterna av stormen Dagmar.

Länsstyrelsen ska främja länets utveckling och noga följa tillståndet i länet samt underrätta regeringen om dels det som är särskilt viktigt för regeringen att ha vetskap om, dels händelser som inträffat i länet.

En strukturomvandling pågår inom basindustrin som tillsammans med en svag konjunktur har medfört en hög arbetslöshet. Efter en stabilisering och en svag minskning av arbetslösheten i Gävleborgs län under år 2011 började den öka igen under våren 2012, då från den relativt sett högsta nivån i landet. Arbetslöshetstalen ökade under 2011 och 2012 och var i genomsnitt 11,8 procent av den registerbaserade arbetskraften 16-64 år år 2012. Samtidigt minskade antalet nyanmällda platser med nästan 5 procent jämfört med året innan.

Huvudorsaken till den strukturellt höga arbetslösheten i Gävleborgs län återfinns i det faktum att antalet arbetstillfällen i länet minskat med netto 4 000 under den senaste fyraårsperioden (Källa: SCB). De tidigare nedläggningarna av till exempel Ericsson, Stora Enso och de varsel som lagts inom övriga basindustrin exempelvis Cargotec i Hudiksvall, Ovako och Sandvik har inte kunnat kompenseras i motsvarande grad med nya arbetstillfällen. Under 2012 aviserade också Cloetta nedläggning av sin produktion i Gävle. Det innebär inte bara är en förlust av arbetstillfällen utan också förlust av ett varumärke som betytt mycket för utvecklingen i Gävle under många år. Arbetsmarknadsläget är med andra ord bekymmersamt och särskilt bekymmersamt är det att ungdomar är en av de grupper som drabbats hårdast.

Samarbetet med Högskolan, Arbetsförmedlingen, Region Gävleborg och kommunerna har fortsatt med ett flertal utvecklingsinsatser. Ingenjörsvetenskapsakademiens (IVA) stora Sverige-turné, med utgångspunkt från regeringens då kommande innovationsstrategi, började i Gävle. Intresset och deltagandet var stort och ett konkret utvecklingsarbete har inletts.

Vi ser en mycket positiv utveckling av nyföretagandet i länet. Det har under de senaste åren skett en nettotillväxt av företag och antalet aktiebolag har ökat under den senaste femårsperioden med drygt 22 procent. I december 2012 gjordes en ny historisk toppnotering i länet med 26 812 befintliga företag. Detta ska också ses i ljuset av att antalet konkurser är betydligt lägre i Gävleborgs län jämfört med landet som helhet. En utvärdering av företagsstöd från Länsstyrelsen har visat goda resultat. Företagen har genomfört investeringar för sammanlagt fyra gånger så mycket som de ha fått i stöd. Bidragen gör också att företagen vågar anställa fler och sysselsättningen har ökat i över 100 företag. Även gynnsamma effekter på miljön har kunnat påvisas som en följd effekt.

Andra viktiga händelser i länet är att Hälsingegårdarna utnämns till världsarv och att Gävleborgs län som en av de första länen har kunnat presentera en bredbandsstrategi. Myggbekämpningen i nedre Dalälvsområdet har säkerställts för 2013, efter en skrivelse till regeringen från landshövdingarna i Gävleborgs, Dalarnas, Uppsala och Västmanlands län. Projektet Öppna dörrar i Gävleborg fortsätter att inspirera och sprida kunskap om tillväxt och mångfald. Projektet Landa har uppmärksammat internationellt som ett gott exempel på hur ett mottagande av kvotflyktingar kan organiseras. Länsstyrelsen har under året fortsatt sitt arbete med att samordna länets insatser inom det drog- och brottsförbyggande arbetet samt inom kvinnovåldsförhållanden, prostitution och människohandel.

Länsstyrelsen ska vidare ansvara för de tillsynsuppgifter som riksdagen eller regeringen har ålagt den. Förordning (2008:1346).

För att förbättra möjligheten att genom råd och stöd kunna bidra till en rättssäker tillsyn och ärendehandläggning, samt för att bättre kunna säkerställa att vårt agerande sker i enlighet med de krav som ställs på oss som myndighet, har en dialog påbörjats för att följa upp och kontrollera regelbundenheten hos Länsstyrelsens olika enheter. Kontrollen kommer att genomföras genom en granskning av ett antal slumpvis utvalda akter och avser till exempel dokumentation och diarieföring, ordning i akten, kommunikation, motivering av beslut och annat.

Kontrollen bör även utföras så att risken för otillbörlig påverkan beaktas (mutor, jäv, bisysslor). Det bör också övervägas om kontroll kan ske av om lagstadgade uppgifter utförs eller inte utförs. Efter genomförd kontroll ska återkoppling ske till enhetschefen.

Under året har en utbildning påbörjats för anställda vad gäller den statliga värdegrunden, förvaltningsrätt och diarieföring i det nya diarie- och handläggningssystemet Platina. Utbildningsinsatserna fortsätter under 2013 och ska då ha omfattat samtliga anställda.

Länsstyrelseinstruktion 3-6 §§**Trafikföreskrifter**

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,13	0,29	0,52
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	0,54	0,50	1,13
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	0,39 %	0,45 %	0,90 %
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	603	646	1 634
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	0,39 %	0,41 %	0,99 %
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	230	267	858
Antal beslutade ärenden	248	304	865
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	5	12
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3,4)}	0	0	0

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 25*

Kommentar till ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader, samt redovisning av andra väsentliga resultat inom området. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.

Länsstyrelsen tog i början av året fram skriften ”Sammanställning över vägar och gator i Gävleborgs län 2012”, enligt 13 kap 1 § Trafikförordningen (1998: 1276). Uppgiften genomförs årligen.

Länsstyrelsen har deltagit på:

- Vägtrafikdag som anordnades av Transportstyrelsen.
- Trafikverkets informationsträff om hastighetsprojektet.
- Trafiksäkerhetsmöte anordnat av NTF (Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande).

Länsstyrelsen har haft besök av Nordanstigs kommun och Trafikverket i syfte att i samverkan se hur Nordanstigs kommun kan lösa frågan med hastighetsbegränsningar inom vissa orter i kommunen.

Länsstyrelsen har även handlagt ärenden löpande.

Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	2,32	3,20	3,05
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	6,97	7,01	6,26
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	5,45 %	5,82 %	5,09 %
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	9 025	9 324	8 805
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	5,90 %	5,97 %	5,31 %
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	1 628	1 661	1 832
Antal beslutade ärenden	1 505	1 690	1 728
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	5	3	0
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	0	0	0

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 28*

Kommentar till ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader, samt redovisning av andra väsentliga resultat inom området som inte framgår av återrapporteringskravet. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna

Livsmedel

Länsstyrelsen har genomfört revision avseende kommunernas livsmedelskontroll i två kommuner, Bollnäs och Ockelbo. Två utbildnings- och kompetensutvecklingstillfällen för kommunernas livsmedelsinspektörer har genomförts under året, ett av dessa i samarbete med Dalarnas län. Registreringen av livsmedelsproducenter i primärproduktionen har fortgått.

Djurskydd

Länsstyrelsen har under 2012 gjort något fler djurskyddskontroller jämfört med föregående år. Här ses också en ökad effektivitet, mätt i antal djurskyddskontroller per djurskyddshandläggare, då antalet årsarbetskrafter djurskyddshandläggare varit färre än föregående år. Den planerade djurskyddskontrollen har framför allt bedrivits i projektform och inriktats på mjölkproduktion, beteskontroller, fårhållare, tvärvillkorskontroller samt djurtransporter. Av årets kontroller har 39 % avsett livsmedelsproducerande djur, 42 % sällskapsdjur, 14 % hästar samt 5 % övriga kontrollobjekt. I gruppen övriga kontrollobjekt ingår kontroll av personer med djurförbud samt kontroll av djurtransporter.

Länsstyrelsen har under året arbetat förebyggande genom att inför de planerade djurskyddsprojekten informera djurhållare och allmänhet om projektens inriktning och syfte samt gällande lagstiftning. Länsstyrelsen har också arbetat för att likrikta kontroll och bedömning samt att gå igenom och revidera administrativa och praktiska rutiner för att effektivisera och förbättra kontrollen. Handdatorer har köpts in för att på sikt ytterligare effektivisera djurskyddsarbetet. Länsstyrelsens handläggningstid för förprovningar är kort och ligger väl under den lagstadgade tiden. Under 2012 har Länsstyrelsen lagt ner mycket arbete på att slutbesiktiga förprovade och färdigbyggda stallar.

Smittskydd och regional krisberedskap

Länsstyrelsen har övervakat resultaten av de rapporter avseende anmälningspliktiga sjukdomar som inkommit. Åtgärder har vidtagits när så har behövts. Inga större sjukdomsutbrott har skett i länet under 2012. Kontroll av husdjur (avelskontroll, seminkontroll, embryo) har inte varit ett

prioriterat kontrollområde under 2012. Kontroll av hästpass har skett vid de djurskyddskontroller som gjorts. Länsstyrelsen har en väl fungerande krisberedskap.

Allmänna veterinära frågor

Kontrollen av djurhälsopersonal har följt kontrollplanen för djurhälsopersonal 2011-2013, och myndighetens kortsiktiga mål för 2012 har uppfyllts. Viss kontroll av läkemedel på gård har gjorts i samband med tvärvillkorskontrollerna. Inkomna anmälningar om villkorad läkemedelsanvändning har registrerats.

Foder och animaliska biprodukter

Länsstyrelsen har gjort kontroller av foder i primärproduktionen i samband med tvärvillkorskontrollerna. Kontrollfrekvensmålet för detta kontrollområde har uppfyllts.

Länsstyrelsen har på uppdrag av Jordbruksverket tagit foderprover för analys avseende spår av bearbetat animaliskt protein. Ansökningar om nedgrävning av häst har behandlats, i regel senast inom en vecka från ankomst.

Återrapportering regleringsbrev

5. Länsstyrelserna ska bistå Jordbruksverket i arbetet med att kvalitetssäkra uppgifterna i djurskyddskontrollregistret.

Länsstyrelsen uppdaterar kontinuerligt uppgifterna i djurskyddskontrollregistret (DSK) vid inläggning av nya kontrollresultat. Vid dessa uppdateringar läggs nytillkomna uppgifter in, felaktiga uppgifter rättas och att nya objekt läggs in. Länsstyrelsen kommer att bistå Jordbruksverket i kvalitetsäkringen av uppgifterna i DSK enligt Jordbruksverkets tidplan för detta under 2013.

Tabell 1.1 Verksamma veterinärer och djurskyddsinspektörer

Länsfakta	2012-12-31	2011-12-31	2010-12-31
Antalet verksamma veterinärer i länet	78	72	60
varav män	22	25	23
varav kvinnor	56	47	37
Antal personer som varit föremål för tillsyn över djurhälsopersonal	9*	7	
Antal inspektörer inom djurskyddskontroll, åa	5	5,1	6,1
varav män	0,8	1,3	1,4
varav kvinnor	4,2	3,8	4,7
Antal inspektörer inom kontrollen av livsmedel och foder i primärproduktionen, åa	0,06	0,05	0,07
varav män	0,01	0,01	0,01
varav kvinnor	0,05	0,04	0,06
Antalet under året meddelade djurförbud	10	17	12
Antalet under året beslutade omhändertaganden av djur	22	25	25
Antalet genomförda djurskyddskontroller	539**	526**	749**
Antalet genomförda kontroller av insamling och transport av animaliska biprodukter.	0	0	0
Antal kontroller av hästpass	66	102	

Källa: Jordbruksverkets djurskyddskontrollregister (DSK) och egen statistik

Kommentar tabell 1.1

* Tre slut- och diarieförda kontroller, samt sex pågående utredningar som ska kompletteras bl.a. med fysiska kontrollbesök.

** Siffrorna för 2012 och 2011 har tagits ur Jordbruksverkets djurskyddskontrollregister (DSK). Siffran för 2010 är egen statistik, och är därför inte rakt av jämförbar.

Länsstyrelseinstruktion 4§

2. tillsyn över veterinärers verksamhet samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar

Utvärdering av kontroll djurhälsopersonal 2012

Kontrollen av djurhälsopersonal har följt kontrollplan för djurhälsopersonal 2011-2013 och myndighetens kortsiktiga mål har uppfyllts under 2012.

Övergripande mål för kontroll inom kontrollområdet

Målet med kontrollen av djurhälsopersonal och läkemedelsanvändning är att säkerställa en god vård av djur och en god djurhälsa, samt att se till att samhällets krav på djurskydd, smittskydd och livsmedelssäkerhet tillgodoses. Dessutom ska kontrollen leda till en bättre översikt över villkorad läkemedelsanvändning hos livsmedelsproducerande djur.

Länsstyrelsens mål för kontroll inom kontrollområdet

Kontrollplanen för Länsstyrelsen i Gävleborgs län gäller från 2011 till 2013 och är uppdelad i en kortsiktig och en långsiktig plan.

Myndighetens kortsiktiga mål har varit att:

- inventera, registrera och riskklassificera kontrollobjekten. Resultaten av inventeringen visar att länet har 78 stycken verksamma veterinärer, varav 5 villkorar läkemedel till 15 st. djurbesättningar, 30 förskriver läkemedel till livsmedelsproducerande djur och 43 till övriga djurslag. Godkända djursjukskötare finns 13 i länet samt tre godkända hovslagare.
- påbörja kontrollen enligt en viss prioritering av kontrollobjekt
- kontrollen ska likriktas genom att Länsstyrelsen följer vägledningar och använder checklistor från Jordbruksverket vid planerad kontroll

Långsiktigt planerar Länsstyrelsen att ha en regelbunden och riskbaserad kontroll av samtliga objekt, vilket innebär att kontrollera veterinärer som beviljar villkorad läkemedelsanvändning varje år, veterinärer som förskriver läkemedel till livsmedelsproducerande djur vart tredje år och övriga kategorier av djurhälsopersonal vart femte år.

Ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar

Länsstyrelsen har övervakat resultaten av inkomna rapporter vad gäller anmälningspliktiga sjukdomar och inga åtgärder har behövt vidtas. Arbetet med att revidera länets beredskapsplan vid utbrott av epizootisjukdom (allvarlig smittsam djursjukdom som har eller kan tänkas få stor utbredning) har påbörjats.

Lantbruk och landsbygd

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	10,22	9,87	9,85
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	13,44	15,71	18,14
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	13,89%	14,57%	15,30%
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	22 500	24 380	24 470
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	14,70%	15,62%	14,77%
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	10 223	12 327	14 169
Antal beslutade ärenden	10 372	12 487	18 356
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	81	50	85
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3,4)}	4 477	50	50
Varav Jordbrukarstöd, VÄS 601*			
Antal behandlade SAM-ansökningar (st)	2 289	2 418	2 489
Antalet utbetalningar (st)	6 632	7 084	7 246
Direkta verksamhetskostnader vht 601* (tkr)	6 646	7 203	7 567
Direkta kostnader per SAM-ansökning (kr/st)	2 903	2 979	3 040
Direkta kostnader per utbetalningsärende (kr/st)	1 002	1 017	1 044
Varav Landsbygdsstöd, VÄS 602*			
Summa antal beslutade ansökningar om företagsstöd och ansökningar om utbetalning av företagsstöd (st)	168	183	188
Direkta verksamhetskostnader vht 6020 (tkr)	715	784	770
Direkta kostnader per beslutad ansökan om företagsstöd och ansökan om utbetalning av företagsstöd (kr/st)	4 256	4 284	4 096
Summa antal beslutade ansökningar om projektstöd och ansökningar om utbetalning av projektstöd (st)	150	153	153
Direkta verksamhetskostnader vht 6021 (tkr)	665	725	853
Direkta kostnader per beslutad ansökan om projektstöd och ansökan om utbetalning av projektstöd (kr/st)	4 433	4 739	5 575
Summa antal beslutade ansökningar om miljöinvesteringar och ansökan om utbetalning av stöd till miljöinvesteringar (st)	111	99	55
Direkta verksamhetskostnader vht 6022 (tkr)	378	262	161
Direkta kostnader per beviljad ansökan om miljöinvesteringar och ansökan om utbetalning av stöd till miljöinvesteringar (kr/st)	3 405	2 646	2 927
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet 6020, Landsbygdsutveckling – företagsstöd ⁵⁾	69		

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 60*

⁵⁾ Nöjdindex för verksamhet 6020 från länsstyrelsegemensam brukarundersökning 2012. Nöjdindex varierar mellan 0 och 100, där 0 är lägsta betyg och 100 är högsta betyg. Genomsnitt för samtliga 21 länsstyrelser är 69.

Kommentar till ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader.

Antalet ärenden är inte helt jämförbara mellan åren. Från och med 2011 beräknar länsstyrelserna dessa siffror på samma sätt. Beräkningar för tidigare år skiljer sig emellertid från denna metod. Kostnaden för handläggningen av jordbrukarstöden fortsätter att minska något per ärende. Den redovisning som ges i tabellen ger dock inte en fullständig bild för 2012, då Länsstyrelsen under året handlagt en stor mängd återkravsärenden, vilka inte inkluderas i beräkningen av kostnad per ärende. Arbetet har således effektiviserats mer än vad som framgår av siffrorna.

Redovisning av andra väsentliga resultat inom området som inte framgår av återrapporteringskraven. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna

Antalet inkomna och behandlade ansökningar inom SAM-området minskade mera mellan 2011 och 2012 än mellan 2010 och 2011. Troligen beror detta på övergången till att använda SAM-internet som huvudkanal för ansökningarna. Den totala ansökta arealen har emellertid inte minskat i samma utsträckning som antalet ansökningar. Trots att det varje år kommer in nya ansökningar om åtagande för ekologisk produktion minskar såväl det totala antalet åtaganden för denna produktionsform som den totala arealen mellan 2011 och 2012. Arealen minskar dock inte i lika stor utsträckning som antalet ansökningar. Även vad gäller betesmarker och slåtterängar minskar antalet sökanden. Den totala areal som ingår i stödformen är dock relativt konstant.

Den totala kostnaden för handläggning av miljöinvesteringar har ökat som en följd av att ytterligare resurser avsatts i syfte att minska handläggningstider. Antalet beslutade ansökningar har ökat. Kostnaden per ärende har emellertid inte minskat. Detta beror bl.a. på att några mycket tidskrävande ärenden handlagts under året. Kostnaderna per beslutad ansökan om projektstöd fortsätter att minska till följd av en mera rutinerad personalstyrka och förbättrade rutiner. För företagsstöden är kostnaderna per ansökan relativt konstant.

Allmänt övergripande arbete inom landsbygdsutveckling kommer att redovisas under sakområdena Lantbruk och landsbygd samt Naturskydd, miljö- och hälsoskydd. När det gäller olika enskilda områden vill Länsstyrelsen påtala vikten av rådgivningsverksamhet inom djurvälstånd. För de djurägare som är i begrepp att modernisera eller utöka produktionen finns det rådgivningsverksamhet som är knuten till betalrådgivning eller andra kommersiella intressen. Drivkraften är försäljning, nya uppdrag eller produkter. I de fall där brister i djurhållningen påvisas, genom Länsstyrelsens tillsynsverksamhet eller på andra sätt, är de kommersiella krafterna inte så självklara. Dessa lantbrukare med anmälningssärenden är sällan av intresse för externa aktörer då de ofta saknar potential för vidare betalrådgivning. Det nära samarbete som krävs är också svårt att få till med externa aktörer och det är ofta känsliga ärenden som kanske för lantbrukaren känns bättre om det stannar inom Länsstyrelsen. All rådgivning sker naturligtvis på lantbrukarens egen önskan.

Länsstyrelsen har inom landsbygdsprogrammets miljörådgivningsmedel genomfört rådgivningsarbete i projektform. Arbetet sker dels genom avropade tjänster, dels inom egen verksamhet enligt följande. Under 2012 har fyra kurser om djurvälstånd genomförts med totalt 157 deltagare. Utöver det har fyra gårdsvandringar genomförts med totalt 75 deltagare. Vid en Hönsbyttardag med flera hundra besökare hade Länsstyrelsen hyrt in en rådgivare, vilket var mycket uppskattat.

Enskild rådgivning med gårdsbesök har genomförts av externa aktörer som upphandlats av Länsstyrelsen. Länsstyrelsens egen rådgivare har medverkat, mestadels med kostnadsfri telefonrådgivning, men även genom gårdsbesök och då främst i djurskyddsärenden. Miljörådgivning inom landsbygdsprogrammet och uppdrag inom behörighetsutbildningar för hantering av kemiska bekämpningsmedel redovisas under återrapporteringen av miljömålsarbetet,

Några av de som flyttar in till länet är flyktingar som har intresse för lantbruk. Inom landsbygdsprogrammet är två aktiviteter värda att nämna, dels Växthusprojektet i Högbo och dels våra informationsbroschyrer om länets lantbruk. De senare har varit ett samarbete med svenskutbildning för invandrare (sfi) och deras elever.

Återrapportering regleringsbrev

9. Länsstyrelserna ska på ett kostnadseffektivt och för företagen enkelt sätt samt med minimerad risk för sanktioner genomföra uppgifterna som åligger dem ifråga om direktstöd till lantbruket och stöd till landsbygdsåtgärder enligt förordningarna (2004:760) om EG:s direktstöd för jordbrukare m.m. och (2007:481) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder. Länsstyrelserna ska, tillsammans med Jordbruksverket, säkerställa att direktstöd till lantbruket och stöd till landsbygdsutveckling i så hög utsträckning som möjligt betalas ut så tidigt som regelverket tillåter samt säkerställa att handläggningstider för beslut och utbetalning av stöd minskar samtidigt som risken för finansiell korrigerings förebyggs och minimeras. Länsstyrelserna ska dessutom särskilt arbeta med återkrav och under 2012 hantera de återkrav som är en följd av kommissionens ställningstagande om sanktion för stödsåren 2005–2008.

Arbetet med såväl utbetalningar av årets stöd som med de återkrav, som är en följd av EU-kommissionens ställningstagande om sanktion, har avlöpt på ett utmärkt sätt under året. I den utbetalning av gårdsstöd som nådde lantbrukarna i början av december 2012 fanns ca 98 % av alla ärenden med. I stort sett samtliga övriga gårdsstödsärenden som skulle ha en utbetalning kom sedan med i den utbetalning som gjordes i slutet av december. Även för miljöersättningarna har arbetet avlöpt mycket väl. I delutbetalningen i oktober fanns 95 % av alla inkomna ärenden med. I slututbetalningen av miljöersättningar som nådde lantbrukarna i slutet av december ingick 96 % av alla inkomna ärenden. När utbetalningen av miljöersättningar i januari 2013 genomförts kommer i stort sett samtliga ansökningar som ska ge en utbetalning att vara hanterade.

Vad gäller det särskilda återkravsarbetet, med koppling till den sanktion som Sverige drabbats av, har Länsstyrelsen under året arbetat med återkrav för gårdsstöd 2008-2010. Samtliga ärenden har hanterats under året. Länsstyrelsen har även arbetat med återkrav för miljöersättningar 2005-2008 och har hanterat åtminstone 150 ärenden. En medarbetare har även medverkat i utarbetandet av de särskilda system som handläggning av gårdsstödsåterkraven utförts i. Länsstyrelsen har även medverkat i de telefonmöten som Jordbruksverket hållit under arbetets gång.

Länsstyrelsen har under året arbetat med att säkerställa att vi så långt som är möjligt undviker att göra utbetalningar som sedan kan innebära behov av återkrav. Rutiner för att undvika detta innebär bland annat att kontrollgårdar, där vi bedömer att resultatet av kontrollen kan innebära en kraftigt minskad utbetalning, stoppas från att gå med i delutbetalning av miljöersättningar. Dessutom hålls kontakter med kontrollanter som utför djurskyddskontroller som kan innebära tvärvillkorsavdrag. Avsikten med detta är att undvika utbetalning innan tvärvillkorsavvikelse och att därpå följande avdrag är registrerat.

Länsstyrelsen medverkar även aktivt i olika initiativ som syftar till att förbättra arbets- och kommunikationsprocesser i arbetet med jordbrukarstöden. Som exempel kan nämnas att Länsstyrelsen har medverkat i en workshop mellan Jordbruksverket och länsstyrelserna, där man diskuterade effekter av och möjliga åtgärder för att minska negativa effekter av ett senare ansökningsdatum 2013. Dessutom har en medarbetare ingått i ett nyinrättat informationsråd som har till uppgift att diskutera hur kommunikationen mellan Jordbruksverket och länsstyrelserna samt med våra kunder hela tiden kan förbättras.

10. Länsstyrelserna ska följa Jordbruksverkets styrning över stödprocessen avseende administrationen av jordbruks- och landsbygdsstöd. Länsstyrelserna ska löpande rapportera handläggnings och kontrolläge till Jordbruksverket enligt av verket fastställd rapportplan, samt bistå Jordbruksverket i att under stödåret uppnå en bättre uppföljning av handläggnings- och kontrolläge av ovan nämnda stöd.

Länsstyrelsen har under året uppfyllt SUSS-målen, i många fall med råge och med avseende på både kontroll och handläggning. I rapporteringen av arbetet med utbetalning av direktstöd och miljöersättningar framgår den andel av ansökningarna som fått utbetalt vid olika tillfällen. Länsstyrelsen har även medverkat aktivt i den arbetsgrupp som arbetat fram tidplanen för kommande års arbete. Länsstyrelsen anser att SUSS-planen på många sätt förbättrat både processer och dialog mellan de olika involverade myndigheterna och att detta arbete bör fortsätta under och utvecklas.

11. Länsstyrelserna ska under 2012, tillsammans med Jordbruksverket, genomföra en processgenomgång av stödprocessen för landsbygdsutvecklingsstöd. I denna ska erfarenheter från andra medlemsländer tas tillvara.

Under året har SUSS LB arbetats fram, vilket innebär täta uppföljningar av handläggningstiden för ansökningar om stöd och ansökningar om utbetalningar. Länsstyrelsen har genom arbete i det länsstyrelsegemensamma chefsnätverket tagit del i detta arbete. SUSS LB är ett användbart verktyg för att ge oss en bättre överblick av de ärenden som finns i systemet och en hjälp i vårt uppdrag att minska handläggningstiderna. Systemet har via Jordbruksverkets statistikprogram DAWA påvisat brister i handläggningsflöden på länsnivå. Till exempel kan någon ansökan ha betraktats som avslutad i praktiken, men sedan har det visat sig att den inte är avslutad i LB-systemet. Vi kan nu upptäcka om det gjorts missar i handläggningen och att ärendet inte avslutats på rätt sätt. Detta medför att vi i tid kan fånga upp ärendet innan det har överskridit gränsen för 90 dagar eller 120 dagar. Tydligaste exemplet på detta är alla projekt inom Leader (PROLAG), som vi har trott vara avslutade när Leader har gjort sitt avslag i systemet. Där måste också vi göra ett avslag och en beslutsmotivering innan projektet kan avslutas.

Jordbruksverkets erbjuder ett antal online-utbildningar som Länsstyrelsens handläggare har deltagit i. Jordbruksverket har också anordnat konferenser både för berörda chefer och för handläggare. Representanter från Länsstyrelsen har deltagit.

12. Länsstyrelserna ska verka för ett effektivt regionalt genomförande av Landsbygdsprogrammet för Sverige åren 2007–2013 i syfte att uppnå de i programmet angivna målen i enlighet med förordningen (2007:481) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder. I detta ingår att enligt Jordbruksverkets riktlinjer rapportera om programmets genomförande, resultat och effekter. Länsstyrelserna ska även vara regeringen och centrala myndigheter behjälpliga i förberedelserna för ett nytt landsbygdsprogram för perioden 2014–2020.

Under året har Länsstyrelsens partnerskap för landsbygdsprogrammet träffats två gånger. Inga större förändringar av genomförandestrategin har gjorts under året, förutom den höjning av stödtaket inom modernisering till 2,4 miljoner kr för mjölkinvesteringar och till 1,2 miljoner kr för övriga investeringar på jordbruksföretag med animalieproduktion, som började gälla redan vid årsskiftet. Intresset för investeringsstöd i axel 1 har varit gott, men avtog något i slutet på året. Länsstyrelsen kommer att beskriva mer utförligt om genomförandet, åtgärd för åtgärd, i kommande rapport till Jordbruksverket

I Jordbruksverkets rapport 2012:38, angående investeringsstöd inom landsbygdsprogrammet 2007-2009, framkommer att Gävleborgs län beslutat om en stor andel stöd till mjölkproduktion. Detta har nu i förlängningen visat sig vara en viktig orsak till en av landets största ökningar av invägd mjölk. Mjölkoantalet har ökat med 2 % mellan åren 2011 och 2012.

Vallbaserad köttproduktion är ett prioriterat område som också har utnyttjats. Det gäller både för nötkött och för lammproduktion. Båda djurslagen har ökat men antalet tackor har ökat mest och med 38 %. Ett fårslakteri är även beslutat under året. Den senaste hästräkningen visar att det finns 14 800 hästar i Gävleborgs län. Länsstyrelsen har beviljat medel till denna näringsgren, under förutsättning att det finns minst 1,2 ha tillgänglig mark per häst. Trots denna begränsning framhålls i ovanstående rapport att länet har varit en av de mest generösa i fråga om stöd till hästföretag.

Inom åtgärden förädling fanns pengar kvar vid avstämningstidpunkten i december 2012. Vi har ändå sett en positiv utveckling för skogsprodukter, främst till bränsle.

Länet har haft goda erfarenheter av den bredbandssatsning som under 2011 flyttade 14 miljoner kr från andra åtgärder inom landsbygdsprogrammets axel 3 till service. Intresset för utbyggnad smittar av sig i bygderna och en överföring har även i år gjorts från föreningar som projektägare till stadsnät. Detta beror på att föreningar inte har samma möjligheter att ligga ute med pengar som större aktörer.

Inom området miljöinvesteringar har ansökningstrycket förändrats under de senaste åren. Antalet ansökningar om restaurering av överloppsbyggnader var större i början av programperioden, men har gradvis minskat. För rovdjursavvisande stängsel ser vi att både antalet ansökningar och ansökta meter ökade kraftigt mellan 2011 och 2012. Länsstyrelsen bedömer att den höjda ersättningsnivån från 2012 har spelat in för denna utveckling. Eftersom de tillgängliga medlen började ta slut blev Länsstyrelsen tvungen att prioritera mellan de ansökningar som inkommit.

Tabell. Utveckling i ansökningar om stöd till miljöinvesteringar					
	<i>Antal ansökningar per år</i>				
<i>Stödform</i>	<i>2012</i>	<i>2011</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>	<i>2008</i>
Restaurering överloppsbyggnad	28 (35 byggnader)	35 (47 byggnader)	29 (40 byggnader)	50 (90 byggnader)	75
Återuppbyggnad trägarde	8 (ca 1700 m)	13 (ca 3400 m)	14 (ca 3900 m)	20	16
Stängsel mot rovdjur	33 (ansökt ca 56 000 m)	19 (ansökt ca 23 000 m)	16 (ansökt ca 20 500 m)		

Under 2011 ersatte Gävleborg Dalarna som länsstyrelserepresentant i Jordbruksverkets arbetsgrupp Tulpan, djurvälstånd. Arbetet fortsatte under de tre första månaderna 2012 och tiden motsvarade 10 % av en heltid. I arbetet ingick att delta i möten med Jordbruksverket och att utföra olika arbetsuppgifter. Detta gäller till exempel direkta utredningsuppgifter eller att ge feedback på Jordbruksverkets förslag på nya djurvälståndersättningar inför 2014. Under hösten har Länsstyrelsen svarat på den s.k. TULPAN-remissen och även medverkat i Landsbygdsdepartementets referensgrupp inför den nya jordbrukspolitiken.

Länsstyrelsen är även representerad i ett flertal olika arbetsgrupper som drivs av Jordbruksverket och som är kopplade till förberedelserna för kommande jordbrukspolitik. Det handlar bland annat om utveckling av system för brukarskiftet och för E-handläggning avseende kontroll, arbete med En väg in, samt utarbetande av styr- och ledningssystem med mera. Sammanlagt fem personer har på olika sätt deltagit i detta arbete.

13. Länsstyrelserna anvisas medel från landsbygdsprogrammet via anslag 1.21 och 1.22 inom utgiftsområde 23 vilket regleras via Jordbruksverkets regleringsbrev för budgetåret 2012. Under 2012 ska länsstyrelserna särskilt arbeta för att minska handläggningstiderna inom axel 1,3 och 4 samt delar av axel 2 (avseende Utvald miljö). Länsstyrelserna ska redovisa följande:
– handläggningstiderna för ansökningar om beslut om stöd och ansökningar om utbetalningar samt hur länsstyrelsen arbetar för att minska handläggningstiderna,

Länsstyrelsen har som mål att handlägga ansökningar om stöd inom 120 dagar och ansökningar om utbetalningar inom 90 dagar. Målet för ansökningar om utbetalningar har klarats av trots stora brister i ansökningarna. Samtidigt har vi haft en inriktning att snabbt få ut pengar till de som ligger ute med stora belopp. Detta har bidragit till att vi inte har nått målet gällande handläggningstiden till beslut för ansökningar om stöd. Orsaken till att detta mål inte har uppnåtts har delvis varit vissa vakanser bland personalen, men för axel 1 har det främst berott på att ansökningarna inte varit kompletta när de skickas in. De ansökningar som inte varit kompletta handlar om omfattande investeringar i animalieproduktion. För att minska handläggningstiden har vi begränsat tiden för kompletteringar vilket har haft viss framgång.

Alternativet med tidiga avslag har visats sig svårt att tillämpa eftersom investeringarna kan ha påbörjats på egen risk. Detta leder till att när en ny korrekt ansökan skickas in finns det kostnader för de påbörjade åtgärderna som inte är stödgrundande. Vårt uppdrag att bidra till konkurrenskraftiga lantbruk och en positiv utveckling på landsbygden är därför inte entydigt utan måste balanseras mot att ge snabb service genom korta handläggningstider.

För miljöinvesteringarna i axel 2 är handläggningstiderna för ansökan om stöd fortfarande otillfredsställande långa. Införda extra resurser och nya rutiner har haft en positiv effekt och handläggningstiden har minskat under 2012, trots fler inkomna ärenden. Handläggningstiden har även påverkats av tekniska orsaker. Ansökningar har fått samlas ihop inför prioritering och medelstillgången på något område är sådan att vi behöver prioritera bland ansökningar.

För ansökningar om utbetalning är handläggningstiden betydligt bättre och uppfyller i de flesta fall de uppsatta målen.

Tabell. Mål och målnuppfyllelse för handläggningstider vid ansökningar om stöd och utbetalning inom landsbygdsprogrammet

	<i>Mål 2012, antalet dagar</i>	<i>Målnuppfyllelse, %</i>
Ansökan om företagsstöd landsbygdsutveckling (exkl. kompetensutveckling)	120	21
Utbetalning av företagsstöd landsbygdsutveckling (exkl. kompetensutveckling)	90	93
Ansökan om projektstöd exkl. miljöinvesteringar och kompetensutveckling	120	51
Utbetalning av projektstöd exkl. miljöinvesteringar och kompetensutveckling	90	62

Källa: DAWA statistiksystem

Tabell. Handläggningstider för miljöinvesteringar

	<i>Median</i>	<i>Andel av ansökningar inkomna 2012 som når uppsatt mål för handläggningstider (120 dagar för ansökan om stöd; 90 dagar för ansökan om utbetalning)</i>
Ansökan om stöd, miljöinvestering	208	55 %
Ansökan om utbetalning, miljöinvestering	45	82 %

– åtgärder som har låg anslutning i länet, översiktlig analys av orsakerna till detta samt redovisning av vilka insatser länsstyrelsen vidtagit under 2012 för att öka anslutningen till dessa åtgärder, för att besluten och utbetalningarna kopplade till programmet ska vara i fas och att de relevanta resultatmål och omfattningsmål som finns fastställda i programmet är uppnådda vid utgången av 2011.

Åtgärder för biogas har inte uppfyllt våra förväntningar. Trots en god utveckling och tydlig efterfrågan i samhället är investeringar i biogas inte lönsamma för lantbruksföretag. Under året har endast två ansökningar inkommit om stöd för att investera i en biogasanläggning och ingen av dessa har lett till att en byggnation har inletts. I det ena fallet avstod sökande från investeringen av lönsamhetsskäl och i det andra fallet avslogs ansökan på grund av att djurhållning, egen areal och riskkapital saknades.

I praktiken saknas tillräckliga incitament för en snabb utbyggnad av biogastillverkningen. Länsstyrelsen har på olika sätt informerat och stöttat arbete för utbyggnad av biogas. En utlysning inom anslag 1:1 har inriktats på kompetensutveckling inom biogasproduktion, men utan resultat. Producenterna är inte beredda att ta finansiella risker. Den uteblivna ersättningen för minskade koldioxidutsläpp bidrar till även till att företagarna är tveksamma inför investeringar för biogas.

Ett kompetensutvecklingsprojekt pågår där bland annat skördar från nedre Dalälvsområdets myggläckningsområden ska utnyttjas i biogasproduktion. Entreprenörerna har dock hittills lyst med sin frånvaro. Högskolan i Gävle visar visst intresse och en doktorandtjänst har inrättats. Bland annat ska resursen hästgödsel underökas.

Vi har haft gott om medel för förädling. Förklaringen till detta är två omfattande beslut tidigt i programperioden som gynnat länet i den fortsatta tilldelningen, men som senare blev återflöden. Intresse för förädling finns emellertid, särskilt inom trä- och vedproduktion.

För de småskaliga lokalmatsproducenterna är logistikfrågorna är besvärande. Ett projekt kallat ”Matlandet-logistik” har startats och rekrytering pågår i december.

Moduleringspengarna har varit svåra att använda, vilket kan bero på vårt läge i landet. Klimat- och energifrågorna är centrala i ett industriintensivt län som vårt, men klimatfrågorna är inte lika stora för jordbruksföretagen. Intresset för vindkraftverk är förhållandevis stort bland markägare. Länsstyrelserna i Gävleborg och Dalarna har beviljat medel till ett länsövergripande projekt, Energilots 2.0, som pågått även 2012. LRF har också varit en del av handlingsplanen för energi och klimat i länet.

Vad gäller de olika formerna för ersättning för restaurering av betesmarker är antalet ansökningar fortsatt litet. Under 2012 inkom en för länet stor ansökan som innebar restaurering av 25 ha betesmarker. Under hösten startades även ett projekt, med finansiering från landsbygdsprogrammet, som syftar till att öka antalet restaureringar. Projektet har särskild fokus på de översvämningsbenägna områden längs nedre Dalälven där hävd av markerna verkar ge god effekt på minskad myggförekomst. Länsstyrelsen har ett särskilt uppdrag att ta fram långsiktiga metoder för att hantera problemen med stickmyggor samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras. Dessa två projekt har ett nära samarbete.

Ingen förändring har skett jämfört med tidigare år vad gäller de övriga åtgärder inom axel 2 som har låg anslutning. Det handlar för länets räkning framför allt om sådana åtgärder som är avsedda att stötta miljöer som förekommer i mindre utsträckning i länet.

Länsstyrelseinstruktion 4§

3. tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7 § ärvdabalken. Förordning (2008: 1346)

Dödsbon som äger lantbruksenhet ska avveckla innehavet senast fyra år efter utgången av det år då dödsfallet inträffade. Länsstyrelsen har till uppgift att se till att dessa regler efterlevs. Påminnelser skickas ut till företrädare för dödsboet före fyraårsperiodens utgång. Den som företräder dödsboet kan hos Länsstyrelsen begära att få ytterligare tid för avvecklingen om det föreligger särskilda skäl. Sker inte avvecklingen inom den angivna tidsperioden kan Länsstyrelsen vitesförelägga dödsboet att fullgöra sin skyldighet.

Under 2012 har 122 tillsynsobjekt inkommit till Länsstyrelsen och antalet avvecklade tillsynsobjekt uppgår till 131 under 2012.

Fiske

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	2,73	1,72	1,59
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	1,42	1,22	0,41
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	2,44%	1,67%	1,09%
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	3 771	2 739	2 149
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	2,46%	1,76%	1,30%
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	726	702	531
Antal beslutade ärenden	728	671	551
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	20	23	29
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	4 593	1 071	1 362

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 62*

Kommentar till ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader.

Ökningen av årsarbetskrafter och verksamhetskostnader från 2010 till 2012 beror i första hand på projektet Fiskvandring i Gästrikland, Kräftpaketet och andra projekt som Länsstyrelsen startat.

Redovisning av andra väsentliga resultat inom området som inte framgår av återskaperingskraven. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.

Länsstyrelsen har under året fokuserat hårt på arbetet med att leda pilotprojektet ”Återskapa fiskvandring i Gästrikland”. Projektets syfte är att skapa möjlighet till migration såväl uppströms som nedströms och därmed reproduktion av vandrande fisk i kustmynnande vattendrag. Detta projekt avser att konstruera en helt ny typ av fingaller som leder fisken förbi kraftverk i Gavleån och Testeboån utan att kraftverken behöver stängas under vandringstid. Projektet har fått medel från Miljöfonden (Bra miljöval och Naturskyddsföreningen) då den nya metoden bedöms ha mycket stor betydelse för vattenkraftsanläggningar i vattendrag inom Östersjöregionen då det helt saknas lösningar för nedströms fiskvandring på otaliga anläggningar kring Östersjön.

Detta projekt kan hitta en lösning på flera inom EU högprioriterade frågor. Projektet är inriktat både på fiskvandringsproblematik och bidrag till att rädda den utrotningshotade ålen, men samtidigt även att köra kraftverken och utvinna miljövänlig el till nytta i klimatarbetet. Projektet är centralt i Vattendirektivet eftersom kunskapen om nedströms fiskpassage i stort sett är obefintlig i hela Europa, trots att detta är direkt grundläggande för Vattendirektivets genomförande. Idag har man ofta möjliggjort uppströms fiskvandring, men en hög andel av de utvandrande fiskarna som fötts i vattendragen skadas eller dödas då de passerar genom vattenkraftverkens turbiner på väg ut mot havet.

Länsstyrelsen har under året också prioriterat arbetet med att ta fram viktigt omprövningsunderlag i syfte att sedan initiera processen att modernisera uråldriga vattendomar. Länsstyrelsen har samarbetat med Högskolan i Gävle och Uppsala universitet genom att ett fyrtiotal studenter utfört en stor del av provfisket samt medverkat vid utvärderingen och analysen.

Viktigt har också varit att genomföra åtgärder inom "Förvaltningsplan med åtgärdsprogram för den hotade flodkräftan i Gävleborgs län" som togs fram av Länsstyrelsen och godkändes av Havs- och vattenmyndigheten i slutet av föregående år. Under 2012 utfördes inventeringar i stora områden och konkreta åtgärder som att återintroducera flodkräfta i ett flertal vatten där den försvunnit. Några vattendrag i bland annat Ljusdals kommun har rensats för flottning och kunnat återställas med Länsstyrelsens medverkan.

Länsstyrelsen har också medverkat till att hotade sikbestånd fått bättre framtidsutsikter genom arbetet med ett "Fiskefritt område" och ett fredningsområde för södra Bottenhavet, genom att samverka med fiskerinäringen och centrala myndigheter. Länsstyrelsen har under året utvecklat tillsynsarbetet vid vår kust, samt samordnat och engagerat såväl andra myndigheter, som Kustbevakningen, Polisen och kustkommunerna, som fiskets organisationer inom "Kustfisketillsynsprojektet".

Återrapportering regleringsbrev

16. Länsstyrelserna ska verka för ett effektivt regionalt genomförande av det operativa programmet för fiskerinäringen i Sverige åren 2007–2013 i syfte att uppnå målen enligt förordningen (EG) 1198/2006. Länsstyrelserna ska även vara regeringen och centrala myndigheter behjälpliga i förberedelserna för ett nytt program 2014–2020. Länsstyrelserna ska fortsatt redovisa hur de främjat och bidragit till den nationella offentliga finansieringen av det operativa programmet för fiskerinäringen i Sverige perioden 2007–2013.

Länsstyrelsen har tagit fram projektmedel tillsammans med Nordanstigs, Bollnäs och Hudiksvalls kommuner, samt Arbetsförmedlingen, Statligt fiskevårdsanslag och medel till biologisk återställning i kalkade vatten med mera. Dessa projektmedel har möjliggjort att lika mycket EU-medel har satsats på fiskevårdsåtgärder som att restaurera vattendrag. Detta är viktigt för att öka produktiviten i våra vatten samt för att skapa en resurs för fisketurism och yrkesfiske och därmed landsbygdsutveckling. Länsstyrelsen har under året arbetat med ett projekt för att miljöcertifiera det småskaliga kustfisket i länet i samarbete med Marine Stewardship Council och fiskerinäringen. Länsstyrelsen har även initierat och medverkat vid informationsmöten om EU-stöd för fiskerinäringen och haft genomgångar för EU hållbara fiskeområden, inom "Fiskeområde södra Bottenhavet".

Länsstyrelsen har medverkat i arbetet inom alla länets tre LEADER-områden för att hjälpa fram företagare inom fisketurism i regionala projekt inom det nationella projektet "Sweden Fishing". Länsstyrelsen sitter med i styrgruppen för fisketurismprojektet "Fiska i Gästrikland" i ett av dessa tre LEADER-områden.

17. Länsstyrelserna ska redovisa hur de bidragit till arbetet med omprövning av vattendomar.

Länsstyrelsen har under året arbetat med att ta fram nödvändigt faktaunderlag för att kunna initiera omprövning i syfte att modernisera uråldriga vattendomar. För att mäta med detta omfattande arbete har Länsstyrelsen samarbetat med Högskolan i Gävle genom att handleda och instruera studenter att utföra stor del av provfisket inom tre olika högskolekurser, "Floristika-faunistik", "Aquatic ecosystems in Nordic countries" och "Ekologisk fiskevård och hållbart fiske". Praktikanter från Arbetsförmedlingen och Uppsala universitet har bidragit till ett bra resultat av dessa inventeringar och framställt rapporter under ledning av Länsstyrelsen.

Detta är en tydlig ”win-win”-situation där dessa studenter lär sig viktiga arter och provfiskemetodik med mera, samtidigt som de möjliggör omfattande provfiskeri och viktigt faktaunderlag till omprövning i Miljödomstolen. På grund av bristande resurser har vi inte arbetat aktivt med omprövning av några vattendomar under år 2012.

Tabell 1.2			
Länsfakta inom fiskeområdet	2012	2011	2010
Antal fiskevårdsområden	53	53	53
Antal yrkesfiskelicenser	42	41	40
Antal fartygstillstånd	57	55	59
Antal inkomna ansökningar om stöd ur strukturfondsprogram	11	10	11

Källa: Havs- och vattenmyndigheten, Länsstyrelsen Gävleborg och Jordbruksverket

Kommentarer Tabell 1.2

Fiskevårdsområdesbildningen har varit framgångsrik i Gävleborgs län, vilket gör att det finns en samordnad fiskevård och försäljning av fiskekort till allmänheten för i stort sett alla länets sjöar och vattendrag. Numera behöver ofta bara smärre justeringar som till exempel att utvidga fiskevårdsområdet för Gavleåns mynning ut mot havet för att få bättre fiskeregler i mynningsområdet genomföras.

År 2012 har Jordbruksverket tagit över den nationellt ansvariga myndigheten för EU-stöd till fiskerieringen då Fiskeriverket lagts ned. Nya rutiner har arbetats fram och mycket är nytt. Detta kan ha medverkat till att benägenheten att söka stöd har påverkats, även då många presumtiva sökande har avskräckts av de senaste årens osäkerhet om nationell medfinansiering till EU:s strukturfondsprogram, de långa beslutsstoppen från Fiskeriverket, förseningar och en ”ryckighet” vad gäller hanteringen av stöd.

Gemensamma ansträngningar från Jordbruksverket och Länsstyrelsen vad gäller information och kompetensutveckling av fiskeområdesgrupperna bör skapa fler ansökningar och finansiering av bra projektidéer kommande år. En tydlig ökning syns just i dessa dagar då detta skrivs.

Regional tillväxt

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	1,07	1,62	1,56
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	3,11	3,97	6,18
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	2,46 %	3,19 %	4,23 %
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	5 727	6 146	8 323
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	3,74 %	3,94 %	5,02 %
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	255	211	283
Antal beslutade ärenden	195	224	810
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	4	6	7
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	35 307	34 261	30 175

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 30*

Kommentar till ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader, samt redovisning av andra väsentliga resultat inom området som inte framgår av återrapporteringskraven. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna. Under denna rubrik ska även redogöras för det fortsatta arbetet med uppdragen 21 och 31 Förordning om regionalt tillväxtarbete (2007:713) samt uppdrag 39 Konkurrensförordning (2008:604) i RB2011.

Det har under året funnits ett stort intresse för att ansöka om företagsstöd och projekt. Trots hög arbetslöshet och lågkonjunktur finns ambitionen att göra investeringar för de företag som klarar av det. Bankerna har blivit alltmer restriktiva med utlåning till investeringar, vilket innebär att företagsstöd i kombination med banklån blir viktigt för att kunna genomföra investeringen. De företag som investerar under lågkonjunktur klarar sig ofta bättre än andra företag när konjunkturen vänder. Länet har generellt en låg utbildningsnivå. Insatser för att förbättra företagets kompetensförsörjning har därför prioriterats, framför allt med hjälp av projektmedel.

Antal beslutade ärenden 2012 är ungefär lika som 2011 och tillgången på medel gör att vi inte kan ta fler beslut trots högt söktryck. Under året har beslut tagits på 40 miljoner kr, varav projekt 18 miljoner kr, företagsstöd 20,5 miljoner kr och företagsstöd till kommersiell service 1,5 miljoner kr. Den största delen av företagsstöden har beviljats till företag i länets norra delar, bland annat inom besöksnäring och andra tjänsteföretag, samt till industrin. Många mikrostöd har beviljats och framför allt till kvinnor.

Under året har länsstyrelserna i Gävleborg, Dalarna och Värmland tillsammans gjort en utvärdering av företagsstöd som är beviljade under 2008 och 2009. Vi kan där bland annat se att företag som fått företagsstöd haft en starkare expansion än företagen i kontrollgruppen som består av 14 000 företag.

Angående förordning om regionalt tillväxtarbete (2007:713):

- Uppdrag 21. Vi kommer efter anvisningar från Tillväxtverket att medverka i uppdraget.
- Uppdrag 31. Länsstyrelsens aktiviteter kommer främst att bestå av att stärka arbetet med företagsstöd ur ett jämställdhetsperspektiv. Detta sker genom utbildningsinsatser till handläggare och riktade informationsinsatser i syfte att nå branscher och företagarnätverk,

där kvinnor i högre grad är representerade. Länsstyrelsen anser även att en förnyelse av näringslivet i regionen är nödvändigt. Länsstyrelsen vill därför rikta en i förväg bestämd andel av företagsstöden till tjänstesektorn.

- Uppdrag 39, Konkurrensförordningen (2008:604) i RB 2011. Länsstyrelsen arbetar aktivt med att i sina kontakter med länets företag betona vikten av hänsyn till konkurrensaspekterna. Länsstyrelsen är i övrigt uppmärksam på när förhållanden kan misstänkas snedvrida konkurrensen, både via media och i kontakter med länets aktörer. Länsstyrelsen bistår även med information om konkurrensfrågor och hänvisning till Konkurrensverket, när så fordras. Länsstyrelsen har under våren 2012 deltagit i en konferens om konkurrensfrågor, som Konkurrensverket anordnade i Stockholm.

Återrapportering regleringsbrev

20. Länsstyrelserna ska redovisa exempel på och kommentera hur samverkan mellan länsstyrelserna och statliga myndigheter sker inom det regionala tillväxtarbetet samt hur denna samverkan utvecklats.

Företrädare för de statliga myndigheterna i länet stämmer av sina verksamheter flera gånger per år på inbjudan av landshövdingen. Till dessa möten inbjuds även Region Gävleborg. I samband med att regeringens budgetproposition presenteras inbjuds även länets riksdagsledamöter, för att tillsammans med de statliga myndigheterna diskutera budgetfrågor och andra frågor som bland annat rör det regionala tillväxtarbetet.

Samverkan i övrigt mellan Länsstyrelsen och de statliga myndigheterna sker som en del av det dagliga arbetet med stor självklarhet. Några exempel på områden där flertalet av övriga statliga myndigheter involveras är följande.

- Förslaget till regional utvecklingsstrategi har identifierat infrastruktur och rörlighet samt utbildning och kompetens som speciellt viktiga för utvecklingen i länet.
- Energi- och klimatfrågorna har en mycket stor roll för länets utveckling. Många av länets industrier förbrukar mycket energi, men vi har också stora tillgångar på skog som kommer att få en större roll i framtida energisystem. Vårt läge och relativt stora yta gör också att energianvändningen för transporter är stor. Stigande priser på fossila bränslen och behovet att minska utsläppen av klimatgaser kommer att öka efterfrågan på bioråvara. Det ger utvecklingsmöjligheter för länet.
- Den nya strukturfondsperioden har EU 2020-strategin som plattform. EU har fem överordnade mål för sysselsättning, innovation, utbildning, social sammanhållning, energi och klimat. Detta arbete har många aktörer involverade och kräver en nära samverkan mellan de statliga myndigheterna.
- Fysisk planering, boende, folkhälsofrågor, integration, miljödriven tillväxt samt folkhälsofrågor är politikområden där övriga statliga myndigheter bereds och där samverkan självklart och naturligt sker i det dagliga arbetet på alla nivåer.

24. Länsstyrelserna ska redovisa varför aktuella prioriteringar gjorts vid beslut om medel inom ramen för ändamålen inom anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder.

Medel från anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder har använts för att medfinansiera olika offentliga och privata insatser som skulle motverka konjunkturnedgången och möjliggöra investeringar. Länsstyrelsen har under 2012 beviljat 21 projekt för sammanlagt 18,05 miljoner kr. Motsvarande siffror för företagsstöden är 128 beslut på sammanlagt 20,42 miljoner kr, varav ett regionalt investeringsstöd på 0,5 miljoner kr och 127 regionala bidrag till företagsutveckling på totalt 19,92 miljoner kr. Inom kommersiell service har 14 företag fått 1,53 miljoner kr.

Alla prioriteringar som finns i riktlinjerna är framtagna utifrån länets regionala utvecklingsprogram och nationella strategi för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning, vilket gör att syfte mål och prioriteringar alltid tas i beaktande vid beslut. Företagsstöd kan ges i första hand till företag som kan betecknas som tillväxtföretag. Andra viktiga områden att stödja är bland annat företag som satsar på export, designutveckling samt kvalitets- och miljöutveckling, liksom företag som drivs av kvinnor, invandrare och unga. Företag i glesbygd prioriteras genom förhöjd procentsats för stödet. Geografiskt sett har en större andel av stöden gått till norra delarna av länet, framförallt Ljusdals kommun.

Efterfrågan av företagsstöd har varit större än tillgången på medel under 2012. Stöd till företagsstöd har prioriterats. Länet har under lång tid haft hög arbetslöshet. De företag som investerar nu står väl rustade när konjunkturen vänder och kan förhoppningsvis öka sysselsättningen. Konsultcheckar och samverkansprojekt visar särskilt positiva effekter för utvecklingen. Dessa är lämpliga stödformer för etablerade företag med utvecklingsvilja. Mikrostöd har gått till nystartade företag och framförallt till kvinnor. Det är främst tjänsteföretag, där investeringsbehovet inte är lika omfattande som inom tillverkningsföretag. Stöden har gett företagen ökad konkurrenskraft och det är i första hand sysselsättningen som har bevarats. För många av företagen har det inneburit att investeringen kunnat genomföras eftersom de annars inte klarat av att lösa bankfinansieringen.

Vi kan se en viss ökning av stöd till tjänstesektorn och besöksnäringen men även en ökning till kreativa och kulturella näringarna. I ansökan till Länsstyrelsen måste sökanden redovisa hur de arbetar med och hur aktiviteterna påverkar jämställdhet, integration och miljö.

Kompetensutveckling har varit ett viktigt område för att möjliggöra tillväxt och utveckling i länet. Länsstyrelsen har därför under året haft en utlysning av projektmedel för att utveckla samarbetet mellan näringsliv, offentlig samt privat sektor inom kompetensförsörjningsområdet.

30. Berörda länsstyrelser ska redovisa exempel på och kommentera inom vilka områden samverkan sker mellan länsstyrelsen och det organ som ansvarar för det regionala tillväxtarbetet i länet samt hur denna samverkan utvecklats.

Region Gävleborg och Länsstyrelsen har regeringens ansvar att främja utvecklingen i Gävleborgs län och båda disponerar anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder. För att använda dessa medel optimalt och kordinera det regionala uppdraget behövs gemensamma forum och fastlagda träffpunkter för samverkan och samarbete. Det övergripande ansvaret för detta samarbete ligger hos Regionalt ledningsforum, där regionsstyrelsens ordförande, regiondirektör, landshövding, länsråd, landstingsråd och landstingsdirektör ingår. Landshövdingen har fortlöpande kontakt med regionstyrelsens ordförande.

Region Gävleborg och Länsstyrelsen har regeringens ansvar att främja utvecklingen i Gävleborgs län och båda disponerar anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder. För att använda dessa medel optimalt och koordinera det regionala uppdraget behövs gemensamma forum och fastlagda träffpunkter för samverkan och samarbete. Det övergripande ansvaret för detta samarbete ligger hos regionalt ledningsforum, där regionsstyrelsens ordförande, regiondirektör, landshövding, länsråd, landstingsråd och landstingsdirektör ingår

I Gävleborgs län är det Region Gävleborg som har samordningsansvar för det regionala tillväxtarbetet. Länsstyrelsen har ett bra samarbete med Region Gävleborg i näringslivsfrågor. Samarbete sker för att optimera att de regionala utvecklingsmedlen ska ge bästa nytta för länet. Gemensamma projektgruppsmöten anordnas för beredning, där ansökningar och förfrågningar om projektstöd redovisas. Gemensamma möten har ägt rum med grupper av företag som behöver finansiering i tidiga skeden inom innovationsområdet. Region Gävleborg och Länsstyrelsen har gemensamma träffar med kommunernas näringslivschefer för att tidigt få kunskap om skeenden i kommunerna och länet.

31. Berörda länsstyrelser ska bistå det organ som ansvarar för det regionala tillväxtarbetet i länet i dess uppdrag att, i enlighet med Tillväxtverkets riktlinjer, utarbeta och genomföra en handlingsplan för att integrera ett jämställdhetsperspektiv i det regionala tillväxtarbetet under perioden 2012–2014.

I Gävleborgs län är det Region Gävleborg som ansvarar för regionala tillväxtarbetet. Länsstyrelsen har deltagit i arbetet med att ta fram en handlingsplan för jämställd regional tillväxt för åren 2013-14. Länsstyrelsens aktiviteter har främst bestått av att stärka arbetet med företagsstöd ur ett jämställdhetsperspektiv. Detta har bland annat skett genom utbildningsinsatser till handläggare och genom riktade informationsinsatser. Bägge dessa aktiviteter har syftat till att nå branscher och företagarnätverk där kvinnor i högre grad är representerade. Länsstyrelsen anser även att en förnyelse av näringslivet i regionen är nödvändig, och vill därför rikta en i förväg bestämd andel av företagsstöden till tjänstesektorn.

32. För sin uppgift att verka för en god tillgång till kommersiell service för medborgare och företag ska berörda länsstyrelser redovisa och kommentera vilka insatser som genomförts, resultaten av dessa och vilka aktörer som deltagit samt på vilket sätt insatserna förhåller sig till övriga insatser för hållbar regional tillväxt i länet. Redovisningarna ska relatera till mål och intentioner i länets regionala serviceprogram.

Kompetens och mentorverksamhet i dagligvarubutiker

Mentorinsatser av skiftande karaktär har genomförts för 16 dagligvarubutiker som rådgivning, genomgång av bokslut och resultatrapporter, samt energi och ombyggnadsfrågor. Insatserna har medfört att 5 dagligvarubutiker har genomfört investeringar för sin verksamhet och att en butik har bytt ägare efter att fått stöttning och rådgivning inför övertagandet.

Regionalt partnerskap

Två partnerskapsmöten har ägt rum under året i Åmot och Mellanfjärden. Vid mötena har besök gjorts på företag som är goda exempel på lyckade satsningar som förhoppningsvis ska leda till att fler entreprenörer vågar satsa på sina företag eller till att nya företag med bra idéer etablerar sig i länet. Det är viktigt att visa upp dessa företag för partnerskapet som ska fungera som ambassadörer ute i länet för företagen.

Kommunala serviceplaner (varuförsörjningsplaner)

Kontakt har tagits med kommunerna att de måste ta fram en varuförsörjningsplan. Hittills är det bara Ljusdals kommun som har en varuförsörjningsplan. Efter kontakten har Nordanstig, Hudiksvall, Söderhamn, Bollnäs och Ovanåkers kommun meddelat att varuförsörjningsplaner är på gång.

Ökad samordning av kommersiell, offentlig, och ideell verksamhet i strategiskt viktiga orter

Tyvärre så har ett flertal orter förlorat viktig service som exempelvis postens paketutlämning. Kontakt har tagits med kommunerna om att göra ortens butik till en servicepunkt, som i Västernorrland, men något gensvar har inte kommit för denna lösning.

Insatser för att främja tillgången till drivmedel

Rådgivning har genomförts till orter som har visat intresse i fråga om drivmedel och detta har resulterat i att Ängebo har investerat i en ny bensinmack. Orterna Los och Voxna har inkommit till Länsstyrelsen med ansökan om stöd att investera i mack under 2013.

Tillgänglighetsanpassning för funktionshindrade

En kartläggning av tillgängligheten har gjorts i länets alla landsortsbutiker. Ingen anpassning har skett under året. Brister finns i tillgängligheten i många butiker men butikerna har för dålig ekonomi för att kunna åtgärda de brister som finns.

Energieffektivisering

En energikartläggning har genomförts till två butiker. Ingen investering har gjorts ännu. Butikerna är försiktiga med investeringar i dagsläget på grund av den svaga ekonomin.

Tabell 3.1: Kostnader för strukturfondsadministrationen, programperiod 2007-2013

Strukturfondsadministration (tkr)	Anslag (5:1)	Övrig finansiering	Årsarbetskrafter
Totala kostnader och årsarbetskrafter för strukturadministration	0	0	0
Varav Förvaltande myndighet	0	0	0
Varav Attesterande myndighet	0	0	0
Varav Kontroller i territoriella program	0	0	0

Källa: Agresso

Kommentarer Tabell 3

Länsstyrelsen har ingen strukturfondsadministration avseende programperiod 2007-2013.

Tabell 3.2: Länsfakta inom EU-stöd			
Utbetalade bidrag, summa (tkr)	2012	2011	2010
Bidrag, vilka länsstyrelsen fattar beslut om och betalar ut	0	0	0
varav Artikel 33 (inom mål 1-området)	0	0	0
Bidrag, vilka länsstyrelsen inte fattar beslut om, men betalar ut	0	0	0
Bidrag, vilka länsstyrelsen har fattat beslut om, men där Jordbruksverket har gjort utbetalningen	335 443	316 236	352 311
Landsbygdsprogrammet	217 741	193 298	210 813
varav Leader	9 461	9 173	7 894
varav miljöersättningar	90 226	91 001	96 534
varav kompensationsbidrag (LFA)	69 045	69 464	74 234
varav företagsstöd	22 215	16 903	16 313
varav projektstöd	19 551	13 221	14 285
varav miljöinvesteringar	2 472	1 634	1 466
Gårdsstöd	117 702	122 304	126 005

Källa: Jordbruksverkets statistiksystem DAWA

Kommentarer Tabell 3.2

Utbetalningen av gårdsstöd fortsätter att minska. För 2012 beror dock minskningen framför allt på den mycket låga växelkursen på Euro. Utbetalningarna från landsbygdsprogrammet ökar, vilket är förväntat när programperioden närmar sig sitt slut. Ökningen gäller framför allt företags- och projektstöd samt miljöinvesteringar och Leader. Utbetalningarna av miljöersättningar minskar något jämfört med 2011. Detta beror på en viss minskning i antalet sökanden

Länsstyrelseinstruktion 5§

7. i sin verksamhet verka för att förenkla för företag

Generellt

Länsstyrelsen har under året initierat ett flertal aktiviteter för att vidareutveckla och förbättra servicen för blivande respektive befintliga företag i länet. Utifrån de behov vi uppmärksammat har inriktningen varit att finna kommunikativa verktyg för att sprida information, skapa nätverk och arenor för erfarenhetsutbyte till så många företagare som möjligt. De slutsatser som hittills kan dras är att Länsstyrelsen inom många områden utvecklat möjligheter att nå ut till företag för att förenkla för företagen och att det gäller att fortsätta att identifiera områden där stöd behövs likväl som att vidmakthålla den utveckling som skett.

Länsstyrelsen arbetar brett för att finna olika vägar för att *kommunicera och informera företagen i länet*. Företagen kan antingen komma i kontakt med Länsstyrelsen genom besök eller genom att ringa eller maila för att boka möte angående aktuella frågor. Länsstyrelsen har regelbundna träffar med kommunernas näringslivschefer och håller i informationsträffar till vilka kommunerna bjudit in företag. Kommunernas näringslivskontor anordnar utställningar och Företagsdagar några gånger per år vid vilka Länsstyrelsen medverkar i syfte att sprida information, inspirera och vägleda.

För att skapa nätverk, inspirera och bidra till utveckling av entreprenörskap i länet har Länsstyrelsen genomfört en seminarieserie "Räkna med X". Tre tematräffar med olika teman har genomförts med närmare 100 små och medelstora företag samt offentliga aktörer. Entreprenörskap, spetsföretag samt landsbygd med inriktning på mat och hästnäringen, har varit teman. Därutöver har tre seminarier genomförts och en utvärdering har gjorts för att ta reda på vilka insatser offentliga aktörerna bör vidta för att stödja befintliga företag, blivande företagare och utvecklingen i länet. Slutsatserna kommer sedan att användas vid dialog med Regionförbundet, kommunerna och övriga statliga myndigheter inför framtida utvecklingssatningar.

Länsstyrelsens arbete med att *korta handläggningstiderna* vid ansökningar om tillstånd eller stöd är en viktig åtgärd för bättre och snabbare service till företag i länet. Länsstyrelsen ingår i det av länsstyrelserna gemensamt bedrivna projektet för att effektivisera och ensa processer, framtagande av mallar, smarta dokument, digitala akter, e-arkiv till att skapa e-formulär och digitala kopplingar mot andra myndigheter.

Energi och Klimat

EnergiKompetent Gävleborg

Länsstyrelsen beviljades 2009 medel från Energimyndigheten för att bland annat skapa en samverkansplattform för klimat- och energiarbetet i Gävleborgs län, kallat EnergiKompetent Gävleborg (EKG). Ett nätverk för bygg- och fastighetsbranschen har skapats. En seminarieserie om hittills sex seminarier (februari- november 2012) för länets aktörer inom bygg, fastighet, energi, teknik och samhällsutveckling har organiserats. De flesta dokument och föreläsningar finns att ladda ner. Seminarierna är dessutom dokumenterade med bildspel.

(Se Länsstyrelsens externa webbplats <http://www.lansstyrelsen.se/gavleborg/Sv/miljo-och-klimat/klimat-och-energi/klimat--och-energistrategi/ekg/Pages/default.aspx>)

Under 2012 har ett projekt, EKG-f, pågått med uppdrag att ta fram goda exempel på energi- och kostnadseffektiva renoveringar av flerbostadshus. Även här finns dokument och föreläsningar att ladda ner, bland annat slutrapporten i två delar. (Se länsstyrelsens externa webbplats <http://www.lansstyrelsen.se/gavleborg/Sv/miljo-och-klimat/klimat-och-energi/klimat--och-energistrategi/projekt-flerbostadsfastigheter/Pages/default.aspx>)

Energieffektivisering för företag

Projektet SMEEFFEN har tillsammans med Länsstyrelsen hållit en utbildningsdag för miljöinspektörer. Dessutom har "energirazzior" genomförts på företag, där konsultbolag gjort energianalyser och föreslagit effektiviseringsåtgärder.

Solenergi

Som fortsättning på den förstudie som utfördes under 2011 har Högskolan i Gävle beviljats medel från Länsstyrelsen för projektet "Utbildning för marknadsutveckling av solenergisystem i Gävleborgs län". Målsättningen är att öka kunskaps- och kompetensnivån om solesystem hos företag i Gävleborgs län. Detta förväntas innebära att ett stort antal system installeras och att arbetstillfällen skapas. Projektet riktar sig både mot företag som installerar och företag som köper systemen. Kunskapsnivån behöver höjas inom hela området, från installatörer och brukare till beslutsfattare och politiker. Det är angeläget att påvisa och utvärdera väl fungerande system och sprida informationen om dessa. System för mätning, undervisning och laborationer skall uppföras vid Högskolan. Avsikten är att ett stort demonstrationssystem ska uppföras på Högskolans nya laboratoriebyggnad. Målsättningen är att Gävleborg skall bli Sveriges ledande solcellslän.

Regional och landsbygdsutveckling

Länsstyrelsen har inom *djurskyddsverksamheten* bjudit in till två möten med en regional samverkansgrupp, där LRF samt företrädare för jordbruksnäringen (kött, mjölk) samt distriktsveterinärer finns med. Syftet är att informera, skapa ett diskussionsforum och att hitta en naturlig informationskanal där information sprids till företag och enskilda djurhållare. Samplanering sker mellan Länsstyrelsens enheter vid både kontrollverksamhet och informationsutskick. Syftet är att förbättra djurskyddet genom att proaktivt kommunicera ut information som berättar om våra kontroller. Länsstyrelsen samordnar också kontroller mellan enheterna för att lantbrukarna inte ska behöva avsätta onödigt stor tid vid flera kontroller, målsättningen är "en gård, ett besök".

Länsstyrelsen har tillsammans med Region Gävleborg med flera satsat på att utveckla de *kulturella och kreativa näringarna* i länet med projektet Kulturella och kreativa näringar ("KKN Gävleborg"). Syftet har bland annat varit att sammanföra kulturföretagare med "traditionella" affärsnätverk och att skapa incitament för kommunerna i länet att satsa på kulturnäringarna.

Länsstyrelsen har under året drivit *integrationsprojektet* "Öppna dörrar" med fokus på integration som en tillväxtfaktor. Syftet har varit att informera företag om vilka affärs- och tillväxt-möjligheter som finns inom det multikulturella samhället.

Detta har skett genom vägledning och feedback till nystartade företag beträffande möjligheter till affärsutveckling med ett multikulturellt synsätt, samt hjälpa företag att hitta rätt kompetens genom att presentera kompetens för företagen i samarbete med till exempel Arbetsförmedlingen. Projektet har fungerat som "en spindel i nätet" och kopplat ihop olika samarbetspartner utifrån behov, företagsstöd, Arbetsförmedlingen, exportrådet, Region Gävleborg, andra integration- och tillväxtprojekt.

Länsstyrelsen har under året deltagit i det länsstyrelsegemensamma projektet "Förenkla på riktigt, länsstyrelserna i samverkan". Länsstyrelsen i Kronoberg är ansvarig för projektet.

Tillsammans med näringslivsbolagen i länet, samt Almi, Norrlandsfonden, Tillväxtverket, banker, revisionsbyråer med flera, arbetar Länsstyrelsen för att lösa finansieringsfrågor för företag som vill investera med hjälp av anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder.

Länsstyrelsen samarbetar internt i sak- och finansieringsfrågor och har en dialog mellan programmen för landsbygdsutveckling och företagsutveckling om vad som är bäst för företagen. Vi träffar de flesta företag som söker företagsstöd från anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder och försöker anpassa blanketter och förenkla hanteringen så mycket som möjligt.

Lantbruksföretag

Länsstyrelsen har ett kontinuerligt samarbete med LRF där det bland annat erbjuds kurser i sparsam körning för lantbrukare. Ingående moment i kursen är praktisk körning och teori i ämnet. Länsstyrelsen föreslår olika typer av verksamhet som genomförs av LRF, ensamt eller i samarbete med länsstyrelsen.

Förenklingar för kunden och företaget genom utvecklade handläggningssystem

SAM-Internet

Under föregående år genomförde länsstyrelserna och Jordbruksverket gemensamt en stor insats för att öka andelen digitala ansökningar via SAM-Internet. Projektet blev en stor succé, med över 99 % ansökningar som kom in denna väg. Arbete pågår nu i år med att behålla den höga andelen ansökningar via SAM-Internet, samt att få de sökande att i högre utsträckning skriva under sin ansökan med hjälp av e-legitimation samt göra eventuella förändringar och kompletteringar av ansökan via SAM-Internet.

E-handläggning

Under 2012 var Örebro län pilotlän för införandet av e-handläggning. Under våren 2013 går samtliga län in i systemet. E-handläggning innebär att all dokumentation som hör till en ansökan kommer att finnas elektroniskt och hanteras i ett "sharepoint-system", där en digital akt skapas. E-handläggningen omfattar i dagsläget den vanliga handläggningen mot utbetalning, samt fältkontroll. Återkravshandläggning samt överklagningar ligger än så länge utanför systemet. Alla pappershandlingar som skickas in av en sökande ska skickas till central skanning, där varje länsstyrelse har en egen adress.

Det nya sättet att handlägga förändrar även beslutsprocessen. Idag dras alla beslut ut på papper, som skrivs under manuellt och som sedan skickas per post till Jordbruksverket. I det nya systemet försvinner denna hantering. De som ska skriva under ett beslut gör istället detta med hjälp av E-legitimation inne i Jordbruksverkets handläggningssystem. När ett beslut om utbetalning är klart överförs det sedan i systemet till Jordbruksverket för vidare hantering.

Pilot för "En väg in", gemensamt telefonnummer

Jordbruksverket har gemensamt ett regeringsuppdrag om att arbeta med att verkställa olika initiativ för att underlätta för kunden. Ett av dessa är att utveckla en gemensam ingång för telefonsamtal till länsstyrelserna och Jordbruksverket, där kunden sedan med knapptryckningar väljer vart den vill bli kopplad. Detta möjliggör även för länsstyrelser att kunna hjälpa varandra vid t.ex. hög telefonbelastning. Bland de första länen har Gävleborgs län kunnat presentera en bredbandsstrategi och arbetet fortsätter nu inom ramen för den digitala agendan, möjligheter för att driva företag även på landsbygden.

Miljö och natur

Länsstyrelsen tänker nytt inom naturvård och skydd av skog. Det "nya tänket" är att det är markägarna som ska ta initiativet och avgöra om de vill skydda sin mark. Det vi bistår med är att hitta en skyddsform som passar för skogen. Informationssatsningen kring arbetssättet kallas "Min naturvård", som även kallas Kometprogrammet. Ovanåkers, Bollnäs och Söderhamns kommuner har blivit utvalda som försöksområden för projektet som kommer att pågå mellan 2010-2014. Länsstyrelsen samarbetar i detta fall med Skogsstyrelsen men även med lokala markägarorganisationerna

Infrastrukturplanering

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,74	0,76	0,99
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	0,74	0,82	0,32
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	0,87 %	0,90 %	0,72 %
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	1 436	1 149	1 442
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	0,94 %	0,74 %	0,87 %
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	62	32	40
Antal beslutade ärenden	58	54	118
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	0	0
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	998	339	35

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 34*

Kommentar till ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader, samt redovisning av andra väsentliga resultat inom området. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.

Bredband

Enligt regleringsbrevet ska Länsstyrelsen redovisa och kommentera utvecklingen i länet inom IT-infrastrukturuområdet, med särskild inriktning på mindre tätorter, småorter och glesbygd, samt hur man har bistått Post- och telestyrelsen (PTS) i dess uppdrag att följa tillgången på IT-infrastruktur. Redovisningen ska göras i enlighet med PTS anvisningar senast den 1 februari 2013.

I februari 2012 rapporterade Länsstyrelsen till Post- och telestyrelsen (PTS) enligt uppdraget i regleringsbrevet för 2012. Länsstyrelsen håller nu på att besvara den enkät som PTS skickat och som ska vara redovisad till PTS senast den 1 februari 2013. Länsstyrelsen har varit samrådspart till PTS i samband med att de tagit fram enkäten. Länsstyrelsen Gävleborg strävar efter att delta på möten som samordnas av PTS och vi har uttryckt vår ambition att vara en delaktig part i det nationella arbetet med bredband. Länets ambition att delta i diskussioner om bredband på nationell nivå finns uttryckt i bredbandsstrategins handlingsplan punkt 9. I juni besvarade Länsstyrelsen en remissförfrågan från Näringsdepartementet angående affärsmöjligheter med kanalisation.

Flera kommuner har efterfrågat planeringsunderlag för bredband. Länsstyrelsen har därför tagit fram detta underlag utifrån PTS årliga bredbandskartläggning. Materialet publiceras på Länsstyrelsens hemsida samt på vår distributionswebb (www.gis.lst.se). GIS-skikten ska uppdateras årligen i samband med att PTS offentliggör sin bredbandskartläggning.

Länsstyrelsen har också sammanställt PTS bredbandskartläggning i kartbilder som bland annat visar hushållens och företagens bredbandstillgång i tätorter, småorter och glesbygd. Kartorna fungerar som ett viktigt underlag i diskussionerna om den fortsatta bredbandsutbyggnaden i länet. Länsstyrelsen har hanterat ansökningar och förfrågningar från allmänheten om PTS medfinansiering av kanalisationsstödet och Landsbygdsprogrammet, samt administrerat utbetalningar av PTS medfinansiering. Länsstyrelsen har även hanterat övriga förfrågningar som kommit från PTS.

Länsstyrelsen ska även främja anläggning av kanalisation, enligt förordningen (2008:81) om stöd till anläggning av kanalisation samt redovisa och kommentera vilka aktiviteter som genomförts för att främja användningen av stödet och hur stödet har använts samt statistik över antalet inkomna ansökningar. Det ska framgå av statistiken vilket belopp en ansökan avser och det beviljade stödets storlek. En rapport om användningen av stödet fram till 31 december 2011 ska lämnas senast den 1 februari 2012, samt en rapport om användningen av stödet fram till den 31 maj 2012 och en prognos för hela året ska lämnas senast den 30 juni 2012. Redovisning ska ske till Länsstyrelsen i Örebro län.

Ovanstående rapportering gjordes enligt anvisning till länsstyrelsen i Örebro. Länsstyrelsen har information om kanalisationsstöd på hemsidan och sprider information om stödet på nätverksträffar och andra möten.

Övriga betydande insatser inom sakområdet bredband

Under våren 2012 antog Länsstyrelsen och Region Gävleborgs fullmäktige *Gävleborgs bredbandsstrategi 2012-2020*. Länsstyrelsen har varit projektägare och projektledare för arbetet med att ta fram bredbandsstrategin och det har skett i nära samverkan med Region Gävleborg, landstinget och länets kommuner. Även nätoperatörer och andra myndigheter har varit viktiga aktörer i arbetet.

I början av 2012 besökte projektet (Länsstyrelsen och Region Gävleborg) länets tio kommunstyrelser. Syftet var att få en bred förankring i länet kring bredbandsstrategin och också att ge länets politiker möjlighet till diskussion och frågor. Detta var mycket uppskattat och ses som en betydande framgångsfaktor för arbetet med strategin. Även remisskonferensen, som ersatte det traditionella remissförfarandet, ses som betydande för förankringen av strategin. Vi fick åter igen fick möjlighet att informera om betydelsen av bredband samt tydliggöra länets behov av en regional bredbandsstrategi. Till konferensen bjöd vi in talare från både PTS och SKL som hjälpte till att förstärka vårt budskap.

När bredbandsstrategin antogs började arbetet med Fas 2 vars syfte är att ta fram en plan för hur bredbandsstrategin ska genomföras. Länsstyrelsen ställde en förfrågan till kommuncheferna där vi bad dem utse kommun representanter till arbetet. I dagsläget är det stor aktivitet i Fas 2.

Alla nio fokusområden i bredbandsstrategins handlingsplan håller på att genomlysas av olika arbetsgrupper. Tillsammans ska vi ta fram de mest effektiva förslagen för hur vi bör genomföra bredbandsstrategin och därmed uppnå länets mål.

Den gemensamma nämnaren för länets bredbandsarbete är samarbete. I länet strävar vi efter att göra så mycket som möjligt tillsammans. Genom att ta fram underlag, modeller och metoder som kan användas av alla kommuner, blir vi effektiva och gör stora vinster. Länsstyrelsens roll är att vara sammanhållande och pådrivande part. Alla länets kommuner avser att ta fram en kommunal bredbandsstrategi. Också kring detta arbete har länet valt att samarbeta. En strategimall har tagits fram som ska användas av alla kommuner och en strategigrupp håller på att aktiveras. Länsstyrelsens roll i detta arbete är att vara sammanhållande och pådrivande part. Länsstyrelsens mål är att bidra till att alla kommuner har en antagen bredbandsstrategi innan utgången av 2013.

Genom arbetet med bredbandsstrategin har vi fått ett mycket gott samarbete i länet. Länsstyrelsen har fått en tydlig bild av vad som tidigare gjorts i länet inom IT-infrastrukturområdet och vad som behöver göras i framtiden. Vi har fått mycket bra kanaler in till kommunerna och andra viktiga bredbandsintressenter vilket är viktigt för Länsstyrelsens fortsatta arbete med bredband.

Väg och järnväg

Sedan Trafikverket bildades 2010 har den nya myndigheten omstrukturerats vilket bland annat medfört omflyttning av personal och att flera personer övergått till konsultfirmor eller slutat. De förr om åren så uppskattade genomgångarna med Länsstyrelsen om kommande ärenden har inte återupptagits. Det har blivit allt svårare att överblicka hur många och vilka projekt eller ärenden som kan bli aktuella inom en överskådlig framtid. Detta har, tillsammans med en vakans med en halvtidstjänst inom arbetsområdet, under allt längre perioder medfört en stor ärendeanhopning och långa handläggningstider.

Angelägna infrastrukturprojekt, som Ostkustbanan (OKB) Skutskär-Furuvik och väg 56, har av flera anledningar inte nått längre än vid förra årsskiftet. På grund av bland annat ändrade bullerföresättningar har OKB-projektet åter ställts ut för granskning under året och byggstarten är nu satt till 2013. Utredningen för väg 56 är föremål för omtag eftersom Trafikverket bestämt att antalet alternativa sträckningar ska utökas till sju från tidigare tre huvudalternativ.

Under 2012 har det skett en ökning av antalet vägprojekt som handlar om förstärkning eller breddning av vägar och broar för att öka bärighet och framkomlighet för näringslivets tunga transporter. Vägprojekten innebär oftast begränsad påverkan på natur- och kulturvärden. I vissa fall, som den kulturhistoriskt värdefulla bron över Norrboån i Norrbo (väg 745) samt intrång i naturreservat och Natura 2000-område vid Svågan (väg 773), kan vägprojekten innebära påtagliga förändringar. Länsstyrelsen har en viktig roll att bevaka dessa intressen men också se möjliga lösningar.

Energi och klimat

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män 1)	0,41	0,73	1,69
Årsarbetskrafter kvinnor 1)	2,08	1,44	1,00
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	1,46 %	1,23 %	1,47 %
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	2 711	2 618	2 294
Andel av totala verksamhetskostnader (%) 2)	1,77 %	1,68 %	1,38 %
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	20	23	10
Antal beslutade ärenden	14	20	8
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Bidragsutbetalningar (tkr) 3, 4)	664	547	130

1) 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

2) Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

3) Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

4) Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 42*

Kommentar till ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader, samt redovisning av andra väsentliga resultat inom området som inte framgår av återrapporteringskraven. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna. Under denna rubrik ska även redogöras för det fortsatta arbetet med uppdrag 45, Förordning om planering för prioritering av samhällsviktiga elanvändare (2011:931) i RB2011.

Länsstyrelsen har under 2011 beslutat om underlag för prioritering av samhällsviktiga användare inom ramen för Styrel-projektet. Under 2012 har Länsstyrelsen inte bedrivit något fortsatt arbete avseende planering för prioritering av samhällsviktiga användare.

Återrapportering regleringsbrev

40. Länsstyrelserna ska redovisa:

– Insatser som genomförts för att strategiskt samordna och leda det regionala arbetet med att förverkliga regeringens politik avseende energiomställning och minskad klimatpåverkan,

Intern samordning

För att samordna Länsstyrelsens arbete med miljömål, energi- och klimatstrategier samt klimatanpassning, finns en övergripande styrgrupp. I denna ingår enhetscheferna för miljöskydd, miljöanalys, naturförvaltning, naturskydd, landsbygd och tillväxt, kulturmiljö och samhällsutveckling, samt avdelningschefer och berörda projektledare. I en intern styrgrupp för klimat- och energiarbetet ingår avdelningschefer, strateg, enhetschefer för landsbygd och tillväxt samt samhällsutveckling.

En intern energi och klimatgrupp har under året anordnat fem möten där de ingående enheterna, samhällsutveckling, miljöanalys samt landsbygd och tillväxt har informerat om pågående aktiviteter och verksamhet. Dessutom har ett möte hållits tillsammans med Lantbrukarnas riksförbund (LRF) för att förbereda en gemensam utbildningsdag om småskalig vindkraft för lantbrukare.

EnergiKompetent Gävleborg (EKG)

Länsstyrelsen beviljades 2009 medel från Energimyndigheten för att bland annat skapa en samverkansplattform för klimat- och energiarbetet i Gävleborgs län, kallat EnergiKompetent Gävleborg. Ett nätverk för bygg- och fastighetsbranschen har skapats. En seminarieserie om hittills sex seminarier (februari 2011 – november 2012) för länets aktörer inom bygg, fastighet, energi, teknik och samhällsutveckling har organiserats. De flesta dokument och föreläsningar finns att ladda ner som pdf. Seminarierna är dessutom dokumenterade med bildspel.

(Se Länsstyrelsens externa webbplats <http://www.lansstyrelsen.se/gavleborg/Sv/miljo-och-klimat/klimat-och-energi/klimat--och-energistrategi/ekg/Pages/default.aspx>)

Under 2012 har ett projekt, EKG-f, pågått med uppdrag att ta fram goda exempel på energi- och kostnadseffektiva renoveringar av flerbostadshus. Även här finns dokument och föreläsningar att ladda ner, bland annat slutrapporten i två delar.

(Se länsstyrelsens externa webbplats <http://www.lansstyrelsen.se/gavleborg/Sv/miljo-och-klimat/klimat-och-energi/klimat--och-energistrategi/projekt-flerbostadsfastigheter/Pages/default.aspx>)

Bägge dessa webb-platser är välbesökta, och dokumenten laddas ner i stor frekvens.

Gävleborgs energi- och klimatsamordning (GEK)

Länsstyrelsen ingår i ett regionalt samordningsorgan, Gävleborgs energi- och klimatsamordning, där strategiska frågor inom området avhandlas. Syftet med GEK-gruppen är att arbeta med utvecklingen av Gävleborg som ett energi- och klimatlän. Deltagande organisationer är Mellansvenska handelskammaren, Högskolan i Gävle, Länsstyrelsen, Gävle Dala Energikontor, Gävle Energi och Region Gävleborg.

Under 2012 har 4 möten hållits och följande frågor särskilt behandlats:

- Fortsatt arbete med översyn av gruppens roll och arbetsformer
- Arbetet med färdplan 2050
- Arbetet med framtagande av åtgärdsprogram för Klimat- och energimålen
- Diskussioner kring projektansökningar samt redovisning av projekt i länet

Andra nätverk

Länsstyrelsen samordnar eller ingår i flera nätverk inom området, som exempelvis nätverk med miljöstrateger, Hållbart resande och Biogas Mitt.

Annan samordning

Länsstyrelsen träffar kontinuerligt flera aktörer för att diskutera eventuella gemensamma aktiviteter med mera. Det är bland andra länets kommuner, Gävle Dala Energikontor, Region Gävleborg, Högskolan i Gävle, studieförbunden, Landstinget Gävleborg, Almi och Mellansvenska Handelskammaren.

– insatser för att utveckla och genomföra regionala åtgärdsplaner för det klimat- och energistrategiska arbetet i samverkan med berörda lokala och regionala aktörer i syfte att identifiera, planera och genomföra regionala insatser och åtgärder för att uppnå minskad klimatpåverkan, ökad andel förnybar energi och ökad energihushållning,

Åtgärdsprogram för nya regionala klimat- och energimål

Ett arbete med framtagande av åtgärdsprogram för de nya klimat- och energimålen påbörjades under 2011. Detta gjordes i samverkan med regionala aktörer, sektorsvis och i fem olika arbetsgrupper. Arbetet avslutades under våren 2012. Det sammanställda materialet skickades på remiss och beslutades i oktober 2012. Därefter har diskussioner påbörjats med olika aktörer för att tydliggöra ansvarsfördelning och samverkansformer för utförande av föreslagna åtgärder. Deltagarna kommer nu att förankra detta i sina respektive organisationer och planera för genomförandet. Överenskommelser kommer att skrivas, med kommuner och andra aktörer, om åtgärder.

Klimatneutralt och konkurrenskraftigt Gävleborg 2050

Högskolan i Gävle driver projektet ”klimatneutralt och konkurrenskraftigt Gävleborg 2050”, som är ett femårigt forskningsprojekt för att identifiera beslutsunderlag, verktyg och styrmedel för att nå ett ”klimatneutralt Gävleborg 2050”. Projektet delfinansieras av Länsstyrelsen, Gävle Energi och Högskolan. Länsstyrelsen deltar även i en styrgrupp. I november hölls en workshop för att skapa ett attraktivt Gävleborg, genom att utveckla starka ekonomier och samtidigt tänka på människorna och miljön, under ledning av professor Karl-Henrik Robért.

Energitillsyn

Länsstyrelsen har under året fortsatt arbetet med energitillsynsprojektet. De företag som deltagit i projektet har lämnat in energikartläggningar och i vissa fall pågår kompletteringsförfaranden. De kommunala miljökontoren har erbjudits att ta vara med i projektet för att utöva energitillsyn gentemot de kommunala tillsynsobjekten, vilket också har varit en del av Länsstyrelsens tillsynsvägledning. Inom tillsynsvägledningen har exempelvis informationsmaterial, checklista och mallar tagits fram av Länsstyrelsen.

Regionalt mobilitetskontor Gävleborg

Under hösten 2012 startade Landstinget Gävleborg ”Regionalt Mobilitetskontor Gävleborg”. Syftet med detta kontor är att främja hållbara mötesalternativ, minimera miljöpåverkan samt att förändra nuvarande mängd och typ av tjänsteresor inom länet. Kontoret ska vara ett stöd till kommunerna som efter beställning får hjälp med bland annat information och genomförande-åtgärder. Styrgruppen består av Landstinget Gävleborg, Gävle Dala Energikontor, Region Gävleborg och Länsstyrelsen.

Hållbara transporter

Ett nätverk för Hållbart resande bildades inom projektet ”Hållbart resande” med Region Gävleborg som projektägare. Efter projektets avslut upprätthölls nätverket med Länsstyrelsen som sammankallande. Nu har det nybildade ”Regionalt mobilitetskontor Gävleborg” tillsammans med länsstyrelsen ett gemensamt ansvar för nätverket. Deltagande organisationer är länets kommuner, Trafikverket, Landstinget och Länsstyrelsen. Inom nätverket sprids erfarenheter och information. Nätverket genomför eller samordnar gemensamma aktiviteter, som Trafikantveckan, Vintercyklisten och ansökan om ECOMM-konferens 2013 (European Conference on Mobility Management).

Framtidsveckan

Under 2012 genomfördes "Framtidsveckan Gävleborg – För en hållbar omställning". Under veckan erbjöds allmänheten, föreningar, tjänstemän och politiker ett utbud av aktiviteter och arrangemang på olika orter i länet. Syftet med framtidsveckan är att visa på goda exempel i vårt län och påskynda omställningen till ett hållbart och resurssnålt lokalsamhälle. Många olika organisationer deltog i arrangemanget, som kommuner, energikontoret och flertalet idéburna organisationer. Länsstyrelsen har deltagit på ett antal planeringsmöten och har beviljat stöd till en del av de arrangemang som genomfördes.

– insatser för att stödja näringslivets och kommunernas klimat- och energiarbete,

Nätverksträffar

Länsstyrelsen har under året genomfört nätverksträffar med kommunernas miljöstrategier där olika insatser inom området diskuterats.

Energieffektivisering för företag

Projektet SMEEFFEN (informationsspridning till små och medelstora tjänsteföretag om energieffektivisering), som drivs av Gävle Dala Energikontor, har under året hållit en utbildningsdag för miljöinspektörer, där Länsstyrelsen deltog med en jurist som föreläsare. Dessutom har "energirazzior" genomförts på företag, tillsammans med konsultbolag som har gjort energianalyser av företaget och föreslagit effektiviseringsåtgärder.

Energieffektiviseringsstödet

Länsstyrelsen har ansvaret att stödja kommunerna i arbetet med Energieffektiviseringsstödet. Länsstyrelsen har gjort detta genom att anordna nätverksträffar för kommuner och landsting, samt upprätthålla en sharepoint där kommunerna kan dela med sig av erfarenheter.

Länsstyrelsen har även kontinuerligt haft dialog mellan kommunerna och energimyndigheten gällande specifika frågor. Under året har man gemensamt gjort en ansökan till Energimyndigheten om medel för ett projekt "Att göra verklighet av kommunernas respolicyer".

Lantbruksföretag

Länsstyrelsen har ett kontinuerligt samarbete med LRF där det bland annat erbjuds kurser i sparsam körning för lantbrukare. Ingående moment i kursen är praktisk körning och teori i ämnet. Länsstyrelsen föreslår olika typer av verksamhet som genomförs av LRF, ensamt eller i samarbete med länsstyrelsen.

Projektet "Energilots 2.0", som drivs av LRF, syftar till att öka entreprenörskapet och kunskapsläget inom förnybar energi från de gröna näringarna, samt för att genomföra åtgärder för energieffektivisering på länens lantbruk. Projektet finansieras bland annat av Länsstyrelsen genom Landsbygdsprogrammet och har därmed ett nära samarbete med Länsstyrelsen. Projektet har under året haft seminariedagar inom områden närvärme, solel, småskalig vattenkraft samt småskalig vindkraft, där Länsstyrelsen deltagit med information angående olika typer av tillstånd med mera.

– insatser för att verka för en ökad andel förnybar energi, särskilt avseende insatser för att uppnå planmässiga förutsättningar inom planeringsramen för vindkraft, samt

Solenergi

Som fortsättning på den förstudie som utfördes under 2011 har nu Högskolan i Gävle beviljats medel från Länsstyrelsen för projektet ”Utbildning för marknadsutveckling av solenergisystem i Gävleborgs län”. Målsättningen är att öka kunskaps- och kompetensnivån om solsystem hos företag i Gävleborgs län. Detta förväntas innebära att ett stort antal system installeras och att arbetstillfällen skapas. Projektet riktar sig både mot företag som installerar och företag som köper systemen. Kunskapsnivån behöver höjas inom hela området, från installatörer och brukare till beslutsfattare och politiker. Det är angeläget att påvisa och utvärdera väl fungerande system och sprida informationen om dessa. System för mätning, undervisning och laborationer skall uppföras vid Högskolan. Ett stort demonstrationssystem avses att uppföras på Högskolans nya laboratoriebyggnad. Målsättningen är att Gävleborg skall bli Sveriges ledande solcellslän.

Länsstyrelsen ingår i styrgruppen. Länsstyrelsen har arbetat med solenergi inom ramen för hanteringen av Boverkets solvärmebidrag och solcellsstöd.

BiogasMitt – framåt

Länsstyrelsen är en av finansiärerna i projektet ”BiogasMitt – framåt” och ingår i styrgrupp och referensgrupp. ”BiogasMitt – framåt” är ett utvecklingsprojekt där myndigheter, kommuner, organisationer, högskolor och ett antal företag i Gävleborg och Dalarna ingår och arbetar, strategiskt och aktivt, för biogasproduktion och biogasanvändning för fordon.

Vindkraft

Under slutet av året kom Energimyndighetens förslag till nya riksintressen för vindbruk till länet på remiss. För att inkludera kommunerna i ett länsgemensamt svar har Länsstyrelsen bjudit in kommunerna för en dialog om förslaget. Flera av kommunerna i länet arbetar med framtagande av tematiska vindbruksöversiktsplaner, där Länsstyrelsen deltagit i såväl tidiga diskussioner som reguljära samråd.

– insatser för att bidra till och stödja Naturvårdsverkets arbete med Färdplan 2050.

Inom arbetet med uppdraget från regeringen, att ge underlag till en färdplan för ett Sverige utan klimatutsläpp 2050, har två dialogseminarier hållits. Inbjudna deltagare har varit politiker och tjänstemän från kommuner och landstinget, samt ideella organisationer. Ett dialogmöte med elever från en av Gävles gymnasieskolor har även hållits. Dessutom har frågan diskuterats vid två större seminarier, dels i samband med redovisning av arbetet med åtgärdsprogrammet, samt en dag om generationsmålet för miljömål och färdplan 2050.

Länsstyrelsens miljöstrateg har arbetat med sammanställning av länsstyrelsernas gemensamma yttrande.

41. Länsstyrelserna ska redovisa insatser och användningen av medel från anslag 1:10 Klimatanpassning inom utgiftsområde 20 med anledning av uppdraget att samordna det regionala klimatanpassningsarbetet.

Organisering

I Gävleborg genomförs arbetet med klimatanpassning i projektform. Samordnartjänsten är placerad på Samhällsutvecklingsenheten och internt deltar fysisk planering och miljöanalys aktivt i arbetet. Projektet har en större och en mindre styrgrupp där berörda chefer ingår. Sex styrgruppsmöten har genomförts. Samverkan sker med arbetet kring klimat- och energistrategier samt miljömål.

Länsstyrelsen Gävleborg har en klimatanpassningssamordnare, tillika projektledare, anställd på 100 % från april 2012. Tidigare år och fram till april 2012 har tjänsten varit på 50 % och kombinerats med en 50 % tjänst inom krisberedskap. Detta var en bra kombination, men arbetet blev splittrat och därför genomfördes förändringen. En delprojektledare har 20 % tjänst i delprojektet klimatanpassning och vattenkvalitet. En strateg i ledningen, tillika ordförande i styrgruppen för projektet, har 5 % tjänst för klimatanpassning. Samordnartjänsten har varit vakant del av året då ordinarie samordnare vikarierar som enhetschef.

Fokus 2012

2012 har Länsstyrelsen haft fokus på fyra områden:

- Vattenkvalitet och arbetet med regional vattenförsörjningsplan
- Fysisk planering
- En gemensam klimatanpassningsstrategi i länet tillsammans med främst kommunerna
- Deltagande i forskningsprogrammet Mistra-SWECIA, klimatanpassning inom skogs- och jordbruk och markanvändning.

BalticClimate

Deltagandet (2009-2012) i Interregprojektet BalticClimate har avslutats under första kvartalet. En slutkonferens har genomförts. Klimatanpassningssamordnaren var inbjuden till ett seminarium under Almedalsveckan, arrangerat av BaltAdapt och Council of the Baltic Sea States Secretariat via Svenska Institutet, för att prata om deltagandet i BalticClimate samt länsstyrelsernas klimatanpassningsarbete.

Vattenkvalitet

Länsstyrelsen har prioriterat arbete med dricksvattenkvalitet under flera år. Under 2012 har arbetet med att ta fram en regional vattenförsörjningsplan påbörjats. Arbetet sker i samarbete med kommunerna och dricksvattenproducenter. Arbetet sker i ett delprojekt som enheten för miljöanalys ansvarar för.

Fysisk planering

De flesta aktiviteter som är riktat till fysisk planering har tidigare skett inom ramen för deltagande i Interregprojektet BalticClimate. Detta projekt avslutades under första kvartalet 2012 och en slutkonferens genomfördes. Efter detta har fokus legat på att sprida kunskap om den länsstyrelsegemensamma vägledningen för fysisk planering och klimatanpassning, samt de två händelse-scenarier som tagits fram. Information har också skett till länets beredskapssamordnare. Klimatanpassningssamordnaren deltar i arbetet med granskning av kommunernas översikts- och detaljplaner.

En gemensam klimatanpassningsstrategi i länet

Länsstyrelsen har identifierat behovet av att arbeta närmare kommunerna med klimatanpassningsfrågorna. En del i det arbetet är att ta fram en länsgemensam strategi. En annan del är att erbjuda informations- och utbildningsinsatser till kommunerna. Samverkan har skett med länsstyrelserna i Skåne och Östergötland för att ta del av deras arbete.

Biologisk mångfald/skogs- och jordbruk

2012-2015 deltar Länsstyrelsen som ett av tre län i forskningsprojektet Mistra-Swecia.

Inriktningen är klimatanpassning i skog- och jordbruk samt markanvändning. I gruppen som träffas deltar SEI, SMHI, Lunds universitet, Skogforsk, Skogsstyrelsen, LRF, Holmen skog och Svea skog. Länsstyrelsen har deltagit i ett planeringsmöte och två workshops.

Kunskapshöjande åtgärder

Samordnaren har också deltagit i konferenser som en kunskapshöjande åtgärd.

Omvärldsbevakning sker inom området i form av att läsa nyhetsbrev, dagstidningar, rapporter.

Samverkan

Länsstyrelsen har en klimatanpassningssida på en sharepoint för länets aktörer för att underlätta samverkan och kunskapsutbyte. Klimatanpassning har också en egen sida på externa webben.

Länsstyrelsen har samverkat med länets kommuner inom ramen för främst fokusområdena vattenkvalitet och fysisk planering.

Länsstyrelsen deltar i det nationella nätverket för dricksvatten (Livsmedelsverket samordnar.)

Klimatanpassningssamordnaren i Gävleborg representerar också samtliga länsstyrelser i detta nätverk. Två fysiska möten har genomförts och mycket av arbetet sker via Projectplace

Samverkan har skett med ett antal myndigheter men främst SGI, SMHI, SLV, SoS, Skogsstyrelsen, LRF, samt olika aktörer inom dricksvattenproduktion

Klimatsamordnarnätverket

Varje länsstyrelse svarar för att samordna klimatanpassningsarbetet i det egna länet. För att kunna byta erfarenheter och skapa samordningsvinster länen emellan har länsstyrelsernas klimatanpassningssamordnare bildat ett nationellt nätverk. Nätverket som helhet träffas två gånger per år och ordförandeskapet för nätverket delas av tre län. Ordförandeskapet är roterande och varje år byts ett av länen ut. Länsrådsgrupp 1 har det övergripande ansvaret för detta nätverk. Inom nätverket sprids information och diskuteras gemensamma frågeställningar. Vid behov tillsätts även arbetsgrupper för angelägna länsgemensamma frågor. Det har även funnits grupper som särskilt ska bevaka vissa intressen, exempelvis en referensgrupp gentemot SMHI.

Hållbar samhällsplanering och boende

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	2,35	1,62	1,51
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	4,45	4,36	5,91
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	3,99 %	3,41 %	4,05 %
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	6 037	5 350	6 639
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	3,94 %	3,43 %	4,01 %
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	1 054	714	516
Antal beslutade ärenden	1 034	700	543
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Bidragutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	0	0	0
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet 402, Detaljplaner ⁵⁾	58		
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet 4032, Överklagande av beslut om lovärenden och förhandsbesked ⁷⁾	31		

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamheterna 40* och 41*

⁵⁾ Nöjdindex för verksamhet 402 från länsstyrelsegemensam brukarundersökning 2012. Nöjdindex varierar mellan 0 och 100, där 0 är lägsta betyg och 100 är högsta betyg. Genomsnitt för samtliga 21 länsstyrelser är 62.

⁶⁾ Nöjdindex för verksamhet 4031 från länsstyrelsegemensam brukarundersökning 2012. Nöjdindex varierar mellan 0 och 100, där 0 är lägsta betyg och 100 är högsta betyg. Genomsnitt för deltagande 5 länsstyrelser är 30.

⁷⁾ Nöjdindex för verksamhet 4032 från länsstyrelsegemensam brukarundersökning 2012. Nöjdindex varierar mellan 0 och 100, där 0 är lägsta betyg och 100 är högsta betyg. Genomsnitt för samtliga 21 länsstyrelser är 34.

a) Kommentarer till ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader

Under 2012 har det varit vakanser inom fysisk planering vilket påverkat resultaten under året. Länsstyrelsen har fått prioritera att handlägga planer. Under hösten har nyrekryteringar skett och likaså en utökning av bemanningen. Länsstyrelsen har också rekryterat handläggare med kompetens inom bygg för att bättre svara upp mot PBL

b) Redovisning av andra väsentliga resultat inom området som inte framgår av återsrapporteringskraven. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.

Boende

Enligt förordning (2011: 1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar ska Länsstyrelsen, i en skriftlig rapport, analysera bostadsmarknaden i länet. Rapporten *Bostadsmarknaden i Gävleborgs län 2012 – bostäder för nyanlända* har redovisats till Boverket i juni. I årets analys fördjupades rapporten inom området bostäder för nyanlända. Utöver denna fördjupade del redovisas även situationen på bostadsmarknaden, bostadsbyggandet, den regionala och kommunala planeringen samt hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden. I rapporten har Länsstyrelsen även redovisat hur kommunerna och Länsstyrelsen lever upp till kraven enligt bostadsförsörjningslagen (2000: 1383), samt hur planeringen av bostadsförsörjningen samordnas inom kommunen, mellan kommunen och regionalt. Ett viktigt underlag till analysen är Boverkets årliga bostadsmarknadsenkät till kommunerna, som länsstyrelserna både distribuerar och kvalitetsgranskar.

Under våren genomfördes tre kommunbesök där Länsstyrelsen och kommunerna förde en dialog kring bostadsmarknadsfrågor, bostadsförsörjningsfrågor och frågor kring bostäder för nyanlända. Under september anordnade Länsstyrelsen inom det länsövergripande samarbetet Integration Gävleborg även en dialogträff med kommuner, bostadsbolag, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen med flera, i syfte att möjliggöra för kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan olika aktörer för att finna vägar till en snabbare bosättning och mottagande av nyanlända flyktingar.

Enligt förordning (2011: 1159) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag ska Länsstyrelsen lämna en skriftlig rapport om de allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolagens gjorda värdeöverföringar under föregående räkenskapsår, hur gjorda värdeöverföringar förhåller sig till bestämmelserna och om värdeöverföringar skett enligt undantagen från värdeöverföringsbegränsningen. Denna rapport har redovisats till Boverket.

I beslut 2012-01-12 gav regeringen samtliga länsstyrelser ett treårigt uppdrag att stödja kommunerna i arbetet med att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden. Uppdraget ska genomföras inom ramen för det stöd som länsstyrelserna erbjuder kommunerna i deras arbete med att planera bostadsförsörjningen i enlighet med bostadsförsörjningslagen. Länsstyrelsen arbetar i detta uppdrag enligt den länsstyrelsegemensamma plan för uppdraget som rapporterats in till Socialdepartementet i juni. Länsstyrelsen har under november bjudit in länets kommuner, bostadsföretag, landstinget, frivilligorganisationer med flera till ett seminarium om hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden.

Tillsyn och tillsynsvägledning

Länsstyrelsens tillsynsarbete med tillsyn och tillsynsvägledning under 2012 har mycket handlat om att Länsstyrelsen har samordningsansvaret för uppdrag 44 enligt regleringsbrev 2012. Uppdraget var att länsstyrelserna skulle ta fram gemensamma arbetsformer och riktlinjer för den uppgift som regleras i den ”nya” plan- och bygglagstiftningen. Arbetet har rapporterats till regeringen i den del som kallats 44 a. Länsstyrelsen har även under uppdrag 42 skickat ut en webbenkät angående kommunernas tillsynsarbete. Utskicket har gjorts till samtliga kommuner i länet och alla kommunerna svarade. Sammanställningen av materialet har gjorts och rapporterats till Forum arbetsgrupp 6. Resultatet presenterades för kommunerna vid en länsträff i Hudiksvall 2012-10-25, där även Boverket/PBL-kommittén medverkade. I ett av Boverkets webbseminarier, 2012-11-06, visades ett inslag från länsträffen i Hudiksvall, som ett gott exempel på samarbetet mellan kommuner, länsstyrelsen och Boverket. Tillsynsvägledning bygg, har under hösten 2012 förstärkts för att kunna möta kommunernas ökade efterfrågan på rådgivning och stöd, främst via telefon och e-post.

Översiktsplanering och tematiska tillägg

Kommunerna Gävle, Bollnäs, Nordanstig, Ockelbo, Ovanåker och Sandviken ska påbörja eller har påbörjat arbetet med ny kommunomfattande översiktsplan. Flera av länets kommuner har under året också arbetat med tillägg till den kommunomfattande översiktsplanen. Länsstyrelsen har uppmärksammat ett problem med att det i flera kommuner arbetas fram tillägg till kommunomfattande översiktsplaner där den kommunomfattande översiktsplanen inte är aktualitetsförklarad.

En sammanfattande redogörelse för Bollnäs kommun har upprättats. Arbete pågår med Ovanåkers kommun.

Vindbruk

Under 2012 har Hofors kommun haft samråd och Ljusdals kommun haft utställning på tematiska vindkraftstillägg till översiktsplanen. Ingen vindkraftsplan har antagits under året. Energimyndigheten har påbörjat en översyn av riksintresset för vindbruk både på land och till havs, där Länsstyrelsen samlat in underlag från kommunerna.

Landsbygdsutvecklingsområden i strandnära läge (LIS)

I länet har fyra kommuner i samråd med Länsstyrelsen arbetat med tillägg med utpekade LIS-områden. Ovanåker och Nordanstigs kommuner har antagit sin LIS-plan och Hofors och Hudiksvalls kommuner har kommit till samrådsskedet.

Översyn - Strandskydd

Länsstyrelsen arbetar med översynen med det utökande strandskyddet. Ett första förslag till beslut för Gävle kommun är ute på remiss. Arbetet har fortsatt med Nordanstigs kommun.

Klimatanpassning

De flesta aktiviteterna riktat till fysisk planering har tidigare skett inom ramen för deltagande i Interregprojektet BalticClimate. Detta projekt avslutades under första kvartalet 2012 och en slutkonferens genomfördes. Efter detta har fokus legat på att sprida kunskap om den länsstyrelsegemensamma vägledningen för fysisk planering och klimatanpassning, samt två händelsescenarier som tagits fram. Information har också skett till länets beredskapssamordnare. Klimatanpassningssamordnaren deltar i arbetet med granskning av kommunernas översikts- och detaljplaner.

Övergripande arbete

Länsstyrelsen har under 2012 påbörjat en översyn av tillgängligt regionalt planeringsunderlag för att säkerställa att det material som är framtaget är tillgängligt och aktuellt.

PBL-utbildning

Länsstyrelsen har varit samordnande för PBL-utbildningen i länet. I mars genomfördes en träff för byggnätverket där tillsynsvägledning togs upp. I maj genomfördes en planeringsdag för kommunerna. En ÖP-dag ska genomföras i januari 2013 och planering har påbörjats.

Samverkan

Länsstyrelsen har fortsatt med planberedningar där viktiga sektorsföreträdare träffar Trafikverket varannan vecka och går igenom aktuella planer. Detta har gett ett gott samarbete och underlättat diskussionerna kring sammanvägda bedömningar i svåra plansituationer. Planberedningen är också ett tillfälle då kommunerna har möjlighet att komma till Länsstyrelsen och träffa olika sakföreträdare för att diskutera eller presentera planer i tidiga skeden.

Fastighetsbildning, frågor kring markanvändning

Samråd i fastighetsbildningsärenden har likt tidigare år främst gällt förrättningar inom strandskyddsområde, ombildning av skogsfastigheter respektive fastigheter med möjlighet till mindre odling och/eller djurhållning. Under året har ca 700 avslutade förrättningar granskats. Detta sker främst utifrån bestämmelserna om strandskydd, kulturmiljö samt skyddsreglerna för skogsfastigheter. Under år 2012 har Mark- och miljödomstolen meddelat domar i ärenden överklagade 2010 och 2011. Dessa ger både länsstyrelsen och fastighetsbildningsmyndigheterna vägledning i olika frågor och bör underlätta fortsatt arbete. Inga nya ärenden har överklagats under 2012.

Länsstyrelsen har under året granskat förstudier och miljökonsekvensbeskrivningar som gäller både nya och förlängda koncessioner för kraftledningar.

Utbyggnaden av vindkraft både i Gävleborg och i angränsande län har likt tidigare år resulterat i flera kraftledningsprojekt. Dessa kan innebära en påtaglig påverkan på natur-, kultur- och boendemiljö varför länsstyrelsen har en viktig uppgift att granska konsekvenserna av projekten.

Återrapportering regleringsbrev

Tabell 4.1			
Bidrag för vilka länsstyrelsen har fattat beslut, men där annan myndighet har gjort utbetalningen (tkr)	2012	2011	2010
Boverket: Engångsbidrag	3 084	4 050	10 773
Boverket: Periodiska bidrag totalt	131	1 224	4 644
Totalt	3 215	5 274	15 417
<i>varav Boverket: Nyutbet. periodiska bidrag respektive år</i>	0	0	0

Källa: Statistiksystemet Svanen

Kommentarer Tabell 4.1

Under de senaste åren har antalet bidrag att söka minskat, vilket medfört att en lägre summa betalats ut under 2012 än året innan. Under början av 2012 betalades det sista av de periodiska bidragen ut för år 2011, som var det sista året för det stödet.

Tabell 4.3

Beslut om stöd (antal första beslut)	2012	2011	2010
Reguljära stöd			
Radonbidrag egna hem	60	51	53
Tillfälliga stöd			
Konvertering från direktverkande elvärme	0	24	140
Bidrag till solvärme	0	66	79
Investeringsstöd äldre bostäder	3	1	0
Övriga beslut			
Beslut om omprövning	19	19	18
Beslut om avslag/avskrivning	13	17	238
Beslut om återkallande	10	31	23
Beslut om utbetalning	75	179	271
Beslut om omprövning efter utbetalning	0	1	7

Källa: Statistikprogrammet Svanen

Kommentarer Tabell 4.3

Förutom ovanstående har 33 solcellsansökningar beviljats d v s första beslut. Beslut om omprövning/avslag/avskrivning/ återkallelse/utbetalning/omprövning efter utbetalning finns med i statistiken ovan. De tillfälliga stöden konvertering från direktverkande elvärme och bidrag till solvärme har upphört och därmed har nya beviljade första beslut inte kunnat fattas, därför är antalet 0 i dessa kolumner.

Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	30,63	31,27	28,90
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	28,78	31,19	32,61
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	34,88 %	35,58 %	33,61 %
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	67 418	69 989	75 621
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	44,04 %	44,84 %	45,64 %
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	2 120	2 129	2 071
Antal beslutade ärenden	2 037	2 294	2 142
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	97	91	109
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	26 481	44 651	102 554
Varav Tillsyn av miljöfarlig verksamhet, VÄS 555*			
Beslutade tillsynsärenden, (st)	338	371	535
Totala verksamhetskostnader inkl. OH vht 555*, (tkr)	2 114	2 297	2 582
Kostnad per tillsynsärende, (kr/st)	6 254	6 192	4 827
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet 521, Tillstånd och dispenser avseende naturskydd ⁵⁾	70		

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 5*

⁵⁾ Nöjdindex för verksamhet 521 från länsstyrelsegemensam brukarundersökning 2012. Nöjdindex varierar mellan 0 och 100, där 0 är lägsta betyg och 100 är högsta betyg. Genomsnitt för samtliga 21 länsstyrelser är 64.

Kommentar till ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader samt redovisa andra väsentliga resultat inom området som inte framgår av återrapporteringskraven. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.

Ärendegruppen Tillsyn av miljöfarlig verksamhet (VÄS 555*) omfattar totalt sju olika ärendetyper. Trenden är att antalet beslutade ärende inom gruppen minskat under de senaste åren och även det totala antalet inkommande ärenden har blivit färre. Orsaken till detta är antagligen att tillsynsansvaret för en allt större andel av de mindre verksamheterna överlåtits till kommunala tillsynsmyndigheter. Dessa, ofta mindre verksamheter, genererar relativt många ärenden, men kräver inte alltid speciellt stora insatser tidsmässigt. Kvar blir de stora och mera komplexa tillsynsobjekten vilka ofta kräver större tillsynsinsatser och högre tidsåtgång per ärende. Detta skulle tillsammans med det faktum att vi under senare år periodvis haft många vakanser kunna vara en del av förklaringen till varför den totala kostnaden minskar samtidigt som kostnaden per ärende har ökat något.

Att fördela kostnaden för den tid som läggs inom 555* på det antalet ärenden som är registrerade och beslutade under samma kod kan i och för sig vara relevant, men kan även bli väldigt missvisande om den tolkas som ett tal på effektivitet. Den tid som behöver läggas på ett tillsynsärende kan variera väldigt mycket mellan olika ärenden och har ofta en direkt koppling till verksamheternas storlek och komplexitet. En stor, komplex verksamhet genererar generellt sett större och mera tidskrävande tillsynsinsatser än en liten okomplicerad verksamhet. Det är därför viktigt att man inte förleds att tolka kostnaden per ärende som någon typ av nyckeltal för effektivitet.

Redovisning av andra väsentliga resultat inom området som inte framgår av återrapporteringskraven. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.

Viltförvaltningsdelegationen

Länsstyrelsens viltförvaltningsdelegation har under 2012 haft fyra ordinarie möten och ett utbildningstillfälle (utbildning om den nya älgförvaltningen).

Nya älgförvaltningsområden

I början av året fattade Länsstyrelsen beslut om att dela in länet i 14 älgförvaltningsområden. Till varje älgförvaltningsområde finns en älgförvaltningsgrupp, vars ledamöter utsetts av Länsstyrelsen. Länsstyrelsen bjöd i februari in länets älgförvaltningsgrupper, samt viltförvaltningsdelegationens ordinarie och ersättande ledamöter, till en utbildningsdag om det nya älgförvaltningssystemet. Arbetet att implementera den nya älgförvaltningen i länet har varit omfattande och resurskrävande i form av omregistreringar, avregistreringar samt nyregistreringar av områden för älgjakt. Behovet av telefonservice till allmänheten har varit stort.

Stormen Dagmar

Den 26 december 2011 drabbades Hälsinglands skogar av stormen Dagmar. Skadorna i skogarna blev omfattande. Skogarna i skyddade områden klarade sig jämfört med övrig skog bra, men följderna av stormen har ändå under 2012 inneburit mycket arbete för Länsstyrelsen. Flera snabba omprioriteringar av naturvårdsverksamheten gjordes i början av året. Resurser tillgängliggjordes främst från områdesskyddsarbetet och skötselarbetet vilket inneburit att ordinarie verksamhet fått stå tillbaka.

Återrapportering regleringsbrev

46. Länsstyrelserna ska utveckla och genomföra regionala åtgärdsprogram i bred förankring i länet för att nå generationsmålet och miljökvalitetsmålen. Arbetet med åtgärdsprogrammen ska översiktligt redovisas. Länsstyrelserna ska särskilt redovisa viktigare insatser inom de miljöpolitiskt prioriterade områdena: klimat, havsmiljö (i berörda län), biologisk mångfald samt giftfri miljö.

Utveckling och genomförande av regionala åtgärdsprogram:

Redan 2007 tog Länsstyrelsen Gävleborg fram ett målövergripande åtgärdsprogram kopplat våra regionala miljömål. Åtgärdsprogrammet var huvudsakligen riktat till sektorer, myndigheter och kommuner, men även en del organisationer och näringsliv. För att få olika aktörer att genomföra åtgärderna i åtgärdsprogrammet har Länsstyrelsen tecknat överenskommelser med olika aktörer där de fick välja ut vilka åtgärder just de avsåg att jobba med.

Revideringen av Gävleborgs åtgärdsprogram för miljömålen påbörjades hösten 2012 och kommer att fortsätta under 2013. Huvuduppgift är att få fram ett nytt regionalt åtgärdsprogram som ska ersätta det tidigare som avsåg perioden 2007–2010. Arbetet med revideringen pågår i sex arbetsgrupper med deltagare från myndigheter och organisationer i hela länet. Sammantaget handlar det om 60-70 personer. Inbjudan till deltagande gick ut brett i olika nätverk.

Grupperna har ett processtöd till sitt förfogande som arbetar på Länsstyrelsen eller Skogsstyrelsen (som är regionalt ansvariga för miljömålet Levande skogar). Arbetsgrupperna ska ta fram de viktigaste åtgärderna som länet ska jobba med fram till 2020. Det är också viktigt att länets aktörer har rådighet över åtgärden. Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen har inför arbetet sammanställt underlag.

När arbetsgrupperna i mars 2013 redovisar sina resultat kommer Länsstyrelsen att sammanställa materialet och internremissa detta innan det går ut på bred remiss i länet. Efter remissen kommer Länsstyrelsen att fatta beslut om åtgärdsprogrammet och därefter kommer nya överenskommelser att tecknas. När åtgärdsprogrammet har beslutats kommer det att hållas ihop med arbetet med åtgärdsprogram för klimat- och energi.

Projektets styrgrupp, projektgrupp och projektledare har bestått av representanter från Länsstyrelsens olika verksamhetsområden och från Skogsstyrelsen. Projektgruppen har haft möten en gång per månad och därutöver haft arbetsmöten med sin egen grupp. Projektledare har utgjorts av Länsstyrelsens miljömålssamordnare.

Länsstyrelsens verkar för att miljömålen ska integreras och synliggöras i de åtgärdsprogram som har betydelse för miljön. Av de dokument som lagts fast 2012 kan särskilt nämnas regionalt åtgärdsprogram för klimat- och energi.

Viktigare insatser inom åtgärdsprogrammet

Klimat

I Gävleborg genomförs arbetet med klimatanpassning i projektform. Samordnartjänsten är placerad på Samhällsutvecklingsenheten. Internt deltar fysisk planering och miljöanalys i aktivt i arbetet. Projektet har en större och en mindre styrgrupp där berörda chefer ingår. Sex styrgruppsmöten har genomförts. Samverkan sker med arbetet kring klimat- och energistrategier samt miljömål. När det gäller klimatstrategier antog sett regionalt åtgärdsprogram för klimat- och energi under 2012.

För mer information om arbetet med klimatanpassning och klimatstrategier, se ovan under uppdrag 40 och 41.

Skydd och skötsel av skogsreservat

En viktig insats för att gynna biologisk mångfald är skydda områden. Det första ledet i reservatsbildningsprocessen är ofta att hantera inkomna avverkningsanmälningar. Skogsstyrelsen sköter ärendet och Länsstyrelsen yttrar sig avseende naturvärden.

I förekommande fall inventeras området och behovet av långsiktigt formellt skydd bedöms. Områden som håller höga naturvärden utreds för långsiktigt skydd. Arbetet under året har fokuserat på hantering av avverkningsanmälningar och inventering. En inventering upphandlades och omfattade flera områden med en sammanlagd yta av 1 400 ha. Utöver detta har enhetens personal själva inventerat drygt 10 objekt.

Flera områden har skickats för värdering (13 st.) och förhandling (12 st.). Därutöver ligger flera områden i startgroparna för reservatsbildning och där har fastighetsförteckningar beställts (8 st.). Ytterligare 27 områden finns lämnade till förhandling och eller värdering sedan tidigare. Ett 50-årigt naturvårdsavtal och ett 3-årigt naturvårdsavtal har tecknats.

Stormen Dagmar som drabbade länet i slutet av 2011 har inneburit att andelen död ved har ökat. I områden som intrångsersatts men ännu inte har färdiga reservatsbeslut har arbete gjorts så att den stormfällda skogen ligger kvar i området.

Stormrelaterade frågor har tagit mycket förvaltningsstid men en hel del annat arbete har gjorts under året. Arbete med att stärka biologiska värden genomförts i följande reservat: restaurering av strandskog i Bredforsens naturreservat, contortahuggning Blacksås naturreservat och i Stora Korpimäkis naturreservat, urglesning av ungtall på myrholmar i Skrebbmyrans naturreservat, granhuggning i Andåns naturreservat, bete i naturreservaten Axmar, Gysinge, Bredforsen och Ålsjön, röjning och huggning på gammal fäbodvall i Lövsalens naturreservat, röjning för att gynna löv i Hedesundaskogen, slåtter av rikkärren i Brännans, Igelsjöns och Sävasjön, slåtter av ängsmark i Natura 2000-området Remman, underhåll av våtmarkerna i Ålsjön, samt röjning av gran i ädellövskog på naturvårdsavtal i Hamnäs.

För att på sikt kunna genomföra mer biologisk skötsel i form av bränning har under året skett en fortsatt kunskapsuppbyggnad inom naturvårdsbränning. Tre personer har genomgått grundläggande kurser om bränning och två personer har genomgått fördjupad planeringskurs. Inget område kunde brännas 2012 på grund av den regniga sommaren som inte gav förutsättningar för att bränning skulle kunna genomföras.

Arbetet med markåtkomst har gått relativt trögt under året. Endast ca en tredjedel av länsramen har kunnat användas. Sedan tog pengarna slut eftersom de använts av Naturvårdsverket till andra områden i landet. Intrångsavtal tecknades för 11 fastigheter.

Arbetet med översyn av det utvidgade strandskyddet har fortsatt under året. Ett förslag till program för det utvidgade strandskyddet har fastställts. Utkast till beslut för Gävle kommun är skickat på remiss. Arbete med utkast till beslut för ytterligare en kommun har påbörjats. Arbetet genomförs i samarbete mellan berörda verksamhetsområden på Länsstyrelsen.

Odlingslandskapet

Inom Life+ Foder och Fägring har restaurering i ytterligare några områden påbörjats. Arbetet är bitvis tungrovt på grund av att upphandlingar tar tid i anspråk.

För odlingslandskapet har en handlingsplan tagits fram. Denna innehåller en genomgång av hur skötseln fungerar på ett antal skyddade områden och vilka kompletteringar som behövs.

Länsstyrelsens ängsprojekt syftar till att öka arealen slåtterängar, eftersom de utgör odlingslandskapets atrikaste miljöer. Ängarna är därför en viktig del i miljömålsarbetet för ett rikt odlingslandskap och bevarandet av biologisk mångfald. Under året har i länet genomförts två lieslätterkurser, en fågelfältvandring och en florafältvandring i samband med en gårdsvandring för lammproducenter. Därutöver har rådgivning med och utan besök genomförts i hela länet.

Utvecklingsgruppen inom ängsskötsel, så kallad deltagardriven forskning, har under året träffats vid två tillfällen. Syftet har varit att undersöka och jämföra arbetsmetoder för ängsskötsel, men också att identifiera utvecklingsmöjligheter och drivkrafter för att säkra och utöka arealerna ängar i länet. Inom projektet "Äkta ängshö" har informationsinsatser utförts och en artikel om projektet har publicerats i Landsbygdsnytt. Inom projektet har kontakt tagits med en lantbrukare som är intresserad av att sälja sitt ängshö som djurfoder.

Under året har drygt 70 inventeringar utförts inom Jordbruksverkets riksomfattande ängs- och betesmarksinventering.

Havsmiljö

Länsstyrelsen deltar i Botnia-Atlantica programmet Projekt SUPERB som utvecklar verktyg för naturvärdesbedömning av kustvatten. Detta baseras på flygscanning med LIDAR-radar kombinerat med videofilmade transekter över ett område som bildtolkas och utvärderas med avseende på dessa vattenområdets naturvärden.

Länsstyrelsen har informerat kommuner, båtklubbar och hamnar för fritidsbåtar om möjligheten att söka bidrag ur havsmiljöanslaget (LOVA-bidrag) för åtgärder som förbättrar havsmiljön. Under 2012 har arbetet slutförts för 2 anläggningar med mottagningsanordning för toalettavfall från fritidsbåtar. Utöver det har dessutom två mulltoalettanläggningar anlagts i kustbandet med bidrag från LOVA.

Miljögifter i vatten

Det miljögiftprojekt som påbörjades 2010 och kartlägger förekomst av miljögifter och dioxiner i fisk och varifrån dessa ämnen kommer slutfördes 2012. Resultaten har presenterats i en rapport och presenterats på ett seminarium i mars 2012.

Kemikalieprojektet som kartlägger användningen av kemikalier med fokus på de prioriterade vattendirektivsämnen slutfördes under 2012 och även dessa resultat presenteras på miljögiftseminariet 2012. Mätningar och verifieringar av miljögifter i vatten och sediment som genomförts i länets vatten under 2009 – 2011 har sammanställts och presenterats i en rapport.

Åtgärder i sjöar och vattendrag

Länsstyrelsen har initierat och leder ett projekt som har till syfte att utveckla tekniken för att åstadkomma fri nedströms fiskvandring förbi kraftverk i våra vattendrag. Idag dödas och skadas fisk i nästan varje vattenkraftverk i hela Norden så dessa innovationer kan få stor betydelse, såväl nationellt som internationellt, för att uppnå miljömålen *Levande sjöar och vattendrag* och *Hav i balans*.

Projektet kommer att ha stor betydelse för att rädda den utrotningshotade ålen (*biologisk mångfald*) och eftersom de nya konstruktionerna med fingaller räddar fisk från att gå in i turbinerna så kan kraftverken drivas utan att skada fisk/hotade arter vilket är positivt för klimatmålet.

Inom den regionala miljöövervakningen genomförs ett flertal delprogram med inriktning på övervakning av biologisk mångfald i länets sjöar och vattendrag. För flodpärlmusslan har särskilda insatser gjorts för att ta reda på orsaker till artens tillbakagång i vissa vattendrag.

Greppa näringen

Länsstyrelsens miljörådgivning inom miljö känsliga områden har genomförts inom ett växtodlingsprojekt, ett trädgårdsprojekt och inom konceptet Greppa Neringen. Följande miljö kvalitetsmål har berörts: *Ingen övergödning, Giftfri miljö och Begränsad klimatpåverkan*. Aktiviteter inom ekologisk odling är verktyg för att nå dessa miljömål.

Länsstyrelsen i Dalarna och Gävleborg samverkar i ett trädgårdsprojekt som bland annat syftar till att öka antalet företag inom trädgårdsnäringen som odlar ekologiskt. En utvärdering av trädgårdsprojektet 2009-2011 har genomförts under 2012, där 37 personer som har deltagit på

någon kursverksamhet under perioden har intervjuats. Ett av syftena med utvärderingen har varit att ta reda på vilka faktorer som begränsar personer att starta ett odlingsföretag.

En fältvandring till ett företag som odlar sparris på friland samt gurka i växthus har genomförts. Sammanlagt var det 10 deltagare med på aktiviteten. Under 2012 har 14 stycken rådgivningsbesök utförts varav fyra i Gävleborgs län. Ett av dessa besök var till Naturkompetens i Hudiksvall som är ett Integrationsprojekt inom gröna näringen. Rådgivning har även skett genom kontakt per telefon. Ungefär 30 stycken sådana kortrådgivningar har utförts under 2012, varav ungefär en tredjedel med företagare i Gävleborgs län. Cirka tre av dessa tio rådgivningar har inneburit större rådgivningsinsatser i form av gödselberäkningar inom växthusodling. Artikeln ”Fritänkare på friland” har publicerats i tidningen Eko Bruk Norr, Nr 4, 2012.

Behörighetsutbildningar för bekämpningsmedel har genomförts enligt plan, vilket innebär en grundkurs med 20 deltagare och tre repetitionskurser med 64 deltagare. Länsstyrelsen Gävleborg har även under en dag hjälpt Länsstyrelsen i Västernorrland med teknikdelen i grundkurs för kemisk bekämpning.

Ansträngningar har gjorts för att få igång rådgivningskonceptet Greppa Näringen, både i vårt län och i vårt grannlän, Dalarna. Aktiviteter har genomförts tillsammans med LRF och ett 90-tal personer har deltagit. Länsstyrelsen har också tillsammans med LRF planerat energieffektivitetskurser, som till exempel ”Sparsam Körning” och information om småskalig vindkraft. Ansvar för prognos- och varningsverksamheten åt Jordbruksverkets växtskyddscentral har omfattat sex graderare i länet.

Ytterligare aktiviteter har varit kurs om markpackning och dränering, som lockat 25 deltagare. Vid ett samarrangemang med Länsstyrelsen Dalarna genomfördes en kurs om GPS-teknik för precisionskörning, som lockade 13 deltagare. En valldag i Storvik tillsammans med Maskinringen lockade 350 – 400 deltagare. Länsstyrelsen har också haft två plöjningskurser i Dalarna, som lockade 23 deltagare.

Ekobruk Norr

Tidskriften Ekobruk Norr har utgivits med fyra nummer under året, med en tydligare inriktning på produktionsfrågor. Under senare året, och ännu tydligare under 2012, har trenden för ekologisk produktion varit avtagande. Vi har ett uppdrag att öka den långsiktigt hållbara produktionen av livsmedel. Aktuell information och inspiration inom ekologiskt lantbruk delges via tidskriften. Två nummer av tidskriften har skickats till alla som har åtagande inom ekologisk produktion, och två till alla som skickat in en SAM-ansökan. Dalarnas, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län är medfinansiärer.

47. Länsstyrelserna ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att öka antalet privatfinansierade efterbehandlingsområden.

Länsstyrelsens arbete med efterbehandling av förorenade områden fokuserar på de områden där risken för människors hälsa och för miljön är som störst. Till vilken andel åtgärderna finansieras av privata aktörer styrs därmed av vilket ansvar som finns för dessa prioriterade områden. Länsstyrelsen har under lång tid arbetat tillsynsinriktat. Det innebär att arbetet för flera prioriterade områden börjar med en dialog kring ansvarsfrågor, undersökningar och utredningar med ansvariga verksamhetsutövare.

För att åtgärder sedan ska kunna genomföras kommer det i många fall även att behövas statliga bidrag. Detta behövs eftersom föroreningar vid många av dessa områden uppstått under lång tid och den rättspraxis som växer fram på området anger att ansvaret för efterbehandling eller avhjälpandeåtgärder då ofta är begränsat.

I dagsläget ligger fokus på att driva arbetet vidare vid de prioriterade förorenade områden där arbete redan påbörjats. Vid tre till fem av dessa områden kommer det under år 2013 att finnas tillräckligt med undersökningar för att gå vidare med val av åtgärder. Inte vid något av dessa områden finns det fullständigt ansvar, men vid samtliga har tidigare verksamhetsutövare ett visst ansvar.

Även inom ramen för tillsyn av pågående verksamheter, samt vid tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet, arbetar Länsstyrelsen med att lyfta frågan om förorenade områden. I tillsynen har Länsstyrelsen arbetat för att frågan ska arbetas i in i egenkontrollen. Vid länets två stålverk testas en metod som syftar till att öka kunskapen som föroreningsituationen genom provtagning. Detta ska leda till att de allra mest förorenade massorna ska omhand i samband med förändringar (byggnation, rivning som innebär schakter). Flera undersökningar och delåtgärder har skett på såväl stålverken som vid massa- och kemiindustrier. Dessa har finansierats av verksamhetsutövarna.

Under de senaste åren har arbete med förorenade områden även aktualiserats i samband med industriella nedläggningar i regionen. Frågorna har hanterats dels inom ramen för länsstyrelsens egen tillsyn, men i ännu större omfattning i form av tillsynsvägledning och dialog med länets kommuner. Arbetet sker genom dialog och krav riktade mot de verksamhetsutövare som har bedrivit verksamhet på platsen, ofta med målsättningen att området ska åtgärdas till en nivå som innebär att ny verksamhet kan etableras på platsen utan risk.

48. Länsstyrelsernas miljötillsynsarbete ska bidra till att miljökvalitetsmålen nås och att uppkomsten av miljöskador motverkas. Länsstyrelserna ska särskilt redovisa:
– hur arbetet med effektivisering för att förbättra tillsyn och provning samt underlag för prioriteringar av tillsynen utvecklas, t.ex. genom förändrade rutiner och arbetsmetoder,

Åtgärder i naturreservaten

En av de viktigaste förebyggande insatserna för att förhindra överträdelser i de skyddade områdena är att dessa är kända, väl skyltade och att gränserna är tydligt utmärkta. En del traditionella insatser gjordes under året men stormen Dagmar präglade mycket av arbetet. Naturbevakning, skötsel och även områdesskyddsarbete fick göras helt annorlunda och nya frågor och nya lösningar gjorde våren till ett ”kontrollerat kaos”.

Tillsynsfrågor om röjning av vindfällan och säkerhet blev aktuella i många fall. För vissa reservat blev gränserna otydliga när stora brötar med träd fallit. I skyddade områden ska skog ligga medan andra markägare åläggs att ta undan stormfälld skog. Insektsangrepp kan bli en fara för produktionsskogen. Oklarheter i lagstiftningen och hur dispenser ska hanteras har förorsakat en hel del arbete för Länsstyrelsen. Under våren kompletterades den vanliga informationen om reservat med skyltning som informerade om död ved, vilken nytta den gör och att varför den ska ligga kvar i skyddade områden. Informationsskyltar om säkerhet placerades också ut i aktuella områden.

Hemsidan kompletterades med information om stormfrågor hur vi arbetade med inventering, och åtgärder. Vi höll också två informationsmöten om hur Länsstyrelsen arbetar med hanteringen av stormfälld skog och andra Dagmarrelaterade frågor. Mötet var ett samarrangemang med

Mellanskog och Skogsstyrelsen. Mötena hölls i Hudiksvalls kommun och ett i Ljusdals kommun. En särskild Dagmarbroschyr togs fram.

Information via Länsstyrelsens hemsida är en viktig kanal att nå ut med vägledande tillsyn.

Hemsidan uppdateras normalt regelbundet när nya reservat tillkommer och när revideringar av skötselplaner skett. Där finns också föreskrifterna angivna. Den tidigare eftersläpningen av information om reservat på hemsidan har nu hämtats in och alla reservat finns beskrivna.

En satsning på förebyggande tillsyn har gjorts i samarbete med Sveaskog. En utbildningsinsats har genomförts under hösten för de maskinförare som arbetar på uppdrag av Sveaskog. Ca 120 maskinförare deltog i utbildningen. Syftet var att lösa problem med otydligheter runt gränser till naturreservat och avverkningar och arbete i närheten av skyddade områden. Utbildningen var mycket lyckad. Flera orsaker till problemen lyftes fram och har resulterat i en rad åtgärder för att förhindra framtida incidenter. Frekvensen möten med Sveaskog har också utökats i syfte att utbyta information så att arbete med anmälningar, tillsynsfrågor, avverkningar och annat arbete med skyddad natur ska flyta smidigt framöver.

Miljöskydd

Efter en tid, där våra prioriteringar i allt för stor utsträckning styrts av resurser i stället för identifierade behov, har vi beslutat att dela upp våra arbetsuppgifter i sådana där vi själva kan styra prioriteringarna och sådana som inte är möjliga att prioritera bort. För att få ett maximalt utfall av den tid vi själva kan prioritera beslutade vi under år 2011 att ta fram ett verktyg som skulle hjälpa oss att prioritera. Tanken var att resultatet skulle peka ut ett antal åtgärder som behöver prioriteras. De styrande parametrarna skulle vara identifierade åtgärder som ska vara kopplade mot miljömålen, samtidigt som arbetet ger maximal miljönytta.

Vårt prioriteringsverktyg kom i princip att omfatta nästa alla arbetsuppgifter inom de områden där enheten bedriver tillsyn, som är vatten, miljöfarlig verksamhet och efterbehandling. Processen att ta fram verktyget och sedan gå att genom och värdera våra arbetsuppgifter tog en stor del av år 2011. Det var först i samband med verksamhetsplaneringen inför år 2012 som vi såg resultatet i form av en lista på tänkbara åtgärder. Efter diskussioner, både i enhetens olika arbetsgrupper och i tvärgrupper, beslöt vi till sist att prioritera ett brett tillsynsprojekt inriktat mot åtgärder för att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vattenkvalitet inom Gavleåns avrinningsområde. Tanken var att vi inom projektet genom ett strukturerat tillsynsarbete ska arbeta för att förbättra vattenkvaliteten inom det utvalda geografiska området. Förutom att vi bidrar till att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vattenkvalitet arbetar vi samtidigt med att uppnå miljömålen levande sjöar och vattendrag, giftfri miljö och ingen övergödning.

Projektet delades i in två faser. Först genomfördes en kartläggning av vilka vattenförekomster som finns, dess MKN-status, problem och åtgärdsbehov. Därefter följde en identifiering av vilka verksamheter med påverkan på vattenkvaliteten som finns inom området, till exempel industrier med utsläpp till vatten, jordbruk, skogsbruk, enskilda avlopp samt dammar och kraftverk. Utifrån denna kartläggning identifierades och prioriterades slutligen tänkbara tillsynsåtgärder. Denna första del av projektet genomförde vi under år 2012. Där identifierades 27 tillsyns- och tillsynsvägledningsåtgärder som vid genomförandet kan bidra till att de prioriterade vattenförekomsterna i framtiden uppnår god kemisk och ekologisk status.

Av dessa 27 identifierade åtgärder valde vi att prioritera 7 åtgärder. Eftersom vi bedömde att 5 av dessa hade extra tyngd, planerar vi nu att inleda fas två av projektet genom att påbörja genomförandet av dessa under år 2013. De planerade åtgärderna inriktar sig i huvudsak mot övergödningssproblem, miljögifter och problem orsakade av vattenverksamheter. Det handlar förutom om renodlade tillsynsinsatser även om tillsynsvägledning gentemot kommunerna också om en utökad tillsyn över vattenverksamheter inom det utvalda området. Det åtgärdsarbete som

genomförs under år 2013 kommer att utvärderas i slutet på året och resultatet av utvärderingen får sedan styra planeringen av vårt fortsatta arbete.

– tillsynsområden inom vilka den operativa tillsynen och tillsynsvägledningen kan utvecklas och förbättras, samt

Vi tror att den tillsyn som Länsstyrelsen bedriver inom miljöområdet bör kunna utvecklas och förbättras inom de allra flesta av våra ansvarsområden. De senaste åren har tyvärr inte givna resurser kunnat matcha det faktiska behovet. Detta har tillsammans med en alltmera påtaglig svårighet att rekrytera och behålla nödvändig kompetens skapat brister i vår tillsyn. Vi har under ett antal år tvingats göra ned- och bortprioriteringar inom flera områden. De områden som i dag är mest eftersatta och därmed är i störst behov av förbättringar är dammsäkerhet och vattenverksamhet i allmänhet, samt tillsynen gentemot de miljöfarliga verksamheterna. Inom dessa områden bedrivs idag nästan uteslutande händelsestyrd tillsyn. Vi har dock skapat ett visst utrymme för proaktiv tillsyn gentemot de tillsynsobjekt vi ansvarar för bland länets miljöfarliga verksamheter, men detta täcker trots hårda omprioriteringar endast i storleksordningen 25-30 % av det identifierade behovet.

Behovet av tillsynsvägledning skiljer vanligtvis ganska mycket mellan länets olika kommuner. En liten kommun med en begränsad personalstab har ofta svårare att hålla egen kompetens inom sina ansvarsområden än en större kommun. De resursmässigt mindre kommunerna har därför ofta önskemål om och behov av vägledning inom fler och bredare områden än de större kommunerna. Historiskt har tillsynsvägledningen ofta bedrivits genom att Länsstyrelsen besvarar direkta frågor från kommunerna samt genom att ett antal gånger per år arrangera tillsynsvägledningsträffar där man ofta klämmer in många olika områden vid varje träff.

För att försöka uppfylla kommunernas olika önskemål och i syfte att inrikta tillsynen mot miljömålen har vi det senaste året försökt tänka tematiskt i större utsträckning än tidigare. Med det upplägget har vi arrangerat hela eller halva temadagar med inriktning mot något nytt eller av andra orsaker intressanta områden. Vi dessa tillfällen bjuder vi in föreläsare med specialkompetens inom det område som är aktuellt. Exempel på områden där vi arrangerat temadagar under det senaste året är vindkraft och förbränningsteknik. Dessa temadagar har varit uppskattade av deltagarna eftersom upplägget ger möjlighet till fördjupad kompetens inom specialområdet.

Vi har även spånat kring hur man skulle kunna utveckla dessa temadagar ytterligare. En idé som vi funderar på är att kombinera föreläsningar och workshops. En annan kan vara att man till dessa temadagar även bjuder in representanter från olika företag som är verksamma inom det aktuella området. Ett sådant upplägg skulle förutom goda och givande diskussioner antagligen också kunna ge en ökad förståelse för varandras roller.

– hur och inom vilka områden samverkan skett med Miljösamverkan Sverige och regional Miljösamverkan i de län där sådana projekt finns/bedrivs.

Genom åren har Länsstyrelsen deltagit i ett flertal av de projekt som Miljösamverkan Sverige anordnat och tyngdpunkten har då ofta legat på vatten- och miljöskyddsfrågor. På grund av stor personalomsättning och därav följande resursbrist har vi under år 2012 endast haft möjlighet att aktivt delta i projektet Reach i tillsynen.

Syftet med projektet har varit att delta i den nationella tillsynskampanj som Naturvårdsverket och Kemikalieinspektionen under år 2012 och 2013 driver kring Reach inom miljötillsynen. Ytterligare ett syfte med projektet har varit att ta fram material i form av lathundar och checklistor för att förenkla och likrikta arbetet för tillsynsmyndigheterna. Förutom ett aktivt deltagande i detta projekt deltog även en av våra handläggare på plats i Göteborg, och tre handläggare via Lync, vid den mycket givande utbildningsdag om vattenkraft och egenkontroll som arrangerades av Miljösamverkan Sverige (MSS) i Göteborg den 13 mars 2012. Länsstyrelsen har även sedan några år tillbaka en handläggare utlånad till MSS där hon fungerar som projektledare.

Eftersom det i dag inte finns någon formaliserad regional miljösamverkan i Gävleborgs län inleddes det under året en diskussion med kommunernas miljöchefer i syfte att skapa en sådan. En arbetsgrupp tillsattes med uppgift att ta fram en finansieringsmodell och ett inriktningsförslag för det kommande samverkansorganet. Det upplägg som miljöcheferna valde att gå vidare med var att under 3 år driva samverkan i projektform för att därefter utvärdera projektet innan man tog slutlig ställning till om samverkan skulle permanentas.

Då den framtagna finansieringsmodellen förutsatte att regionalpolitiska medel skulle erhållas för att delfinansiera projektet, lämnades en ansökan om detta in till Region Gävleborg i slutet på augusti månad. Regionen valde tyvärr att avslå ansökan och eftersom ingen alternativ finansiering kunde ordnas under hösten avstannade arbetet något. Vi har dock inte gett upp tanken på att få till stånd en regional miljösamverkan i länet utan förhoppningen är att finansieringsfrågan kan lösas under kommande år.

50. Länsstyrelserna ska i sitt arbete med biologisk mångfald och naturvård särskilt:
– skydda och förvalta värdefulla naturområden i syfte att nå Sveriges miljökvalitetsmål samt åtaganden inom EU:s naturvårdsdirektiv och internationella naturvårdskonventioner. Bevarande av skogar är högt prioriterat och ska ske med utgångspunkt i strategierna för formellt skydd av skog,

Stormen Dagmar

I slutet av 2011 drabbades Hälsinglands skogar av stormen Dagmar. Skadorna i skogarna blev omfattande. Skogarna i skyddade områden klarade sig jämfört med övrig skog bra, men följderna av stormen har ändå inneburit mycket arbete för Länsstyrelsen.

Flera snabba omprioriteringar av naturvårdsverksamheten gjordes i början av året. Resurser tillgängliggjordes främst från områdesskyddsarbetet och skötselarbetet vilket inneburit att ordinarie verksamhet fått stå tillbaka.

Efter stormen genomfördes inventeringar, både med helikopter och skoter. Omfattningen av skador i såväl skyddade områden som områden där reservatsbildning påbörjats kartlades. Av de skyddade områdena var skadorna i 9 områden så pass omfattande att de föranledde direkta åtgärder.

Det värst drabbade området var Gussjövallsberget i Ljusdals kommun. Där planerades och genomfördes åtgärder för att förhindra angrepp av skadeinsekter, eftersom stormfällt virke drar till sig granbarkborrar. Om angreppen blir stora sprider sig insekterna till omgivande skogar. I naturreservaten gäller inte skogsvårdslagen vilket innebär att markägarna varken måste eller får ta bort stormfälld skog. Arbetet planerades i samarbete med insektsinventeringsexpertis i landet. För att minimera angrepp av granbarkborre barkades de granar som brutits av i stormen. Denna

åtgärd direktupphandlades. Beroende på åtgärderna och den regniga sommaren blev skadeangreppen begränsade. Arbete kommer att fortsätta under 2013.

För objekt där reservatsbildningsarbete påbörjats har en mängd stormrelaterade frågor om säkerhet och dispensfrågor hanterats. Många frågor har varit oklara och tagit lång tid att reda ut. Säkerhetsfrågorna har varit stora också i de skyddade områden som drabbats. Länsstyrelsen har därför stängt av ett antal stigar och avrått från besök i områdena, till dessa stigar röjts.

Flera direktupphandlingar har genomförts för att lösa akuta frågor om säkerhet i samband med det stormfällda virket. Två informationsmöten för markägare har hållits och dessa har varit samarrangerade med Mellanskog och Skogsstyrelsen. Sammanlagt användes 243 hela arbetsdagar till att hantera de direkta effekterna av stormen.

Områdesskydd

Under året har arbete med översynen av det utvidgade strandskyddet och hanteringen av inkomna avverkningsanmälningar prioriterats. Därutöver har områdesskyddsarbetet under året fokuserat på att inventera områden, som antingen är avverkningsanmälda, ägs av något skogsbolag eller där vi behövt diskutera området framtid med Skogsstyrelsen. En inventering upphandlades och omfattade flera områden med en sammanlagd yta av 1 400 ha. Utöver detta har enhetens personal själva inventerat drygt 10 objekt.

Flera områden har skickats för värdering (13 st.) och förhandling (12 st.). Därutöver ligger flera områden i startgroparna för reservatsbildning och där har fastighetsförteckningar beställts (8 st) Ytterligare 27 områden finns lämnade till förhandling och eller värdering sedan tidigare. Framförallt förhandlingarna kräver en del kontakter mellan handläggare och förhandlare.

Under året har inga nya reservat bildats av Länsstyrelsen. Ett 50-årigt naturvårdsavtal och ett 3-årigt naturvårdsavtal har tecknats.

Arbete med urval och justeringar av de områden som ligger i det så kallade "ESAB-paketet" (Sveaskogs mark till bolag) har fortsatt genom året.

För områden som inköpts som bytesmark har statens markägaransvar inneburit att stormfälld skog behövs tas om hand. Detta har inneburit en ny typ av arbete för handläggarna som fått upphandla avverkning och röjning.

Koordinatbyte i kartsystemet har under året inneburit svåra problem för enhetens arbete med kartor. Ett mycket stort antal av filer som innehåller kartinformation har transformerats fel, vilket tar tid i anspråk för handläggarna.

Arbetet med markåtkomst har gått relativt trögt under året. Endast cirka en tredjedel av länsramen har kunnat användas. Sedan tog pengarna slut eftersom de använts av Naturvårdsverket till andra områden i landet. Intrångsavtal tecknades för elva fastigheter.

Arbetet med översyn av det utvidgade strandskyddet har fortsatt under året. Ett förslag till program för det utvidgade strandskyddet har fastställts. Utkast till beslut för Gävle kommun är skickat på remiss. Arbete med utkast till beslut för ytterligare en kommun har påbörjats. Arbetet genomförs i samarbete mellan berörda verksamhetsområden på Länsstyrelsen.

Förvaltning och skötsel

Stormrelaterade frågor har tagit mycket förvaltningstid men en hel del annat arbete har gjorts under året. Följande åtgärder med att stärka biologiska värden har genomförts i olika reservat: restaurering av strandskog i Bredforsens naturreservat, contortahuggning i Blacksås naturreservat och i Stora Korpimäkis naturreservat, urglesning av ungtall på myrholmar i Skrebbmyrans naturreservat, granhuggning i Andåns naturreservat, bete i naturreservaten Axmar, Gysinge, Bredforsen och Ålsjön, röjning/huggning på gammal fåbodvall i Lövsalens naturreservat, röjning för att gynna löv i Hedesundaskogen, slåtter av rikkärren i Brännans, Igelsjöns och Sävasjön, slåtter av ängsmark i Natura 2000-området Remman, underhåll av våtmarkerna i Ålsjön, röjning av gran i ädellövskog på naturvårdsavtal i Hamnäs.

I två reservat har kulturmiljövårdande åtgärder genomförts. En lada har restaurerats i Ålsjöns naturreservat, i samarbete med kulturmiljöenheten, och en skadeinventering av tre äldre byggnader är genomförd i Bredforsens naturreservat.

För att på sikt kunna genomföra mer biologisk skötsel i form av bränning har under året skett en fortsatt kunskapsuppbyggnad inom naturvårdsbränning. Tre personer har genomgått grundläggandekurser om bränning och två personer har genomgått fördjupad planeringskurs. Inget område kunde brännas under 2012, beroende på den regniga sommaren som inte gav förutsättningar för att en bränning skulle kunna genomföras.

Inom Life+ Foder och Fägring har restaurering i ytterligare några områden påbörjats. Arbetet är bitvis tungrott på grund av att upphandlingar tar tid i anspråk. För odlingslandskapet har en handlingsplan tagits fram. Denna innehåller en genomgång av hur skötseln fungerar på ett antal skyddade områden och vilka kompletteringar som behövs.

I Färnebofjärdens nationalpark har skötselinsatser genomförts, i form av slåtter och bäverjakt för att säkerställa aspbeståndet och genom stödutfodring av vitryggig hackspett. Under året har även inventering av bäver genomförts. Skötselinsatser har även genomförts i form av slåtter och röjning av rågången. Arbetet med att kartlägga parkens kärlväxtflora har fortsatt under året. Arbetet med att uppdatera nationalparkens GIS-data och registrera skötselåtgärder i Skötsel-DOS har prioriterats. En skötselåtgärd som inte kunde genomföras som planerat i parken var naturvårdsbränning. Anledningen till detta var att väderförhållandena inte tillät det eftersom sommaren var mycket regnig och blöt.

Länsstyrelsen har under året även satsat på kompetensutbildning av personalen, bland annat för att skapa säkrare arbetsmiljö genom en kurs om hur en röjsåg hanteras, utbildning i att köra snöskoter och terränghjuling, samt utbildning i brandskydd och första hjälpen.

- fortsätta arbetet med artbevarande, genomförandet av rovdjurspolitiken och främjandet av friluftslivet,

Länsstyrelsen har genomfört en inventering av rovdjuren i länet och resultatet har sammanställts i en länsstyrelserapport. Resultat av inventering visar att antalet lodjursföryngringar överstiger väl länets miniminivå och ligger i linje med beslutat förvaltningsmål. Varginventeringen visar att länet berördes av sex vargrevir 2011/2012, varav tre delas med andra län. Ett genetiskt mycket värdefullt vargrevir kvalitetssäkrades under våren. Detta gäller Prästskogen och under hösten har det i reviret även konstaterats ha skett en föryngring under 2012.

En spillningsinventering av länets björnpopulation påbörjades under hösten. Totalt samlades 687 spillningar in som registrerats och skickats vidare för DNA-analys.

I februari slutredovisade Länsstyrelsen uppdraget att peka ut lämpliga vargrevir för utsättning av vargvalpar till Naturvårdsverket. Länsstyrelsen har bistått Naturvårdsverket vid deras försök att märka vargtikar som ett led i arbetet med att genetisk förstärka vargstammen.

Beslut om jakt

I februari 2012 fattade Länsstyrelsen beslut om licensjakt på tre lodjur. Jakten startade den 1 mars och Länsstyrelsen avlyste jakten den 8 mars, då det tredje och sista lodjuret fälldes. Alla tre lodjur fälldes i Nordanstigs kommun. Länsstyrelsen genomförde besiktningarna och dokumentationen av jakten. Den 4 juli 2012 fattade Länsstyrelsen beslut om licensjakt efter högst 48 björnar i länet och den 21 augusti startade jakten. Jakten efter de sista åtta björnarna begränsades, i enlighet med beslutet, till ett område i länets nordvästra delar. Efter 40 påskjutna björnar avlystes därför jakten den 4 september i övriga delar av länet. Den 48:e och sista björnen påsköts den 15 september och Länsstyrelsen avlyste då jakten i hela länet. Tre av björnhonorna som fälldes under jakten var lakterande vilket anmäldes till polisen. I ett tillägg lämnade Länsstyrelsen in en polisanmälan avseende att påskjutning av björn inte anmäldes i enlighet med beslut om licensjakt på björn.

Till Länsstyrelsen har det inkommit en skyddsjaktsansökning på björn samt sex skyddsjaktsansökningar på varg i länet. Av dessa ansökningar beviljades en skyddsjakt i Dalsäng, Jäderfors, samt en i Ockelbo där den varg som det beviljades skyddsjakt på i Ockelbo sköts den 21 oktober.

Länsstyrelsen har utrett möjligheterna till och behovet av att ha beredskap utanför ordinarie arbetstid vid rovdjursangrepp och närgångna rovdjur. Länsstyrelsen fattade därefter beslut om att ha beredskap vid rovdjursangrepp och närgångna rovdjur. Länsstyrelsen har även antagit en riktlinje för användandet av hund vid tjänsteutövning som avser arbete inom rovdjursförvaltningen.

Viltförvaltningsdelegationen

Länsstyrelsens viltförvaltningsdelegation har under 2012 haft fyra ordinarie möten och ett utbildningstillfälle (utbildning om den nya älgförvaltningen).

Länsstyrelsen anser att ett viktigt led i genomförandet av rovdjurspolitiken är att informera om förvaltningen av de stora rovdjuren. För att göra detta har Länsstyrelsen deltagit vid totalt 14 olika informationsmöten runt om i länet. Arrangörer av dessa möten har varit berörda organisationer och föreningar (bland annat Ovanåkers jaktvårdskrets, Westernryttarna Gästrikland, Jägarskolan på Studieförbundet, Färila/Kårböle jaktvårdskrets, Lantbrukarnas riksförbund, Svenska Riksjägarna och Svenska kyrkan). Andra informationsinsatser som genomförts är deltagande vid en jaktmässa i Ljusdal där vi informerat om länets älg- och rovdjursförvaltning. I samarbete med Rovdjurscentret de 5 stora har åtta skolor i länet fått besök med information om rovdjur. Länsstyrelsen har, tillsammans med Rovdjurscentret de 5 stora, medverkat att tryckning av skolbroschyrer innehållande information om länets rovdjur gjorts.

Länsstyrelsen genomför löpande kompetensutveckling av personalen som arbetar inom rovdjursförvaltningen och under året har utbildning i kommunikation och media prioriterats.

Nya älgförvaltningsområden

I början av året fattade Länsstyrelsen beslut om att dela in länet i 14 älgförvaltningsområden. Till varje älgförvaltningsområde finns en älgförvaltningsgrupp, vars ledamöter utsetts av Länsstyrelsen. Länsstyrelsen bjöd i februari in länets älgförvaltningsgrupper, samt viltförvaltningsdelegationens ordinarie och ersättande ledamöter, till en utbildningsdag om det nya älgförvaltningssystemet. Arbetet att implementera den nya älgförvaltningen i länet har varit omfattande och resurskrävande i form av omregistreringar, avregistreringar samt nyregistreringar av områden för älgjakt. Även arbetet med tilldelningen av älgar har varit ny och har tagit stora resurser i anspråk. Allmänheten har som följd av den nya lagstiftningen haft många frågor varför telefonbelastningen på handläggarna varit extremt hög under året. Trots den speciella arbetssituationen som varit rådande har arbetet fortlöpt på ett tillfredsställande sätt.

Färnebofjärdens nationalpark

Länsstyrelsen har tagit fram en ny kartfolder för Färnebofjärdens nationalpark med den nya identiteten. I Färnebofjärdens nationalpark har nya eldstäder gjorts, informationsskyltar satts upp och byggts en ny bro på handikappstigen. Parkförvaltningen har bidragit med information om hur det ser ut för paddlare i Färnebofjärdens nationalpark till broschyren "Paddla Gästrikland". Parkförvaltningen har tillsammans med Naturum Färnebofjärden deltagit med monter på Vildmarksmässan i Stockholm under fyra dagar och även medverkat vid Hebymässan samt firandet av nationalparkernas dag. Länsstyrelsen har under 2012 givit ut ett nyhetsbrev om Färnebofjärdens nationalpark. Länsstyrelsen har under året arbetat med regeringsuppdraget gällande kommersiell verksamhet i Färnebofjärdens nationalpark. Arbetet har delvis gjorts genom möten med berörda aktörer och entreprenörer i området.

Åtgärdsprogrammet för hotade arter

Inom åtgärdsprogrammet för hotade arter (ÅGP) har Länsstyrelsen under året haft stort fokus på intern samverkan. Exempelvis har en stor insats lagts på att tillsammans med Miljöanalysenheten kartlägga orsakerna till dödlighet hos flodpärlmussla i Enångersån i Hälsingland. Dessutom har samarbete ägt rum mellan reservatsförvaltningen och ÅGP i syfte att få till en ansökan om LIFE-medel för att restaurera miljöer kopplade till västlig taiga.

I samarbete mellan integration, kulturmiljö och naturvården har ett stort informationsprojekt bedrivits, i syfte att synliggöra länets natur för invandrare. Bland annat har en broschyr om natur- och kulturmiljöer på flera olika språk tagits fram. Dessutom har flertalet resor med natur- och kulturtema arrangerats för SFI-elever i länet. Utöver detta har insatser som exempelvis rikkärrsrestaurering prioriterats, liksom insatser för att gynna hävdberoende arter såsom exempelvis vädndätfjäril.

Genom Naturum Färnebofjärden har Länsstyrelsen erbjudit ett varierat och intressant program. Det har arrangerats olika föredrag och exkursioner samt skolverksamhet för elever i årskurs 1-6 (även enstaka klasser från gymnasium, folkhögskola och universitet). Skolverksamheten har prioriterats högt och sammanlagt har 574 elever från sammanlagt 25 klasser besökt naturum och deltagit i våra aktiviteter.

Friluftsliv naturvård

Ett antal informationsinsatser har genomförts. Nya skyltar, digitalisering av gamla skyltar och beskrivningar av alla naturreservat finns nu på hemsidan. En friluftsdag för 250 elever i årskurs 5 i Hamra NP har genomförts. Två nyhetsbrev för Hamra nationalpark har getts ut under året. Upphandling av utflyktsguide är genomförd och textproduktionen är klar. Vi har deltagit i fem guidade turer inom utbildningen för svenska för invandrare (sfi). Naturvården har varit delaktig i att ta fram en broschyr om natur, skog och allemansrätt i samarbete med sfi.

Vi har anordnat ett seminarium, ”Inspiration för integration”, tillsammans med kulturmiljö och integration, kring hur vi ska jobba med integrationsfrågor inom natur- och kulturverksamheter. Säkerhetskontrollen av friluftsanläggningar i länets reservat har fortsatt under 2012. Arbete med arrenden för jakt och vägar i och i anslutning till naturreservaten har fortsatt under året. Många jaktavtal har behövt göras om.

– se till att naturvårdsarbetet sker i god dialog med medborgare, brukare och andra berörda aktörer.

I Färnebofjärdens nationalpark har det arrangerats två skötselråd för att tillsammans med andra länsstyrelser och berörda aktörer diskutera skötseln av nationalparken. Hemsidan för nationalparken har uppdaterats i syfte att allmänheten ska kunna ta del av information om nationalparken och lättare kunna komma i kontakt med förvaltningspersonalen. Arbetsformen i regeringsuppdraget gällande kommersiell verksamhet har utformats så att det sker i dialog med berörda.

Personal från Länsstyrelsen har deltagit som moderator och processledare vid ett nationellt seminarium ”Naturvårdsutsättningar – när och varför behövs det?” på Nordens Ark. Länsstyrelsen har genomfört ett möte med Gävle Golfklubb och Gävle kommun gällande förebyggande åtgärder och vilka möjligheter det finns till skyddsjakt på vitkindad gås. Vid ett flertal tillfällen har Länsstyrelsen kontaktats angående problematik med skrattnås i Sågtäkten och under hösten arrangerade Länsstyrelsen ett möte med berörda för att belysa situationen samt diskutera möjliga lösningar. Vid mötet deltog representant från Nordanstigs kommun, boende i området Sågtäkten och Viltskadecenter.

Inom åtgärdsprogrammet för hotade arter finns ett stort fokus på att samverka med andra aktörer och under året har ett antal möten arrangerats, bland annat har det genomförts möten i fält med Svenska Kraftnäts och Vattenfalls röjningskonsulter om röjning i kraftledning och hur hänsyn till biologiska värden kan tas. Stora delar av det arbete som gjorts för att genomföra rovdjurspolitiken har skett genom dialog och möten med länets medborgare, föreningar och andra berörda aktörer. Denna verksamhet finns närmare beskriven under ovanstående avsnitt om genomförandet av rovdjurspolitiken.

På regeringens uppdrag bildades 2010 en samrådsgrupp för naturvård i Gävleborg med syftet att öka samverkan mellan olika aktörer och att förbättra det regionala naturvårdsarbetet. Tredje mötet i denna grupp arrangerades under våren 2012 och deltagande på mötet var representanter från flera av länets kommuner, LRF, Jägareförbundet, ideella föreningar, skogsbolag och Skogsstyrelsen. Agendan innehöll frågor kring vindkraften, stormen Dagmar och åtgärdsprogram för hotade arter. Bollnäs kommun informerade om sitt naturvårdsarbete och Skogsstyrelsen berättade om aktuella frågor.

Länsstyrelsen arbetar genom den regionala landskapsstrategin ”Människor, mygg och natur vid Nedre Dalälven” med att minska identifierade problem med massförekomst av stickmyggor i Nedre Dalälvsområdet. Sammantaget bedömer Länsstyrelsen att strategin hittills har lyckats uppnå huvudmålsättningen, att i samarbete med allmänheten söka efter långsiktiga sätt att hantera myggproblematiken samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras.

Kunskapsinhämtning är en central del av landskapsstrategin. De forskningsuppdrag som genomförts under 2012 kommer, tillsammans med de uppdrag som planeras för 2013, att ge en

relativt heltäckande bild över möjliga långsiktiga lösningar. Bland annat visar ett av uppdragen att bete och slåtter har en betydande påverkan på produktionen av översvänningsmygg. I ett annat av forskningsuppdragen undersöks varifrån vattnet som orsakar översvämningar i Färnebofjärden kommer, vilket ger information om vilka situationer som måste hanteras om man ska kunna undvika översvämningar som genererar översvänningsmygg. Ett ytterligare uppdrag kommer kunna ge en fingervisning om det finns tekniska möjligheter att reglera älven för att hantera dessa flödessituationer idag.

I de tre arbetsgrupperna som består av privatpersoner har totalt 20 möten hållits där framkomliga sätt att minska massförekomster av mygg har diskuterats. Länsstyrelsen har genomfört två referensgruppsmöten, två möten i nätverk för kunskapsinhämtning (huvudsakligen med länsstyrelsepersonal från de fyra deltagande länsstyrelserna), samt två möten med en arbetsgrupp som verkar för att förbättra samordningen och förutsättningarna för att kunna öka avsättningsmöjligheterna för den grönmassa eller det kött) som produceras på älvängarna. Information om projektet har lämnats till kommunfullmäktige i fem av de berörda kommunerna i området. Projektet har varit delaktigt i att arrangera ett framtidsseminarium i samverkan med Biosfärområdet Älvlandskapet Nedre Dalälven.

LONA-bidrag bidrar till ökad lokal delaktighet eftersom det är egeninitierade projekt i kommunerna, ofta med ideella föreningar som utförare, som gynnas. Under 2012 sökte kommunerna LONA-bidrag för en sammanlagd summa på 2 222 640 kr medan Länsstyrelsen fick 1 292 900 kr att fördela på 14 av 19 sökta projekt.

Under året har arbete pågått med dialog. En ökad dialog med Sveaskog har genomförts under året. Bland annat har en utbildningsinsats genomförts under hösten för de maskinförare som arbetar på uppdrag av Sveaskog. Ca 120 maskinförare deltog i utbildningen. Syftet var att lösa problem med otydligheter runt gränser till naturreservat och avverkningar och arbete i närheten av skyddade områden som fanns.

Kometprojektet går vidare. Arbetet sker i stort sett plan enligt. Totalt inkom 15 nya intresseanmälningar under 2012, och 5 områden har blivit skyddade. En skogsdag har hållits tillsammans med Mellanskog, två informationsmöten för virkesinspektorer och skogskonsulter har anordnats, samt tre skogskvällar har arrangerats tillsammans med Studieförbundet. Nyhetsbrev har skickats ut. Tidigare utbildning i "dialogkunskap" används regelmässigt även vid möten utanför kometprogrammet. Ett exempel är en markägarträff om Jättholmarna.

Länsstyrelseinstruktion 5§

8. Länsstyrelsen ska verka för att de av riksdagen fastställda miljökvalitetsmålen uppnås, och svara för regionalt mål- och uppföljningsarbete, stödja kommunerna med underlag för deras miljömålsarbete, verka för att målen får genomslag i den lokala och regionala samhällsplaneringen samt samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat. Länsstyrelserna ska i fråga om sitt miljömålsarbete enligt första stycket 8 rapportera till det miljömålsråd som finns inom Naturvårdsverket och samråda med rådet om vilken rapportering som behövs. Förordning (2008: 1346)

Länsstyrelsen verkar för att uppnå miljömålen, såväl genom det egna myndighetsarbetet som genom att vara ett nav för att skapa engagemang för och uppmuntra till miljömålsarbete hos andra organisationer inom länets gränser. Under 2012 har fokus varit på att ta ny fart i länet genom att starta upp ett brett revideringsarbete av åtgärdsprogrammet för miljömålen, samt att förankra och reflektera över de preciseringar och etappmål regeringen beslutade om i april 2012.

Tre större samverkansmöten har genomförts:

- En kommundag om uppföljning av lokala mål samt om miljökrav i upphandling.
- En miljömålsdag med fokus på ett hållbart Gävleborg om en generation.
- En bred uppstart i framtagandet av ett nytt åtgärdsprogram, med fokus på beteende och utmaningar inför framtiden.

För att samordna Länsstyrelsens arbete med miljömålen, samt med anpassningen till ett förändrat klimat, ingår dessa verksamhetsområden samt energi- och klimatuppgifterna i samma styrgrupp, MEKK (Miljömål, Energi och Klimat, Klimatanpassning).

Under 2012 har Länsstyrelsen genomfört en regional uppföljning och bedömning av miljökvalitetsmålen. Länsstyrelsens bedömning visar att länet klarar 3 av 14 miljökvalitetsmål till 2020 (Frisk luft, Skyddande ozonskikt och Grundvatten av god kvalitet), samt att 1 mål är nära att klaras (Säker strålmiljö). Uppföljningen har publicerats på den nationella Miljömålsportalen. I bedömningsarbetet har ca 25 av myndighetens handläggare varit engagerade. Texterna har också granskats och godkänts av MEKK:s styrgrupp. Länsstyrelsen har också varit engagerade i uppföljningen av Levande skogar som Skogsstyrelsen ansvarar för.

Revideringen av Gävleborgs åtgärdsprogram för miljömålen påbörjades hösten 2012 och kommer att fortsätta under 2013. Huvuduppgift är att ta fram ett nytt regionalt åtgärdsprogram som ska ersätta det tidigare som avsåg perioden 2007–2010. Arbetet med revideringen pågår i sex arbetsgrupper med deltagare från myndigheter och organisationer i hela länet. Sammantaget handlar det om 60-70 personer. Inbjudan till deltagande gick ut brett i olika nätverk. Grupperna har ett processtöd till sitt förfogande som arbetar på Länsstyrelsen eller Skogsstyrelsen (som är regionalt ansvariga för miljömålet Levande skogar). Arbetsgrupperna ska ta fram de viktigaste åtgärderna som länet ska jobba med fram till 2020. Det är också viktigt att länets aktörer har rådighet över åtgärden.

På Miljömålsportalen har Länsstyrelsen också publicerat en uppföljning och utveckling av miljökvalitetsmålen i länet. Vidare har Länsstyrelsen vid två tillfällen under året publicerat utvecklingen av de länsgemensamma indikatorer som används inom miljömålssystemet. All rapportering har skett i enlighet med Miljömålsrådets uppdrag till Länsstyrelsen.

Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet

Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet (RUS) är länsstyrelsernas samverkansorgan i miljömålsarbetet, där även Skogsstyrelsen är delaktig. RUS ordförande arbetar vid Länsstyrelsen i Gävleborg. RUS verksamhetsledare har sin anställning vid Länsstyrelsen i Dalarna. RUS insatser under året redovisas här i korthet. För mer information, se www.rus.lst.se.

I styrgruppen för RUS ingår representanter från närmast berörda verksamheter inom länsstyrelserna, Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket, HaV och SKL. Arbetet förankras också i länsrådsgrupp 6. I arbetsgruppen ingår ett tiotal personer från olika länsstyrelser med en del av sin arbetstid. RUS finansieras av anslag via Naturvårdsverket (2012 med 5,2 miljoner kr).

Miljömålsuppföljning. RUS har medverkat i Naturvårdsverkets organisation, såväl löpande som i utvecklingsinsatser. I arbetet har ingått indikatoruppdatering, årlig uppföljning, fördjupad utvärdering, revidering av miljöövervakning, indikatoröversyn, målmanualer och miljödataförsörjning. RUS har underlättat för och samordnat länsstyrelserna, gett synpunkter på nationella underlag och även tagit fram egna texter.

Den regionala rapporten ”Hur går miljöarbetet regionalt och lokalt?” färdigställdes under vintern som underlag till fördjupad utvärdering. Vidare har RUS bistått Naturvårdsverket i beredningen av projektidéer från länen till sökbar pott och låtit utvärdera genomförda projekt enligt införd rutin. Inom olika områden har RUS bidragit till och finansierat insatser till nytta för uppföljningen. Här kan nämnas samarbetet med Boverket kring kommunenkäten för God bebyggd miljö och stöd till länsstyrelsernas databaser inom miljövärden.

Miljömål. För att underlätta framtagandet av nya regionala miljömål har RUS tagit fram generella rekommendationer för hur detta bör göras.

Åtgärder för att nå miljömålen. Arbeta har skett med en generell vägledning för åtgärdsprogram och olika metodutvecklingsinsatser har börjat planeras, bland annat tillämpning av samhällsekonomiska analyser samt stöd för kommunernas arbete. Projekt inom viktigare åtgärdsområden har fortsatt och en checklista för vad som bör ingå har tagits fram, bland annat att projekten ska avse områden där det finns särskilda behov av miljömålsintegrering och utvecklad samverkan mellan miljömålsuppdraget och linjen.

Klimatanpassning

I Gävleborg genomförs arbetet med klimatanpassning i projektform. Samordnartjänsten är placerad på Samhällsutvecklingsenheten. Internt deltar fysisk planering och miljöanalys i aktivt i arbetet. Projektet har en större och en mindre styrgrupp där berörda chefer ingår. Samverkan sker med arbetet kring klimat- och energistrategier samt miljömål.

2012 har Länsstyrelsen Gävleborg haft fokus på fyra områden:

- Vattenkvalitet och arbetet med regional vattenförsörjningsplan
- Fysisk planering
- En gemensam klimatanpassningsstrategi i länet tillsammans med främst kommunerna
- Deltagande i forskningsprogrammet Mistra-SWECIA, klimatanpassning inom skogs- och jordbruk och markanvändning.

Uppdraget är rapporterat under återrapporering uppdrag 41.

Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	2,12	2,87	2,88
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	0,83	0,60	0,60
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	1,73 %	1,98 %	1,90 %
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	4 378	4 944	4 754
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	2,86 %	3,17 %	2,87 %
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	140	93	103
Antal beslutade ärenden	129	92	112
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	0	0	0

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 45*

Kommentar till ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader, samt redovisning av andra väsentliga resultat inom området som inte framgår av återrapporteringskraven. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.

Inom sakområdet har följande insatser prioriterats under året:

- Rutiner och åtgärder för att förbättra förmågan att hantera verksamhet vid större el- eller teleavbrott har utarbetats i samverkan med länets olika aktörer.
- Inom Länsstyrelsen pågår och fortsätter även under 2013 införandet av Rakel inom myndigheten. Länsstyrelsen leder även det fortsatta arbetet med att upprätta en regional Samverkansanalys Rakel, tillsammans med aktörer i länet. Länsstyrelsen har vidare i samverkan med länets kommuner initierat och medverkat i ett särskilt införandeprojekt avseende Rakel i länets kommuner.
- Signalskyddsverksamhet för att kunna upprätthålla föreskriven signalskyddsberedskap inom myndigheten.
- Samverkansmöten efter stormen DAGMAR, i syfte att höja beredskapen och förmågan att hantera större väderhändelser i framtiden.
- Länsstyrelsen har arrangerat och medverkat vid ett antal möten med nätverk av betydelse för det geografiska områdesansvaret.
- Samverkan med försvarsmakten har inletts avseende länets stöd till försvarsmakten och försvarsmaktens stöd till länets aktörer samt kommande planering för väpnat angrepp.
- Funktionskontroll av Länsstyrelsens ledningsplats har genomförts av MSB i samverkan med Länsstyrelsen. Funktionskontrollen är en del av uppföljningsverksamheten för att samla in och analysera länsledningsplatsens tekniska status, funktionalitet och administrativa beredskap. Protokoll har upprättats som ligger till grund för en bedömning av länsledningsplatsens beredskap, tillgänglighet och uthållighet som en viktig del i länsstyrelsens lednings-

förmåga och som beslutsunderlag för att fastställa behoven av underhållsmodifieringar, teknikanpassningar samt förändringar i gällande avtal inkl. administrativa rutiner.

- Samhällsrådet i Gävleborgs län är ett samverkansorgan mellan Polisen, Region Gävleborg, Landstinget och Länsstyrelsen. I Samhällsrådet ingår även det regionala krishanteringsrådet och utgör ett länsövergripande råd för regional krishantering. Syftet med Samhällsrådet är att det skall verka länsövergripande, underlätta samarbete, bidra till informations- och erfarenhetsutbyte, prioritera viktiga frågor samt att ge uppdrag, följa upp och utvärdera olika insatser. Samhällsrådet bildades 2011 och ger goda möjligheter till övergripande strategiskt samarbete och rådet har under året haft två möten.

Återrapportering regleringsbrev

67. Länsstyrelsernas tillsyn av kommunerna inom området skydd mot olyckor syftar till att främja och bedöma kommunernas förmåga att leva upp till nationella mål, verksamhetsmål och särskilda skyldigheter enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Tillsynen ska inriktas så att den kan samordnas med länsstyrelsernas uppföljning av kommunernas tillämpning av lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Länsstyrelserna ska i årsredovisningen för verksamhetsåret 2012 redovisa en sammanfattande bedömning av resultatet av kommunernas arbete enligt lagen om skydd mot olyckor.

Länsstyrelsen har, liksom tidigare år, haft omfattande kontakter med länets räddningstjänster. Det har skett genom informella kontakter samt genom närvaro vid länets räddningschefsträffar, där Länsstyrelsen alltid har en stående punkt. Det har också skett mer formellt genom medverkan vid MSB:s årsuppföljning, tillsynsbesök och genom samråd om tredje generationens handlingsprogram.

Tillsynsbesök har under 2012 genomförts på en av länets fyra räddningstjänster. Besöket har koncentrerats på preciserade skyldigheter och arbetet med det nya handlingsprogrammet. Tillsynsbesöket har samordnats med uppföljning enligt Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extra ordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. I samband med tillsynsbesök begärs olycksundersökningar in, likaledes efter inträffade större händelser. Samråd om tredje generationens handlingsprogram har skett med en av länets räddningstjänster (enda kvarstående)

Länsstyrelsens slutsats efter de kontakter som skett under året är att det fortfarande finns visst behov av utveckling innan intentionerna i Lag om skydd mot olyckor får fullt genomslag. Bland annat återstår i vissa fall att bredda arbetet till att omfatta andra kommunala förvaltningar.

Även om inga större förändringar har annonserats vid samråd om nytt handlingsprogram, eller vid tillsynsbesök, så finns det, som tidigare år, fortfarande risk för att ambitionssänkningar eller resursminskningar kommer att genomföras. Sannolikt kommer dessa i så fall att motiveras enbart av ekonomiska skäl och det är oroväckande, även om förändringar möts genom ändrade arbetssätt och satsningar på förebyggande skydd.

Även under detta år har Länsstyrelsen informerats om svårigheterna att rekrytera deltidspersonal och om svårigheterna med att få de som är lämpade för detta att vidareutbilda sig för att erhålla behörighet som räddningsledare.

68. För uppföljningen av samhällets krisberedskap ska länsstyrelserna göra en översiktlig regional sammanställning med analys och värdering av de risk- och sårbarhetsanalyser och handlingsplaner som kommuner och landsting sammanställer enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Uppföljningen ska inriktas så att den kan samordnas med uppföljningen av kommunernas användning av utbetalade medel enligt avtal mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting om kommunernas uppgifter i samhällets krishanteringssystem.

Länsstyrelserna ska i årsredovisningen för verksamhetsåret 2012 dels redovisa den översiktliga regionala sammanställningen, dels redovisa hur stor andel av länets kommuner och landsting som hittills under mandatperioden har lämnat en risk- och sårbarhetsanalys, varvid länsstyrelserna ska värdera kvalitén på kommunernas analyser.

En bedömning ska göras av i vilken utsträckning som enskilda kommuner och landsting analyserat och dokumenterat möjliga extraordinära händelser i fredstid, uppskattat deras konsekvenser för verksamheten och värderat sin förmåga att verka vid en sådan händelse.

Länsstyrelsen har enligt regleringsbrevsuppdrag 68 för 2012 genomfört sammanställning, analys och värdering av kommunernas och landstingets arbete med risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) och planer, som ska göras enligt Lag (2006:544). Enligt föreskrifter från Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap (MSBFS 2010:6) ska kommuner och landsting senast den 15 september lämna in kompletteringar till tidigare sammanställda risk- och sårbarhetsanalyser.

Bedömningskriterier för värdering av risk- och sårbarhetsanalys

Som bedömningskriterier har angetts att en sammanställd risk- och sårbarhetsanalys för en kommun eller ett landsting ska omfatta hela verksamheten. Den ska beskriva vilka hot och risker som finns, sannolikhet och konsekvens för dessa, hur de kan påverka den egna verksamheten, sårbarheter och förmågan att hantera riskerna samt förslag på åtgärder.

Från och med 2011 bedöms även huruvida analysen rapporterats enligt MSB:s föreskrifter om kommuner och landstings risk- och sårbarhetsanalyser. NordSam har tillsammans tagit fram en vägledning för arbetet med RSA samt bedömningsmallar.

Sammanfattande bedömning

Det som är specifikt för Gävleborgs län ur risksynpunkt är närheten till kärnkraftverket Forsmark, förekomsten av stora dammar, med risk för dammbrott i Ljusnan och Dalälven, samt det faktum att länet är ett glesbyggt och skogsrikt län med risk för omfattande skogsbränder. Vidare förekommer i stor omfattning transporter av farligt gods på vägar, järnvägar, samt via sjöfarten och i hamnar. Gävleborg tillhör ett av de län i landet som har störst förekomst av farliga anläggningar enligt Sevesolagstiftningen. Älvarna Ljusnan, Voxnan och Dalälven kan också medföra risk för höga flöden och översvämningar. I och med arbetet med att analysera konsekvenser av klimatförändringarna har det också blivit tydligt att länet har ökad risk för ras och skred. Länet har de senaste åren drabbats av ett antal stora teleavbrott.

Kommunernas och Landstingets generella förmåga bedöms som god med vissa brister. Precis som den nationella bilden visar är även Gävleborgs kommuner och Landsting extra sårbart för bortfall av el, telefon eller IT. Brister finns speciellt i förmågan att hantera pandemi, om personalbortfallet skulle bli så stort som 50 procent, isstorm, stort avbrott i dricksvattenförsörjningen i kommunerna, kärnteknisk olycka samt sanering vid en omfattande kemisk olycka.

Samtliga av länets kommuner och Landstinget lämnade under 2011 in en översiktlig risk- och sårbarhetsanalys som samtliga bedömdes ha godtagbar kvalitet. De brister som identifierades är bland annat att det är få kommuner som beskriver sitt uppdrag, gör en tolkning av lagen (LEH 2006:554), beskriver uppdraget från kommunledningen samt avgränsningar för arbetet.

Ingen av kommunerna har under 2012 inkommit med ny risk- och sårbarhetsanalys, däremot har samtliga kommuner och Landstinget, i enlighet med Föreskrifter om kommuners och landstings risk- och sårbarhetsanalyser (MSBFS 2010:6) och 8§, lämnat in uppföljningar på sina respektive risk- och sårbarhetsanalyser. En kommun har inte redovisat enligt de angivna punkterna. Övriga kommuners uppföljning håller god kvalitet.

Samtliga aktörer har inkommit med sina uppföljningar inom utsatt tidsram. En av kommunernas förvaltningskontor har upprättat risk- och sårbarhetsanalys samt att Landstinget har upprättat en risk- och sårbarhetsanalys, *RSA – Allvarlig händelse med barn*.

I uppdateringarna är det endast två kommuner samt Landstinget som har identifierat ändrade förutsättningar som påverkar riskbilden eller de förmågebedömningar som gjorts enligt 6 eller 7§. Samtliga kommuner utom en har genomfört åtgärder som påverkar riskbilden eller förmågebedömningen positivt.

Krisledningsplaner

Alla kommuner och landstinget har krisledningsplaner. Den kommun som tidigare haft en gammal krisledningsplan har en ny sedan 1:a kvartalet 2012 och ytterligare fem kommuner har uppdaterat sina krisledningsplaner under 2012. De kommuner som uppdaterat sina planer har nu planer av god kvalitet, vilket gör att majoriteten av länets kommuner har krisledningsplaner av god kvalitet.

Landstingets krisledningsplan håller god kvalitet.

Kulturmiljö

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	1,65	2,09	2,27
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	4,51	4,13	4,77
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	3,62 %	3,54 %	3,85 %
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	8 404	7 805	8 228
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	5,49 %	5,00 %	4,97 %
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	286	319	360
Antal beslutade ärenden	241	347	364
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	11	7	10
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	0	4	157

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 43*

Kommentar till ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader, samt redovisning av andra väsentliga resultat inom området som inte framgår av återrapporteringskraven. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.

Bevarande och utveckling

De nya kulturpolitiska målen är styrande för vår verksamhet. Enligt dessa mål ska verksamheten syfta till att främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas. Detta kräver delaktighet från alla berörda och Länsstyrelsens arbete har i stor utsträckning inriktats på samarbete med andra aktörer samt insatser för att väcka engagemang hos dessa.

Fornminnen, arkeologi

Inför exploatering av områden har Länsstyrelsen löpande under året samrådit för att hitta lösningar som innebär att forn- eller kulturlämningar inte skadas. Arkeologiska utredningar och undersökningar har under året inte upphandlats utan Länsstyrelsen har utsett utförare genom direktval där dessa bedömts nödvändiga.

En stor del av arkeologiärendena handlar om utredningar i samband med planering för vindkraftutbyggnad. Ett antal utredningar, förundersökningar och särskilda undersökningar i samband med planerad utbyggnad av Valbo köpcenter och kraftledningsdragningar Stackbo-Hamra, sydväst om Gävle, har också ägt rum. I samband med det sistnämnda projektet har även två slutundersökningar gjorts med av två välbevarade mesolitiska boplatser med fynd av hus och artefakter. Länsstyrelsen har utövat tillsyn över de arkeologiska utgrävningar som har utförts under året i form av fältbesök och granskning av rapporter, bland annat på utgrävningar i Kungsbäck och ovan nämnda undersökningar vid elledningen Stackbo-Hamra. Beslut har även tagits för en rad av schaktningsövervakningar av medeltida stadslager i Gävle, järnframställningsplatser, gravar och kyrkor.

Länsmuseet har erhållit länsstyrelsebeslut för forskningsundersökningar av boplatser och järnframställningsplatser i länet. Samarbetet med Länsmuseet har under året fortsatt när det gäller avverkningsärenden i skogen för att få bra och god kontakt med markägare och entreprenörer. Tillsyn har gjorts av skogsärenden, bland annat stormskador på vårdade fornlämningar i Hälsingland. En polisanmälning har gjorts på grund av skadegörelse genom avverkning på en boplatz av neolitisk typ utanför Hudiksvall.

Byggnadsminnen

Länsstyrelsen har under året handlagt knappt tjugo ärenden om tillstånd till ändring av byggnadsminnen. Under året har fråga väckts om byggnadsminnesförklaring av tre bebyggelsemiljöer i länet. Länsstyrelsen har i egen regi utrett och avslagit två frågor väckta om byggnadsminnesförklaring, samt handlat upp utredning av ytterligare tre sådana frågor. Länsstyrelsen har bistått Gävle kommun i arbetet med att finna lösningar för två bebyggelsemiljöer, där fråga är väckt men ej avslutad, Villa Sjötorp samt Strömvallen. Länsstyrelsen har övertagit två ärenden om ändring av byggnadsminne från Länsstyrelsen i Uppsala län.

Länsstyrelsen har under 2012 bedrivit tillsyn avseende byggnadsminnen endast i begränsad omfattning. Två ärenden har lett till en mer omfattande arbetsinsats och retroaktiv prövning av genomförda ändringar.

Under 2012 har ca 3,2 miljoner kr av anslaget bidrag till kulturmiljövård använts i byggnadsminnesmiljöer. I denna summa ingår tillgängliggörande och informationsinsatser för ca 300 000 kr. Större delen, ca 2,3 miljoner kr, har avsett vård av byggnadsminnen som är Hälsingegårdar. I samband med världsarvsarbetet har det varit viktigt att uppmärksamma och stödja inte bara själva världsarvet utan också de många övriga Hälsingegårdar som utgör utgångspunkten för urvalet av de sju världsarvsgårdarna. Åtgärderna i år har till största delen utgjorts av vård av exteriör och stomme på de flesta byggnader. En viktig effekt, förutom att byggnaderna blir upprustade och bevarade, är att ägarna därmed kan få rådgivning om de kulturhistoriska värdena och hur dessa bäst tas tillvara. Det leder till ökat engagemang och delaktighet i förvaltandet av byggnadsminnet.

Utnämningen av Hälsingegårdarna till världsarv är en positiv händelse som öppnar för en mängd nya möjligheter. Världsarvet omfattar sju Hälsingegårdar som är skyddade som byggnadsminnen. Fokus sätts delvis på bevarande, eftersom detta nu ingår i världens kulturarv och måste bevaras för all framtid. Länsstyrelsen har tillsammans med gårdsägarna ansvar för bevarandefrågorna och kommer att arbeta med det på olika sätt under kommande år. Världsarvet kommer emellertid också att betyda mycket för utveckling och turism inom regionen. Genom ett klokt och hållbart nyttjande av denna nya resurs skapas förutsättningar för ökad livskvalitet och en hållbar utveckling i länet.

Kyrkliga kulturminnen

Länsstyrelsen har löpande lämnat synpunkter, samt väglett församlingar och kyrkliga samfälligheter, i frågor som rör kyrkliga kulturminnen. Länsstyrelsen har handlagt drygt 40 ansökningar om tillstånd till ändring av kyrkliga kulturminnen. Vi har deltagit i fyra sammanträden i den regionala samrådsgruppen för kyrkliga kulturminnen i Uppsala stift, samt medverkat vid den nationella konferensen som i år anordnades av Västerås stift.

Länsstyrelsen har också under året medverkat i den nationella arbetsgruppen för revidering av villkoren för kyrkoantikvarisk ersättning och i arbetsgruppen för framtagande av ett nationellt digitalt register för kyrkliga inventarier (SACER). Länsstyrelsen har även deltagit i en referensgrupp för framtagande av ett restaureringsanpassat underlag för upphandling av fönsterrenoveringar, "Fönster-AMA", i ett projekt som är lett av kyrkokansliet i Uppsala. Länsstyrelsen har lämnat synpunkter på Riksantikvarieämbetets vägledning till handläggningen av det kapitel i kulturminneslagen som rör kyrkliga kulturminnen, samt lämnat synpunkter på Riksantikvarieämbetets verkställighetsföreskrifter för samma lagstiftning.

Länsstyrelsen har vid två tillfällen under året (januari och juli) lämnat synpunkter och rekommendationer till Uppsala stift på samlade remisser rörande ansökningar om kyrkoantikvarisk ersättning. Länsstyrelsen har därutöver löpande rådgjort med stiftet rörande ändringar och justeringar i tidigare lämnade yttranden.

Tillsyn har endast utförts i samband med besiktningar och besök i kyrkorna i samband med andra ärenden. Vid dessa tillfällen har bevarandeförhållanden för de kyrkliga inventarierna särskilt uppmärksamats. En större åtgärd (bygge av begravningskapell) har under året tillståndsprövats retroaktivt efter Riksantikvarieämbetets rekommendation.

Bidrag till kulturmiljövård

Anslaget 7:2, Bidrag till kulturmiljövård, har stor betydelse för hur vi kan uppnå de kulturpolitiska målen och intentionerna i kulturminneslagen. Anslaget är också viktigt som ett medel i miljömålsarbetet. I stort sett hela anslaget går till åtgärder som rör flera av miljömålen. Under 2012 har ett 60-tal kulturmiljöer vårdats med stöd av kulturmiljöbidraget, sammanlagt ca 10 miljoner kr. De miljöer som i första hand prioriterats är kulturresevat, byggnadsminnen, världsarvsgårdar och fornlämningar. Övriga miljöer som fått bidrag ligger oftast inom riksintresse för kulturmiljövården. Medlen har gått till såväl praktiska vårdinsatser som tillgängliggörande och informationsinsatser. Medel har också gått till att åtgärda vissa stormskador på fornlämningar.

Länets nya kulturarvsstrategi blev klar under året. Under 2012 har det hållits två seminarier på olika teman från strategin, i syfte att implementera och entusiasmera omkring strategin samt för att uppmuntra samverkan mellan olika angelägna aktörer. Vi har även besökt länets tre museer för att med museiledning och personal diskutera hur vi kan omsätta strategins intentioner i handling.

Vi har avsatt medel till olika informationsprojekt under året. Vi har bidragit till skyltar i traditionella fornlämningsmiljöer, men också på mer oväntade platser, nära människors vardag. Vi har också tagit fram informationsbroschyrer om Hälsingegårdarna, vårt nya världsarv. Se vidare under rubriken Hälsingegårdar.

Vi har fördelat medel till länets hembygdsgårdar inom den särskilda satsningen Hus med historia. En stor del av medlen har gått till projektet ”Byggnadsvård & Sysselsättning”, där renovering av byggnader på fem hembygdsgårdar i norra Hälsingland kunnat ske på ett kostnadseffektivt sätt genom att det kombinerats med sysselsättningsåtgärder. Sammanlagt sju hembygdsgårdar har fått del av medlen under 2012, och då har totalt femton byggnader renoverats i större eller mindre omfattning.

Tillsammans med enheterna för integration och naturvård anordnade vi under december ett seminarium om mångfald. Detta riktade sig till såväl offentliga som privata aktörer inom kultur- och naturområdet. Vi har även anordnat bussresor till kulturmiljöer, naturreservat och lantbruk för elever på sfi i fem av länets kommuner. Resorna har ordnats och finansierats tillsammans med enheterna för lantbruk, integration och natur.

För att tillgängliggöra och informera om kulturarvet har vi ordnat fem kurser och två fältvandringar med syfte att bevara kulturarvet och främja en levande landsbygd.

Vi har inlett samarbete med andra enheter på Länsstyrelsen, med syfte att förbättra kunskapsunderlaget vad gäller kulturmiljöer vid vatten. En inventering av ett vattendrag i ett naturreservat har genomförts av en arkeolog. Vidare har flera vattendrag inventerats i samband med biotopkartering. För detta ändamål har en särskild inventeringsblankett tagits fram.

Kulturreseptat

För att utveckla natur- och kulturturismen i Axmarbruk pågår samarbete med naturenheten på Länsstyrelsen, Gävle kommun och lokala aktörer. Under året har även Region Gävleborg blivit involverad i arbetet. Under året har flera möten hållits med lokala näringslivet, föreningen Hyttan, Länsstyrelsen och Gävle kommun. Kulturreseptatet har invigts, renoveringar har pågått och skolprojektet har avslutats med en familjedag i hyttan. Underlag för information och stigar har tagits fram.

I Västeräng har en uppföljning av de vårdade markernas biologiska och kulturhistoriska värden gjorts genom en inventering av det biologiska kulturarvet. Ett tillsynsbesök genomfördes i Västeräng i oktober.

Kulturhistoriskt värdefulla miljöer

Vi har vid behov lämnat yttranden på detalj- och översiktsplaner. Vi har även skickat in förslag till beslut för nya avgränsningar och motivtexter för samtliga områden av riksintresse för kulturmiljövård i Gävle och Sandviken. Ett liknande arbete för Ovanåker och Ockelbo kommuner har genomförts av konsult men ännu inte avrapporterats.

Miljömål

Kulturmiljöbidraget har gått till åtgärder som bidrar till uppfyllandet av miljömålen. Vård- och informationsåtgärderna i Axmar bruk har bidragit till att stärka miljömålen God bebyggd miljö, Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård samt Ett rikt växt- och djurliv. Att ha bra planeringsunderlag i form av uppdaterade och lättillgängliga riksintressebeskrivningar medverkar till miljömålet god bebyggd miljö.

En person från enheten har deltagit i planeringen av ett nationellt seminarium om uppföljning av miljömålsarbetet ur kulturmiljösynpunkt. Från enheten deltar fyra personer i olika arbetsgrupper som arbetar fram åtgärder för att nå miljömålen.

Världsarv Hälsingegårdarna

Hälsingegårdarna och deras stora kulturvärden har under många år setts som en resurs för utveckling av nya näringar och för att kunna nå en hållbar utveckling på lång sikt. Det är bakgrunden till de utvecklingsprojekt kring Hälsingegårdarna som drivits i olika former sedan 1997. Under 2011-2012 har Länsstyrelsen drivit projektet "Vidare med Hälsingegårdarna", vars huvudsakliga målsättning var att slutföra arbetet med världsarvsnomineringen och få Hälsingegårdarna förklarade som världsarv. Projektet har också haft som mål att driva ett informations- och förankringsarbete kring Hälsingegårdarnas och Hälsinglands kulturarv och de möjligheter kulturarvet ger för framtida utveckling. Projektet finansieras av Länsstyrelsen och Region Gävleborg med medel från anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder och anslag 7:2 Bidrag till kulturmiljövård. En samrådsgrupp med representanter från Länsstyrelsen, Region Gävleborg, Länsmuseum och Hälsinglands museum och har träffats regelbundet för utbyte av information och idéer inom projektet.

Den 1 juli 2012 fattades Unescos världsarvskommitté beslut om att skriva in "Hälsingegårdarna – Decorated Farmhouses of Hälsingland" på världsarvslistan. Beslutet om inskrivning föregicks av omfattande arbete under vintern och våren. Länsstyrelsen skickade kompletteringar av nomineringen till expertorganet ICOMOS och genomförde internationella informationsinsatser i samarbete med den svenska Unescodelegationen i Paris. I arbetet med den regionala och lokala förankringen har Länsstyrelsen tagit fram flera informationsmaterial. Nomineringshandlingarna trycktes i rapportform och broschyren "De unika Hälsingegårdarna" trycktes i ny upplaga. Under våren producerades en ny broschyr "Hälsingegårdar – byggda för fest", på svenska och engelska. Länsstyrelsen tog också fram informationsfoldrar på de tre vanligaste invandrarspråken, arabiska, somaliska och thai, i samarbete med elever från sfi. Länsstyrelsen och Hälsinglands museum genomförde en föreläsningsserie av på tre olika teman kring Hälsingegårdarnas kulturarv på fyra olika platser i länet, inom ramen för Länsstyrelsens projekt. Länsstyrelsen har informerat på möten med bland annat Regionstyrelsen, Regionfullmäktige, Hälsingerådet, Ovanåkers, Bollnäs, Söderhamns och Ljusdals kommuner. Ett världsarvsråd har konstituerats. Den 8 juli 2012 inbjöds allmänheten till en regional invigning av världsarvet på gården Gästgivars i Arbrå.

Järnriket

Länsstyrelsen medfinansierar projektet "Järnriket i Bergslagen" genom anslaget 7:2 (kulturmiljöbidraget) och ingår också i Järnrikets styrgrupp. Projektet utgör Gävleborgsdelen av etapp 3 inom Bergslagssatsningen – kultur och turism. Satsningen inleddes 2006 med mål att utveckla de kulturhistoriskt intressanta industrimiljöerna i Bergslagen till attraktiva besöksmiljöer. Under året har åtgärder inom Järnriket främst fokuserat på några brukshistoriska miljöer i länet, med stor potential till utveckling inom sysselsättning och besöksnäring. Exempel på sådana miljöer är Högbo bruk, Wetterlings yxfabrik, Wij trädgårdar och Axmar bruk. Länsstyrelsen har också deltagit på länsövergripande möten inom Bergslagssatsningen samt på en av de två workshops som hållits under året, på tema affärs- och produktutveckling i Bergslagsmiljöerna.

Återrapportering regleringsbrev

69. Länsstyrelserna ska redovisa exempel på och kommentera hur man verkar för att förnya och utveckla kulturmiljöarbetet. Länsstyrelsen ska också redovisa exempel på och kommentera hur samverkan, t.ex. med statliga myndigheter och kommuner, sker inom kulturmiljöarbetet samt hur samverkan har utvecklats.

Länsstyrelsen har deltagit i det strukturerade samarbetet på kulturmiljöområdet mellan länsstyrelserna och Riksantikvarieämbetet inom länsgrupp Mellan. Detta har inneburit gemensamma insatser framför allt rörande utveckling av arbetet med riksintressen för kulturmiljövården. Länsgrupp Mellan har tagit ett särskilt ansvar att för landets samtliga länsstyrelser driva utvecklingsarbete kring denna fråga. Arbetet har skett i en särskild arbetsgrupp som följer Riksantikvarieämbetets nu pågående projekt kring utveckling av arbetet med kulturmiljövårdens riksintressen. Genom länsgruppens insatser har nödvändiga länsstyrelseperspektiv på riksintressena på ett effektivt sätt kunnat föras in i Riksantikvarieämbetets arbete.

Genom särskilda kontaktpersoner följer länsgruppen också det gemensamma utvecklingsarbetet inom områdena Tillsyn och IT. Inom länsgruppen sker också värdefull erfarenhetsöverföring som är till direkt nytta i det dagliga kulturmiljöarbetet. Det gäller också de strävanden efter ensade rutiner för ärendehantering med mera som präglar hela samverkansarbetet.

Länsgruppen vill i det sammanhanget peka på att det arbete som bedrivs i de gemensamma IT-projekten är av mycket stor betydelse. Utan väl fungerande, effektivt och användarvänligt IT-stöd, kan sådana ensade rutiner inte fungera. Medverkan i dessa IT-projekt är därför prioriterat för länsstyrelserna i Länsgrupp Mellan. Länsstyrelserna inom länsgruppen konstaterar gemensamt att det strukturerade samarbetet har inneburit en vitalisering av kulturmiljöarbetet och att gemensam fokusering på ett effektivt sätt kunnat ske på särskilt angelägna frågor.

Länsstyrelsen noterar vidare att myndigheten via länsgruppssamordnaren varit företrädd i det för Riksantikvarieämbetet och länsstyrelserna gemensamma programrådet. Rådet har under året koncentrerat sina utvecklingsinsatser till Riksintressen, Tillsyn, IT och Kulturarvslyftet. Inom tillsynsområdet har metodik för gemensamt tillsynsarbete tagits fram inom länsgrupp Syd. Inom IT området har förstudier skett inom tre delprojekt; 1. Koppling Källa-Platina, 2. Handläggarsöd (beslutsregister) och 3. Digital information i kulturmiljösystemet

Tabell 5.1			
Länsfakta kulturmiljö	2012-12-31	2011-12-31	2010-12-31
Antal registrerade fornlämningar (exkl. marina)	8 780	8 544	8 473
Antal byggnadsminnen enligt 3 kap. kulturminneslagen	107	107	106
Antal kyrkobyggnader enligt 4 kap. kulturminneslagen	94	94	94
Riksintresseområden för kulturmiljövården, <i>antal</i>	78	78	77
<i>yta (ha)</i>	39 170	39 170	38 795
Kulturresevat, <i>antal</i>	3	3	2
<i>yta (ha)</i>	487	487	452
Andel av länets kommuner som har kulturmiljöprogram (%)	10	10	10

Källa: Riksantikvarieämbetets fornminnesinformationssystem (FMIS) och egna uppgifter

Kommentarer Tabell 5.1

Siffrorna är oförändrade varför kommentar inte ses som nödvändig. Möjligtvis just kommentaren ”siffrorna oförändrade från tidigare år”

Tabell 5.2			
Utbetalade bidrag för kulturmiljö, summa (tkr)	2012	2011	2010
Bidrag, vilka länsstyrelsen fattar beslut om och betalar ut	0	0	0
Bidrag, vilka länsstyrelsen har fattat beslut om, men där Riksantikvarieämbetet har gjort utbetalningen	9 667	11 695	10 257

Källa: Källa utbetalningssystem

Kommentarer Tabell 5.2

- Länsstyrelsen beslutar om bidrag och redovisar detta i systemet Källa. Riksantikvarieämbetet gör därefter utbetalningen.
- För övriga kommentarer se årsredovisningstext och särskilt avsnittet Bidrag till kulturmiljövård.”

Folkhälsa

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,31	1,20	1,85
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	2,95	2,39	3,39
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	1,91 %	2,05 %	2,86 %
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	3 831	3 899	5 330
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	2,50 %	2,50 %	3,22 %
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	56	77	83
Antal beslutade ärenden	62	68	449
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	5	0	7
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	5 751	8 504	12 774

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 70*

Kommentar till ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader, samt redovisning av andra väsentliga resultat inom området. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.

Övergripande

Länsstyrelsen har samordnat sina insatser inom folkhälsoområdet till en särskild folkhälsofunktion. Den inrymmer myndighetens samlade insatser inom ANDT-området, alkohol och tobakstillsyn, Länsstyrelsens arbete med inriktning mot kvinnovåldsfrågor, prostitution och människohandel samt stöd till personlig ombudsverksamhet.

Länsstyrelsen skall i samverkan med Landsting, Regionförbund och länets kommuner verka för att ett strategiskt arbete bedrivs för att uppnå förbättringar på olika viktiga områden, bland annat folkhälsa. Region Gävleborg, Landstinget och Länsfolkhälsorådet har i samråd med Länsstyrelsen och länets kommuner fortsatt arbetet med en strategi för ett stärkt folkhälsoarbete. Länsstyrelsen har varit representerad i den tjänstemannagrupp som lett arbetet med ”Gemensamma utgångspunkter för arbetet med att förbättra befolkningens hälsa i Gävleborg”. Länsstyrelsens ANDT-samordnare har också deltagit tillsammans med Landstinget på en studieresa till Folkhälsoinstitutet (FHI).

Samhällsrådet i Gävleborgs län är ett samverkansorgan mellan Polisen, Region Gävleborg, Landstinget och Länsstyrelsen. Syftet med organet är att det skall verka länsövergripande, underlätta samarbete, bidra till informations- och erfarenhetsutbyte, prioritera viktiga frågor samt att ge uppdrag, följa upp och utvärdera olika insatser. Samhällsrådet bildades 2011 och ger goda möjligheter till övergripande strategiskt samarbete och rådet har under året haft två möten.

Tillsyn enligt alkohol- och tobakslagen

Länsstyrelsen har i enlighet med anvisningarna från FHI redovisat utövad tillsyn enligt alkohollagen och tobakslagen. Vidare har Länsstyrelsen vidtagit åtgärder för att utveckla sin uppgift att övervaka och stödja den kommunala tillsynen i syfte att förbättra densamma. Länsstyrelsen har stöttat kommunerna i arbetet med att samordna och utveckla tillsynen av alkohol och tobak, vilket även inkluderat att integrera näringens egenkontroll i den samordnade lokala alkohol- och tobakstillsynen.

Det centrala länsstyrelseprojektet SLATT (Sveriges länsstyrelser utvecklar alkohol- och tobakstillsynen), som genomfördes under 2012 för att skapa en mer enhetlig alkohol- och tobakstillsyn över landet, har fortsatt i det nationella nätverket. Länsstyrelsen följer de mallar och riktlinjer som togs fram i projektet, men materialet behöver ständigt utvecklas och Gävleborgs län är delaktig i detta arbete. Länsstyrelserna har fått medel från Folkhälsoinstitutet för att ta fram en grundutbildning på alkohol- och tobakslagen för utbildning av landets länsstyrelser. Länsstyrelsen har deltagit i detta arbete.

Länsstyrelsen bedriver tillsyn av kommunernas tillsynsarbete enligt alkohollagen och tobakslagen, genom granskning av dokumentation och så kallad deltagande observation ("participant observation"). Samtliga länets kommuner utom en har besökts med fokus på tillsyn. Som ett led i samordningsuppdraget har även ANDT-samordnaren deltagit vid samtliga tillsyner som Länsstyrelsen har genomfört under året.

I ett led att förstärka tillsynen påbörjades under 2012 arbetet med löpande granskning av kommunernas tillståndsbeslut, inklusive underlag för beslut, enligt checklista. Detta utifrån SLATT-projektet. Granskning av tillståndsbeslut har även fungerat som ett underlag inför planering av tillsynsbesök samt under själva tillsynen.

Länsstyrelsen har lämnat råd och stöd till kommunernas alkoholhandläggare och tobakshandläggare i deras tillsyns och tillståndsgivningsarbete, bland annat genom att anordna länsträffar och vara konsult i tillstånds- och tillsynsärenden. Länsstyrelsen har under året även ordnat fyra länsträffar för alkoholhandläggarna och tobakshandläggarna, i samverkan med regionala och lokala samordnare. Syftet med detta är att sambandet mellan alkoholhandläggning och drogförebygggararbete ska upprätthållas. Länsstyrelsen har erbjudit kommunernas handläggare utbildning inom alkohol- och tobakslagen, hur tillsyn för rökfria skolgårdar kan bedrivas, samt ekonomisk redovisning och marknadsföringslagen.

Under året har Länsstyrelsen påbörjat en samverkan med polisen inom tillsynsområdet. Polisen bjöds in och deltog vid en nätverksträff för de kommunala alkoholhandläggarna. Dit var även åklagarmyndigheten inbjuden att presentera åklagarens arbete utifrån alkohollagen. Under året har genomförts en utbildning med inriktning tillsyn av specifikt tobak och folköl. På utbildningen deltog även ett flertal poliser tillsammans med alkohol- och tobakshandläggare.

Länsstyrelsen har deltagit i de samverkansträffar som FHI har anordnat. Länsstyrelsen har även fortsatt att utveckla samarbetet mellan alkohol- och tobakshandläggare i de sju länen Dalarna, Uppsala, Västmanland, Örebro, Värmland, Södermanland och Gävleborg. Gävleborg bjöd in till en träff under 2012 och deltog i den andra träffen. Då utökades samarbetet till att även omfatta Östergötland, vilket gör att 8 län nu deltar i samverkan.

Länsstyrelsen har arbetat vidare med att stötta ett antal utvecklingsprojekt, bland annat genom att dra lärdomar från ansvarsfull alkoholservering och använda erfarenheterna inom tobaksområdet. Länsstyrelsen arbetar tillsammans med Sandviken och Hudiksvalls kommuner med att ta fram en tillsynsmodell för tobak och folköl där hela länet inkluderas.

ANDT-samordning

Länsstyrelsen har genom ANDT-samordningsfunktionen verkat för ett genomförande av den nationella ANDT-politiken i länet, bidragit till utvecklingen av ett långsiktigt kunskapsbaserat regionalt och lokalt arbete, samt stimulerat utvecklingen av samordnade och tvärspektoriella insatser i kommuner och landsting. Länsstyrelserna har vidare via samordningsfunktionen utgjort en länk mellan lokal, regional och nationell nivå.

Länsstyrelsen har på detta sätt fångat upp, och till den nationella nivån vidareförmedlat, lokala och regionala behov av stöd samt samordnat utbildning och kompetensutveckling i länet. Länsstyrelsen har verkat för att göra ANDT-strategin känd i länet, bland annat genom kommunala lanseringar av strategin, och har under året medverkat till att Bollnäs kommun haft en lokal ANDT-lansering, samt genomfört en uppföljning av densamma. Vidare har Ljusdal och Söderhamn haft aktiviteter vilket innebär att sammanlagt hälften av länet kommuner har haft lokala lanseringar av ANDT-strategin. Samtliga kommuner har haft bra uppslutning och intresse av berörda aktörer.

Regional plan för ANDT-arbetet

Länsstyrelsen har startat ett arbete med att tillsammans med regionala och lokala aktörer upprätta en regional ANDT-strategi utifrån den nationella ANDT-strategin. Arbetet ska vara långsiktigt, kunskapsbaserat och strategiskt. Samhällsrådet i Gävleborg län har ställt sig bakom arbetet som syftar till att:

- Vara ett inspirations- och vägledande dokument för berörda aktörer i länet
- Prioritera och få till en samlad syn på gemensamma faktorer som ligger bakom problemens uppkomst men också dess lösningar.

Utgångsläget ska vara regeringens åtgärdsplan för ANDT-frågor och ska samtidigt vara en del i den regionala folkhälsostrategin "Gemensamma utgångspunkter för en förbättrad hälsa i Gävleborgs län". Arbetet ska bygga på de samarbetsöverenskommelser som finns mellan Polismyndigheten och kommunerna i länet, samt tidigare erfarenheter och kunskap. Inledningsvis görs en baslinjemätning av Gävleborgs län (SMG) och arbetet ska mynna ut i att indikatorer föreslås, i enligt med det nationella arbetet

En arbetsgrupp är under bildande och skall bestå av representanter från Landstinget (samhällsmedicin) Länsstyrelsen (ANDT-funktion) Region Gävleborg samt Polismyndigheten. Planen förväntas vara klar under hösten 2013.

ANDT i populärversion

Länsstyrelsen beviljades medel från FHI för framtagande av en populärversion av ANDT-strategin med hjälp av skolelever. Under 2012 har Länsstyrelsen påbörjat ett arbete med att förankra strategin hos olika aktörer. Många av aktörerna har varit kommuner, landsting, andra myndigheter och ideella organisationer. Länsstyrelsen vill nu lyfta in ungdomar och göra dem delaktiga i arbetet med att sprida ANDT-strategins syfte.

Elever erbjuds därför möjligheten att aktivt delta i en regiontävling. Denna tävling består i att skolklasser, åk 7-9, får lära sig mer om ANDT-strategins olika delar. Både elever och intresserad personal inom skolan involveras. Utifrån detta ska eleverna förmedla budskapet med ANDT - strategin i en populärversion. Populärversionen ska förmedlas på elevernas sätt och genom uttryckssätt som de finner lämpliga. Vi ser att viktiga verktyg kan vara film, bild och musik. Projektet är påbörjat under 2012 men medel söks för 2013 för en fortsättning.

Projekt sociala risker

Länsstyrelsen har tagit initiativ till att genomföra ett projekt inom ramen för arbetet med kris och beredskap, som bland annat omfattar sociala risker. Projektet innebär att testa ny en arbetsmetod, en levande analys. Flera organisationer samarbetar inom projektet och Samhällsrådet har ställt sig bakom arbetet. Projektet ställer frågorna "Hur gör vi för att ta reda på hur läget är i länet bland ungdomar?", " Vilka trender, beteenden är heta?" och "Vilka droger gäller?"

Syftet med arbetssättet ska vara att den samlade kunskapen som idag finns hos många verksamheter ska delas, dokumenteras och följas upp. För att kunna förebygga sociala risker är det viktigt att få till stånd en bra samverkan mellan berörda myndigheter. En del av området sociala risker har sitt ursprung i alkohol- och drogproblematiken. Genom samverkan kan myndigheterna få indikationer om aktuella förändringar i missbruks- och beteendemönster i Gävleborgs län och genom en gemensam helhetsbild blir det lättare att förebygga sociala risker och dess konsekvenser. Projektet kommer att genomföra tre dialogmöten, dokumentera dessa och analysera vad som kommit fram av risker, som i sin tur kan innebära social oro.

Lokal, regional och nationell

Länsstyrelsen ska vara länken mellan nationell och lokala nivåer vad gäller ANDT-frågor, genom ett aktivt deltagande i det nationella, regionala och lokala arbetet. Detta innebär nätverksmöten med lokala drogförebyggare, möten med FHI och departementet med mera.

Under året har Länsstyrelsen bjudit handläggare och samordnare till tre nätverksträffar. Vidare har en så kallad vidgad nätverksträff genomförts den 14 mars, där samtliga handläggare, både för alkohol- och tobak, samordnare och folkhälsostateger ingått. För samordning av tillsyn och ANDT-samordning har Länsstyrelsernas tillsynare och ANDT-samordnare träffats under året och de har också deltagit i nationella möten med FHI. Samtliga ANDT-samordnare har tillsammans med handläggarna på länsstyrelserna deltagit i en gemensam monter på Drogfokus i Norrköping 24-25 oktober.

Ett nätverk för samverkan med Högskolan i Gävle inom området ANDT har bildats. Där ingår representanter från studenthälsa, studenterna, Gävle kommun och Länsstyrelsen. Syftet är att samarbeta för att minska alkoholkonsumtionen, minska tobaksbruket och påverka så att ingen använder narkotika. Nätverket har nyligen kommit igång och förväntas planera aktiviteter för kommande år.

Kompetensutveckling

Länsstyrelsen har initierat kunskapsspridning samt samordnat utbildning och kompetensutveckling genom olika utbildningar och seminarieinsatser, i samverkan med Landsting, Regionförbund och frivilligorganisationerna.

Den 9- 10 maj genomfördes Förebygg Gävleborg, i samverkan mellan många aktörer i länet. Programmet, som var förlagt på två dagar, hade processats fram genom en idéverkstad mellan Högskolan i Gävle, Länsstyrelsen, länets kommuner, IOGT/ NTO, Landstinget och Region Gävleborg. Förebygg Gävleborg var inriktad på alkohol- narkotika- dopning och tobak, med fördjupningsområdena genus och ADBT, Media och ANDT, ungdomar på nätet samt riskbruk och metoder.

Kraftsamling för Tobaksfri skoltid genomfördes den 31 oktober genom en utbildningsdag som syftade till att ge kunskap i fakta och metodik, motivera och inspirera i arbetet för att uppnå en tobaksfri skoltid. Där presenterades också en kartläggning som genomfördes under 2012, Rapport 2012:14, Rökfria skolgårdar.

Den 4 oktober genomförde Länsstyrelsen en utbildning om Cannabis i samverkan med CAN, Region Gävleborg och Cannabisnätverket. Utbildningen skedde i enlighet med den cannabisstrategi som arbetats fram brett i länet.

Den 5 december genomförde Länsstyrelsen i samverkan med Högskolan i Gävle seminariet "Dopning som ett folkhälsoproblem i Gävleborg". På seminariet deltog professor Arne Ljungqvist som är ledamot i olympiska kommittén, vice ordförande i worldwide anti-doping Agency och ordförande i Arne Ljungqvist antidoping foundation. Ett avtal tecknades mellan Högskolan i Gävle och anti-doping foundation för att påbörja ett samarbete för forskning och utbildning.

Utvecklingsprojekt

2012 startade FoU-enheten vid Region Gävleborg, i samverkan med länets Länsstyrelsen och med medel beviljade av FHI, ett länsövergripande projekt, kallat SAMBA. SAMBA består av tre delar:

- samordning av de myndigheter och organisationer som kommer i kontakt med barn i riskmiljöer för att förbättra stödet till barnen,
- en studie av barn- och föräldrastöd inom missbruksvården
- samt en forskarcirkel med samordnarna för barngruppsverksamheterna i länet

En styrgrupp för projektet har bildats samt en referensgrupp bestående av berörda myndigheter och organisationer. Inom referensgruppen har informations- och kunskapsutbyte skett vid gemensamma träffar och en gemensam folder har tagits fram. En konferens med 180 deltagare har genomförts.

Bollnäs kommun är som vilken liten kommun som helst i Sverige. Droghälsöproblematiken är inte större här än någon annanstans, men med undantaget GHB, som har uppmärksamats på orten under de senaste åren. Vi ställer oss då frågan varför just Bollnäs? Mot den bakgrunden har Länsstyrelsen med ett initiativ från Bollnäs kommun finansierat en förstudie, som har genomförts av Region Gävleborg, FOU välfärd. Socialtjänsten, Polisen, akutsjukvården och drogförebyggande verksamheter har visat stort intresse, medverkat i studien och delat med sig av sina erfarenheter och kunskaper.

FOU välfärd lämnade före sommaren rapporten FoU 2012:6, "GBL och GHB – problematiken i Bollnäs kommun – en inventering av kunskaper". Rapporten redogör för samverkansformer internt i kommunen, men också det externa samarbetet mellan kommunens olika berörda aktörer och behovet av ett vidare utvecklingsarbete. Länsstyrelsen har för avsikt att möjliggöra en fortsättning av denna studie i den riktning som föreslås i rapporten, då innehållet är intressant även för länet övriga kommuner. Studien kommer att utgöra ett bra underlag för fortsatt utvecklingsarbete, både lokalt, regionalt och nationellt, varför ett initiativ om en fortsättning ses som positivt.

Den nya studien kring GHB/GBL har inriktning på följande frågeställningar:

1. Skiljer sig den lokala drogkulturen i Bollnäs sig från den i Västsverige, gällande exempelvis uppkomst samt drog- och spridningsmönster?
2. Hur ser de personer som missbrukar GBK/GHB i Bollnäs på sitt drogande?
3. Vilka berättelser och vilket resonemang finns bland brukarna kring socialtjänsten, sjukvården, Polisen och möjligheterna till stöd vård och behandling?
4. Överensstämmer den professionellas uppfattning med de rådande drogmodnstren?
5. Hur ser det sociala samspelet och gemenskapen ut bland männen, samt mellan männen och kvinnorna i drogkretsar?
6. Vilka relationer har de som missbrukar med de som langar?

Kartläggning av Tobaksfria skolgårdar

Länsstyrelsen genomförde en kartläggning av tobaksfria skolgårdar har under 2012, Rapport 2012:14. Kartläggningen visar att av 20 stycken gymnasieskolor i länet förekommer det rökning på 15 skolor vid besökstillfället. På tio skolor är det elever som röker och på två skolor är det elever och personal. På två är det elever, personal och annan person som röker och på en skola är det endast personal som röker. Länsstyrelsen avser att ta tillvara underlaget i fortsatt arbete både avseende tillsyn och ANDT-samordning.

Minska våldet i krognära miljöer.

FHI, Rikspolisstyrelsen (RPS) och Brottsförebyggande rådet har under åren 2011-2012 fört en dialog om strategiska samverkansområden på nationell nivå mellan de tre myndigheterna. Ett område som framkommit är att initiera ett utvecklingsarbete i två närliggande län kring samverkan mellan ANDT- och brottsförebyggande arbete. FHI har tillfrågat Länsstyrelserna i Dalarna och Gävleborg, som ställt sig positiva att delta i projektet. RPS har tillfrågat länspolismyndigheterna i Gävleborgs och Dalarnas län som också ställt sig positiva att ingå i ett sådant arbete. Syftet är att genom samverkan mellan kommunerna, länsstyrelserna och polismyndigheterna i Dalarna och Gävleborg medverka till att minska våldet i krognära miljöer.

Tänkom

Länsstyrelsen har sökt och beviljats 17 200 kronor för att delta i arbetet med kampanjen Tänkom. Sedan tidigare fanns en arbetsgrupp som träffades kontinuerligt, där aktiviteter och material till denna kampanj diskuterats. Gruppen består av deltagare från Polisen, IOGT/NTO, kommunerna, Länsstyrelsen och Region Gävleborg. Gruppen beslutade att ta fram en folder, T-tröjor och 7 000 sportflaskor med Tänkom-logga och fördela detta till samtliga samordnare i kommunerna och även till IOGT/NTO. Detta skedde som ett komplement till kommunernas egna Tänkom-aktiviteter, bland annat skolavslutningarna som sedan tidigare finns väl etablerat i exempelvis Gävle och Söderhamn. Sex kommuner har också fått ekonomiskt stöd till lokala aktiviteter (Nordanstig, Söderhamn, Gävle), andra har erhållit bidrag för att kunna bussa elever till den större aktiviteten (ibland annat Gävle). Dessutom har mediabevakningen varit bra både i länets tidningar och TV. Samhällsrådet skrev också under en gemensam debattartikel i Tänkom- anda.

Ansvarsfull alkoholservering

Länsstyrelsen har följt upp metoden ansvarsfull alkoholservering genom att en utbildning för studenter på Högsolan i Gävle har genomförts. Länsstyrelsen har arbetat vidare med att ta lärdomar från metoden ansvarsfull alkoholservering samt applicera detta på tobaksområdet. Arbetet med att ta fram en metod för ansvarsfull tobak- och folkölshantering tillsammans med Sandviken och Hudiksvalls kommun har fortsatt under året. Metoden presenterades under Förebygg Gävleborg och Sandvikens kommun har börjat arbeta med metoden.

Personligt ombud

Vad gäller stöd till de personliga ombuden har Länsstyrelsen under året förmedlat statsbidrag med 3 326 400 kr till länets kommuner. Ombud finns verksamma i alla kommuner. Vidare har Länsstyrelsen följt deras arbete genom att delta i en av deras regelbundna länsträffar, samt en regionkonferens anordnad för Gävleborg, Dalarna, Västmanland, Örebro, Värmlands län. Motivet för detta var för att Länsstyrelsen ska kunna vara en länk mellan ombuden och Socialstyrelsen, samt för att förmedla kunskap och information i båda riktningarna. Med anledning av att personligt ombud har 10-årsjubileum i år, var Länsstyrelsen inbjuden till Gävle kommuns temadag om personligt ombud, för att presentera Socialstyrelsens syn på ombud idag och i framtiden.

Länsstyrelsen har även deltagit i återkommande träffar som arrangerats av Socialstyrelsen. Länsstyrelsens årliga träff för ombuden och dess chefer för verksamheten blev flyttad till januari 2013 på grund av hög arbetsbelastning.

Insatser mot mäns våld mot kvinnor, barn som bevittnar våld, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel, enligt regleringsbrevets uppdrag 86 och 87

Länsstyrelsen har främjat och lämnat stöd till insatser, samt stött samordning av insatser i länet som syftar till att motverka mäns våld mot kvinnor, att barn bevittnar våld, hedersrelaterat våld och förtryck, samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Länsstyrelsen har genom sina främjande och samordnande insatser bidragit till att kommuner, myndigheter och organisationer i länet utvecklat kunskap, samverkansmodeller och metoder som motverkar mäns våld mot kvinnor, att barn bevittnar våld, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Länsstyrelsen har även stött insatser som syftar till att motverka att unga blir gifta mot sin vilja.

Utvecklingsmedel

Länsstyrelsen har inlämnat slutrapportering till Socialstyrelsen för 2010 års utvecklingsmedel. De utvecklingsmedel som Länsstyrelsen fördelade under 2011 kommer att slutrapporteras till Socialstyrelsen senast den 28 februari 2013. Länsstyrelsen har kommunicerat med Socialstyrelsen gällande framtagande av anvisningar och även lämnat skriftliga yttranden på samtliga inkomna ansökningar till Socialstyrelsen från kommuner och ett sammanfattande yttrande för ansökningar från frivilligorganisationer i Gävleborgs län. Totalt 16 ansökningar som alla, helt eller delvis, beviljades av Socialstyrelsen.

Kompetensstöd - nationellt och regionalt

Under 2012 har ett nära samarbete mellan länsstyrelserna i Dalarna och Gävleborg utvecklats i syfte att samordna det regionala kompetensstödet för de två länen, genom att erbjuda fyra gemensamma temadagar om våld i nära relationer till kommuner och frivilligorganisationer i Dalarna och Gävleborg. En plan för detta kompetensstöd har tagits fram under 2012 och kommer att genomföras under våren 2013 med följande teman: "Pappor med våldsproblematik", "När barn upplever våld", "Vårdsutsatt och funktionsnedsatt", samt "Missbruk och våldsutsatt".

Länsstyrelsen har också under 2012 tagit fram en plan för dialogmöten mellan kommunerna och de frivilligorganisationer som bedriver verksamhet i arbetet mot våld i nära relationer. Dialogmötena riktar sig till politiker, chefer, jurister och personal inom frivilligorganisationer. Syftet med mötena är att diskutera ansvarsfördelning vid utförande av insatser enligt socialtjänstlagen, med utgångspunkt i Socialstyrelsens meddelandeblad. Insatserna ska genomföras under våren 2013.

Länsstyrelsernas och Socialstyrelsens fördjupade samverkan i arbetet med utvecklingsmedlen och det regionala kompetensstödet, syftar delvis till att våldsutsatta kvinnor och barn som upplever våld blir tydliga och självklara målgrupper att bemöta och stödja inom socialtjänsterna. Ett annat syfte är att minimera risken för rättsosäkerhet och underlätta en tydlig roll- och ansvarsfördelning mellan socialtjänsten och ideella föreningar.

Länsstyrelsen har deltagit i två av de fyra utbildningsdagar som Socialstyrelsen anordnat under 2012, gällande undervisningsmaterial inom kompetensstödet, samt deltagit i två planeringsdagar med Länsstyrelsen i Dalarna och ett stort antal LYNC- möten med densamma.

Samordning nationellt, regionalt och mellan län

Det nationella länsstyrelsenätverket "Våld i nära relationer" har träffats fyra gånger under 2012. På grund av hög arbetsbelastning har samordnaren i Gävleborg avsagt sig planeringsansvar för dessa möten under 2012. Hedersnätverket har träffats fyra gånger och LAMP två gånger under 2012. Genom Länsstyrelsen i Stockholm anställdes en utredare med uppdrag att i samarbete med länsstyrelsernas arbetsgrupp genomföra en kartläggning om vilka former av familjestödsarbete avseende familjer i hederskontext som bedrivs i Sverige. Resultatet av kartläggningen är redovisad i en rapport som kommer att presenteras på Linnamottagningen i Stockholm i februari 2013 för jämställdhetsministern.

Kartläggning av länets alla olika verksamheter som arbetar med insatser mot våld i nära relationer, har påbörjats under 2012 genom en enkät som lämnats till de regionala nätverken "Våld i nära relationer" och "Resursteamet mot hedersrelaterat våld och förtryck". Resultatet av kartläggningen har inlämnats till Länsstyrelsen i Stockholm, som sammanställt en nationell delrapport om länsstyrelsernas samordningsuppdrag i arbetet mot våld i nära relationer. Kartläggningsarbetet i Gävleborg kommer att fortsätta under 2013.

På grund av hög arbetsbelastning och nya uppdrag har samarbetet mellan länsstyrelserna i Västmanland, Värmland, Örebro och Gävleborg begränsats under 2012. Samarbetet mellan Dalarna och Gävleborg har däremot fördjupats genom samordning av utbildningsinsatser inom ramen för det nya kompetensstödsuppdraget. Ett möte för de sex länen är dock bokat i januari 2013 i syfte att utbyta erfarenheter och stödja varandra i vårt gemensamma utvecklingsarbete.

Länsstyrelsen har sammankallat Resursteamet för frågor om Heder till fyra möten och bjudit in till tre utbildningsdagar 2012;

- Barnrättsdagarna i Örebro, som är en nationell konferens under två dagar, samt
- en konferens om regional samverkan mot prostitution och människohandel Gävleborgs län

Arbetet inom resursteamet har utvecklats och inspirerats av Söderhamns insatser inom området. Polisen i teamet med ansvar för hedersfrågorna har påbörjat insatser inom Polismyndigheten. Aktuell polisman får avsätta tid att utbilda poliserna i länet och har tagit fram manualer till stöd för polisen i samband med anmälningar där misstanke om hedersbrott finns.

Länsstyrelsen har följt Söderhamns kommuns arbete i det nationella pilotprojektet "Våga göra skillnad", genom att ta del av kommunens rapporteringar. Tillsammans med politiker och chefer från pilotkommunerna, har Länsstyrelsen deltagit i en informationskonferens om projektet som den nationella projektgruppen bjöd in till under hösten 2012.

Projektgruppen för pilotprojektet "Våga göra skillnad" gör bedömningen att Söderhamns kommun är den kommun i Sverige som har kommit längst i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Projektgruppen har därför beslutat att tilldela Länsstyrelsen 200 000 kronor, i syfte att skriva en rapport om Söderhamns utvecklingsarbete och om Länsstyrelsens främjande insatser, bland annat om Resursteamet för frågor om hedersrelaterat våld och förtryck. Rapporten kommer att lämnas in till regeringen som ett förslag på en arbetsmodell. Underlag för rapport om Resursteamets insatser har tagits fram och kommer att ingå som en del i rapporten som projektet "Våga göra skillnad" tilldelar Länsstyrelsen extra medel för 2013.

I syfte att stödja arbetet med lokal samverkan mellan olika aktörer har Länsstyrelsen besökt ett antal kommuner under 2012. Länsstyrelsen har gett handledning i att arbeta fram rutiner och handlingsplaner för arbetet mot våld i nära relationer, föreläst och handlett vid ärendehantering och ibland även genomfört stödsamtal med klienter. Sex kommuner har besökts: Ljusdal, Bollnäs, Ovanåker, Gävle, Hofors och Sandviken och Hudiksvall. I föreläsningarna har det deltagit över 700 personer från skolan respektive socialtjänsten.

Länsstyrelsen har under 2012 samordnat arbetet med att ta fram en regional samverkansplan för arbetet mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål. En operativ spetskompetensgrupp har utbildats med representanter från Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Socialtjänsten och Migrationsverket med Länsstyrelsen som sammankallande. Gruppens uppgift är att stödja och utveckla samverkan mellan myndigheter och andra aktörer i arbetet mot prostitution och människohandel. Gruppen fungerar även som kunskapsspridare och ska initiera långsiktiga och förebyggande insatser riktade mot ungdomar, till exempel om sexuell exploatering via nätet. Länsstyrelsen har under året sammankallat till fem samverkansträffar för spetskompetensgruppen, organiserat spetskompetensutbildning i samarbete med Länsstyrelsen i Stockholm och anordnat en regional konferens om prostitution och människohandel, i syfte att implementera den framtagna samverkansplanen och för att sprida kunskap om frågorna till många olika aktörer.

Länsstyrelsen har för avsikt att bjuda in Landstinget till samtal i syfte att gemensamt planera för riktade utbildningsinsatser om "Våld i nära relationer". Detta gäller framför allt personal inom Hälso- och sjukvården. Initiativet har tagits upp i det Regionala Samhällsrådet. Kontaktpersoner finns angivna och Länsstyrelsen kommer att bjuda in till samtal i början av 2013.

Det nybildade nätverket, som består av ansvariga kontaktpersoner och kvinnofridssamordnare inom socialtjänsten, har träffats vid sex tillfällen under 2012. Tre av dessa träffar har varit utbildningsdagar, två har varit barnrättsdagar i Örebro och en träff var den regionala konferensen om prostitution och människohandel. Länsstyrelsen har även bekostat en uppdragsutbildning 7,5 poäng, "Våld i nära relationer", på Högskolan i Gävle. Två personer från respektive socialtjänst i länet har erbjudits plats och de flesta är representanter i det regionala nätverket "Våld i nära relationer". Genom nätverket har kommunerna getts möjlighet till kompetensutveckling genom utbildningar, spridning av goda idéer och utbyte av erfarenheter.

Länsstyrelsen har bedrivit uppsökande verksamhet i kommunerna i syfte att förankra Länsstyrelsens uppdrag hos politiker, chefer och personal. Sju kommuner har besökts under 2012 och har genomförts i samarbete med Resursteamet för hedersfrågor.

Länsstyrelsen har i samarbete med mansmottagningen Stickan och FOU-välfärd träffat social- och IFO-chefer. Stickan kommer att lämna in ett förslag på hur verksamheten kan tänkas utvecklas utifrån kommunernas behov av stöd i dessa frågor.

Länsstyrelsen har träffat FOU-enheten ett antal gånger under året. Vi har också samverkat genom att erbjuda gemensamt stöd till kommuner och frivilligorganisationer att skriva bra ansökningar i samband med ansökningstillfället om utvecklingsmedel för 2012.

Samordnaren har deltagit i regeringens uppdrag om att motverka hemlöshet. Arbetet har omfattat ett antal planeringsmöten, ett studiebesök, en nationell och en regional konferens.

Återrapportering regleringsbrev

Tabell 6.1 Verksamhetskostnader och årsarbetskrafter		
Kostnader och årsarbetskrafter för Folkhälsa	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
Totala kostnader (exkl. OH)	2 766	3,26
varav Allmänt och övergripande inom folkhälsa (700)	2 225	2,40
varav Fördelning av statsbidrag (704)	97	0,18
varav Alkohol- och tobaksärenden (705)	439	0,67
varav alkoholärenden (7051 – 7053)	157	0,67
varav tobaksärenden (7054)	36	0,07
Totala kostnader (inkl. OH)	3 831	

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen skall endast redovisas för senaste räkenskapsår (dvs. 2012)

Källa: Agresso

Kommentarer Tabell 6.1

Under året har arbetet fortlöpt med att avsluta den hantering av statsbidrag som nu övergår till Socialstyrelsen. Inom arbetsgruppen för folkhälsofrågor har det vidare varit viss omsättning varför personalresurserna inte helt motsvarat behov och resurstilldelning. Detta har varit framför allt inom tobakstillsynen.

Länsstyrelseinstruktion 5§

6. Länsstyrelsen ska verka för att det av riksdagen fastställda nationella folkhälsomålet uppnås genom att folkhälsan beaktas inom länsstyrelsernas arbete med bl.a. regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak

Länsstyrelsen är regeringens företrädare i det nationella folkhälsoarbetet på regional nivå. Länsstyrelsens arbete berör många politikområden och genom sitt dagliga arbete påverkar Länsstyrelsen huvuddelen av de 11 målområdena inom folkhälsopolitiken. (Förnyad folkhälsopolitik 2007/08:110). Länsstyrelsen är därmed en viktig aktör inom det regionala folkhälsoarbetet och som sådan en länk mellan människor och kommuner å ena sidan, samt regering, riksdag och centrala myndigheter å den andra.

Länsstyrelsen har gemensamt med Region Gävleborg och Länsfolkhälsorådet (landstinget och kommunerna) tagit fram ett gemensamt strategidokument, ”Gemensamma utgångspunkter för arbetet med att förbättra befolkningens hälsa i Gävleborg”, där fyra viktiga utgångspunkter för det gemensamma arbetet fastställs. Utgångspunkterna är Vägledande principer, Samverkan, samarbete och samordning, Ledning och styrning samt Uppföljning och utvärdering.

Ett annat viktigt samverkansorgan är Samhällsrådet i Gävleborgs län som består av högsta ledningen inom Polisen, Region Gävleborg, Landstinget och Länsstyrelsen. Landshövdingen är ordförande i Samhällsrådet. Syftet med organet är att det skall verka länsövergripande, underlätta samarbete, bidra till informations- och erfarenhetsutbyte, prioritera viktiga frågor samt ge uppdrag, följa upp och utvärdera olika insatser. Samhällsrådet bildades 2011 och ger goda möjligheter till övergripande strategiskt samarbete och rådet har under året haft två möten.

Länsstyrelsen Gävleborg har under hösten 2012 startat ett samverkansprojekt inom området sociala risker och social oro. Syftet med projektet är skapa en gemensam lägesbild av främst ungdomar i utsatta situationer genom samverkan mellan olika myndigheter och organisationer. Detta ska leda till att det ska vara möjligt att identifiera eventuella indikatorer på social oro i

länet. Samverkansprojektet ska skapa en naturlig arena för myndigheter och verksamheter i länet att samlas kring gemensamma beröringspunkter och frågeställningar.

I Länsstyrelsens planhandläggning hanteras frågor som rör människors välbefinnande och hälsa. I arbetet uppmärksammas bland annat människors tillgång till säkra gång- och cykelvägar, vilket är ett viktigt instrument för att, på lokal och regional nivå, nå nationella folkhälsomål.

I Gävleborgs län finns en stor kunskapsbank om handikapp. Under närmare tiotalet år har Länsstyrelsen systematiskt arbetat tillsammans med både lokala, regionala, nationella och internationella instanser för att ytterligare bygga vidare på det kunskapsområdet. Handikappkunskap bidrar till bättre folkhälsa för en särskilt utsatt grupp med spridningseffekter även nationellt och internationellt, och ger samtidigt gynnsamma effekter för tillväxten i länet.

Som exempel kan nämnas SUH (Svenskt utvecklingscentrum för handikappidrott), Unicum med produktutveckling och utveckling av tjänster, samt IHT (Institutet för humanteknologi) med tillgänglighetsperspektivet. Samtliga dessa är belägna i södra Hälsingland. Ett antal företag har etablerats med dessa som ursprung. Ytterligare tillväxteffekter har uppnåtts genom olika arrangemang i länet, på såväl EM- som VM-nivå, samt daglig verksamhet bedrivs inom området i form av utbildning, forskning och utveckling samt träning. Glada Hudikteatern är belägen i Hudiksvall, numera rikskänd och har genom sitt arbete bidragit till folkhälsan med inte minst en attitydpåverkande effekt.

Ytterligare en plusfaktor är att de produkter och tjänster som tas fram med primära målgruppen handikappade också visat sig ha positiv betydelse för ”normalstörda” (citrat från Glada Hudikteaterns ledare, Per Johansson) och elitidrottare. Således är det större grupper vars vardag och folkhälsa gynnas av det arbete som bedrivs med utgångspunkt handikappkunskap.

”Samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen ” svarar väl mot verksamhetens utgångspunkt och drivande”

Jämställdhet

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,00	0,00	0,00
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	0,42	0,51	0,62
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	0,25 %	0,29 %	0,34 %
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	458	616	688
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	0,30 %	0,39 %	0,42 %
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	7	9	11
Antal beslutade ärenden	3	14	10
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	3	4
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	429	145	200

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 80*

Kommentar till ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader, samt redovisning av andra väsentliga resultat inom området. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.

Av volym och kostnader som redovisas i tabellen ovan utgör tjänsten som särskilt sakkunnig 20 % av en heltidstjänst. Den har endast omfattat sakkunniguppdraget. Den särskilt sakkunniga fungerar främst som ett stöd och samordnare för jämställdhetsintegrering av länsstyrelsens verksamheter. Den särskilt sakkunniga har även varit engagerad i externa aktiviteter, såsom Partnerskap för jämställdhet i Gävleborgs län samt i arbetet med att ta fram den regionala handlingsplanen för jämställd tillväxt. Volym och kostnader därutöver är främst hänförliga till arbete inom delmål 4 (mäns våld mot kvinnor ska upphöra). Detta arbete berörs närmare inom ramen för redovisningen av folkhälsoarbetet.

Återrapportering regleringsbrev

Tabell 7.1			
Kostnader/intäkter för Jämställdhet	2012	2011	2010
Verksamhetskostnader inkl. OH¹⁾ (tkr)	458	617	688
varav ramanslag 5:1, netto (tkr)	172	183	77
varav övrig finansiering (tkr)	222	434	609
Andel av länsstyrelsens totala verksamhetskostnader (%)	0,29%	0,39%	0,41%
Verksamhetsintäkter	212	323	437

¹⁾ Med OH avses Myndighetsövergripande verksamhet (10+11)

Källa: Agresso

Kommentarer Tabell 7.1

Länsstyrelseinstruktion 5§

1. Länsstyrelsen ska integrera ett jämställdhetsperspektiv i sin verksamhet genom att belysa, analysera och beakta kvinnors och mäns samt flickors och pojkars villkor

Handlingsplan för länsstyrelsens jämställdhetsintegrering

Under året har handlingsplanen för länsstyrelsernas jämställdhetsintegrering 2011-2012 slutligen fastställts. Arbetet med jämställdhetsintegrering har samordnats med arbetet med verksamhetsintegrering av mänskliga rättigheter och har under året har vi fortsatt med de enhetsvisa workshops som vi inledde under 2011.

Introduktion för nyanställda

Inom introduktionskurserna för nyanställda, som genomförs några gånger per år, har det under året ingått en föreläsning om jämställdhet och mänskliga rättigheter. Föreläsningar har under året hållits vid två tillfällen i samarbete med den MR-ansvariga.

Workshop med enheterna – Mänskliga rättigheter och jämställdhet

Under året har vi vid sex tillfällen arrangerat tre-timmars workshops. Totalt har 95 medarbetare deltagit i dessa under året. Vid dessa tillfällen har deltagarna fått studera förklaringen av de mänskliga rättigheterna, de jämställdhetspolitiska målen samt delar av konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor. Deltagarna har även fått en översiktlig genomgång av den av SKL framtagna checklisten för jämställdhetsanalys. Deltagarna har uppmanats att försöka hitta beröringspunkter med den egna verksamheten samt att ta fram förslag på områden där man bör vara speciellt uppmärksam eller se möjligheter till förbättringar. Därefter har workshopledare och deltagare tillsammans upprättat en handlingsplan för enheten. Medarbetarna har själva fått göra prioriteringar mellan olika föreslagna åtgärder. Enhetens handlingsplan har därefter överlämnats till enhetschefen, som ansvarar för det vidare arbetet. Den särskilt sakkunniga i jämställdhet och den ansvariga för MR-frågorna har även bistått enheten för kulturmiljö- och folkhälsa i deras arbete med att ta fram en handlingsplan.

Externa aktiviteter

Under året har Länsstyrelsen varit värd för Partnerskap för jämställdhet i Gävleborg, som Länsstyrelsen, tillsammans med Winnet Gävleborg, Resurs X, Region Gävleborg, Fiber Optic, Gävle Kommun, Landstinget, Högskolan i Gävle och Arbetsförmedlingen startade 2010. I och med 2012 års utgång avslutas partnerskapet och dialog förs om en eventuell fortsättning. Syftet med partnerskapet har bland annat varit att utgöra remissinstans och stödfunktion gentemot de offentligt finansierade aktörer i länet som har uppdrag inom området jämställdhet. Under året har partnerskapet arrangerat en konferens med ca 120 deltagare under temat ”Att mäta jämställdhet”.

Uppföljning

Uppföljning kommer att ske under 2013 genom granskning dels av de handlingsplaner som enheterna upprättats och dels genom granskning av enheternas verksamhetsplaner.

Övrigt

Under året har den särskilt sakkunnige genomfört en processutbildning till jämställdhetsstrateg i Region Gävleborgs regi. Utbildningen har bland annat innehållit genomgång av forskning och teoribildning om genus och jämställdhet, strategier, metoder och erfarenheter för praktiskt jämställdhetsarbete, jämställdhetsintegrering, retorik och kunskap och verktyg för att självständigt kunna utveckla jämställdhetsarbetet.

2. Länsstyrelsen ska genomgående analysera och presentera individbaserad statistik med kön som övergripande indelningsgrund om det inte finns särskilda skäl mot detta

Länsstyrelsen använder individbaserad statistik med kön som övergripande indelningsgrund så långt detta är möjligt. Detta gäller för personaluppgifter inom exempelvis lönestatistik, redovisad arbetstid och sjukfrånvaro.

3. Länsstyrelsen ska vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn analysera konsekvenserna för dem och därvid ta särskild hänsyn till barns bästa

Länsstyrelsen hänvisar i första hand till återrapporteringen av uppdrag 85 där länsstyrelserna ska redovisa hur Sveriges rättsliga åtagande om icke-diskriminering och mänskliga rättigheter belyses, analyseras och beaktas i den egna verksamheten. I denna återrapportering framgår att arbetet med verksamhetsintegrering av mänskliga rättigheter har samordnats med arbetet med jämställdhetsintegrering och att vi under året har fortsatt med de enhetsvisa workshops som vi inledde under 2011, i enlighet med gällande handlingsplan.

Integration

Länsstyrelsen har under året besökt samtliga kommuner vid flera tillfällen under året och fört en dialog med kommunledning med flera kring det akuta behovet av fler platser för mottagande av ensamkommande barn. Under året har ytterligare en kommun skrivit överenskommelse om mottagande och nu tar 8 av länets 10 kommuner emot ensamkommande barn. Ytterligare en kommun har meddelat att man kommer att teckna en överenskommelse, men att det inte kan ske förrän i början på 2013 på grund av problem med att hitta lämpliga lokaler. Av de kommuner som har överenskommelser har ett flertal meddelat att man har möjligheter att utöka antalet under 2013.

För att utveckla kvaliteten på mottagandet av ensamkommande barn och öka antalet platser i länet har Länsstyrelsen samordnat ett regionalt samarbete där länets alla kommuner, Landstinget, Migrationsverket och regionförbundet ingått. Samarbetet har organiserats i en styrgrupp och i en referensgrupp och bygger på en gemensam avsiktsförklaring som tagits fram på initiativ från Länsstyrelsen. Avsiktsförklaringen är en vidareutveckling av den samarbetsmodell, Gävleborgsmodellen, som tidigare utarbetats gemensamt av länets kommuner.

En utförligare beskrivning av Länsstyrelsens insatser när det gäller åtgärder för ensamkommande barn finns med som en bilaga i Länsstyrelsen i Kronobergs samlade redovisning av länsstyrelsernas insatser inom området.

Kulturmiljö

Länsstyrelsen har tillsammans med skapande skola i Gävle kommun, samt skolorna i Norrsundet och Bergby, arbetat med att integrera kulturresevatet Axmarbruk i skolundervisningen. Under året har två studiedagar genomförts med ett 80-tal skolbarn. Där har barnen fått guidade turer och själva fått ”leka” i brukets kulturmiljö. Därefter har skolan använt Axmarbruk i undervisningen inom ämnena konst, historia, biologi, svenska och matematik. Eleverna har även deltagit med en egen vernissage i hyttan. Deras utställning stod kvar när resevatet invigdes och de deltog även vid invigningen där de berättade om projektet. Syftet med dessa insatser är att barn ska vara delaktiga i en kulturmiljö. Resultatet var att de blev delaktiga, fick ökad kunskap och ökat intresse för sin egen kulturhistoria.

Folkhälsa

ANDT i populärversion

Länsstyrelsen beviljades medel från FHI för framtagande av en populärversion av ANDT-strategin med hjälp av skolelever. Under 2012 har Länsstyrelsen påbörjat arbete med att förankra strategin hos olika aktörer. Många av aktörerna har varit kommuner, landsting, andra myndigheter och ideella organisationer. Länsstyrelsen vill nu lyfta in ungdomar och göra dem delaktiga i arbetet med att sprida ANDT strategins syfte.

Projekt sociala risker- bland unga

Länsstyrelsen har tagit initiativ till att genomföra ett projekt inom ramen för arbetet med kris och beredskap, som bland annat omfattar sociala risker. Projektet innebär att testa ny en arbetsmetod, en levande analys. Projektet ställer frågorna ”Hur gör vi för att ta reda på hur läget är i länet bland ungdomar?”, ” Vilka trender, beteenden är heta?” och ”Vilka droger gäller?”. Syftet med arbetssättet ska vara att den samlade kunskapen som idag finns hos många verksamheter ska delas, dokumenteras och följas upp.

Utvecklingsprojekt Barn i riskmiljöer

Det beräknas finnas ca 15 000 barn i länet som lever i miljöer där det finns missbruk, psykisk ohälsa mm. 2012 startade FoU-enheten vid Region Gävleborg, i samverkan med Länsstyrelsen och med medel beviljade av FHI, ett länsövergripande projekt, kallat SAMBA. Detta projekt består av tre delar. En del är inriktad på samordning av de myndigheter och organisationer som kommer i kontakt med barn i riskmiljöer, med syfte att förbättra stödet till barnen. En annan del är inriktad på en studie av barn- och föräldrastöd inom missbruksvården, samt en tredje del som består av forskarcirkel med samordnarna för barngruppsverksamheterna i länet.

En styrgrupp för projektet har bildats, samt en referensgrupp bestående av berörda myndigheter och organisationer. Inom referensgruppen har informations- och kunskapsutbyte skett vid gemensamma träffar och en gemensam folder har tagits fram. En konferens med 180 deltagare har genomförts.

Kartläggning av Tobaksfria skolgårdar

Länsstyrelsen genomförde en kartläggning av tobaksfria skolgårdar under 2012. Kartläggningen visar att av 20 stycken gymnasieskolor i länet förekommer det rökning på 15 skolor vid besökstillfället. På tio skolor är det elever som röker och på två skolor är det elever och personal som röker. På två skolor är det elever, personal och annan person som röker, och på en skola är det endast personalen som röker. Länsstyrelsen avser att ta tillvara underlaget i fortsatt arbete både avseende tillsyn och ANDT-samordning.

Våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel

Länsstyrelsens uppgift är att samordna de resurser som finns samt sprida kunskap i länet och att stimulera det förebyggande arbetet. Målet är att i länet kunna säkra ett gott och rättssäkert stöd för dessa grupper där barnen finns i fokus.

Integration

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	3,18	3,64	3,41
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	3,33	3,04	3,18
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	3,83 %	3,80 %	3,60 %
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	9 070	10 237	7 775
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	5,93 %	6,56 %	4,69 %
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	35	21	12
Antal beslutade ärenden	26	23	12
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	3	4	2
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	0	0	0

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 85*

Kommentar till ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader, samt redovisning av andra väsentliga resultat inom området som inte framgår av återrapporteringskraven. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.

Länsstyrelsen har en mycket aktiv roll i samordningen av integration och etablering för nyanlända i länet och är projektägare för ett flertal länsövergripande samverkans- och utvecklingsprojekt inom området. Genom projekten har därför Länsstyrelsen kunnat ha en förhållandevis hög personalbemanning under 2012.

Samordningen sker genom nätverket ”Integration Gävleborg” som beskrivs närmare under återrapporteringen av uppdrag från regleringsbrevet. Genom samarbetet har också insatser gjorts som inte direkt berör etableringen av nyanlända invandrare, utan som mer är övergripande integrationsinsatser.

En särskild satsning har gjorts på att utveckla samarbetet med näringslivet kring konceptet tillväxt och mångfald, bland annat genom följande två projekt.

Öppna Dörrar

Länsstyrelsen har drivit ett treårigt projekt, där syftet varit att skapa tillväxt i näringslivet genom att visa på möjligheterna med mångfald och där integration blivit en spin-off-effekt. Projektet har samarbetat med företag i länet och skapat lösningar utifrån det enskilda företags behov och önskemål. En extern utvärdering av projektet har genomförts och en informationsbroschyr/handbok har tagits fram som beskriver hur man arbetat med konceptet tillväxt och mångfald. Totalt har 171 företag i länet varit engagerade i projektet och genom projektet har 39 personer fått anställning och fyra nya företag har startats. Genom projektet har också en exportsäljarutbildning startats i samarbete med Exportsstiftelsen, där elva invandrare utbildas till exportsäljare och kopplas ihop med elva företag i länet.

Projektet Öppna Dörrar skulle ha avslutats i juni 2012, men då projektet varit så framgångsrikt har det blivit förlängt med en implementeringsfas som avslutas i april 2013. Under implementeringsfasen kommer en plan för hur projektets metoder och arbetssätt kan vidareutvecklas och spridas till andra delar av landet att tas fram. För närvarande deltar nio andra länsstyrelser i denna utvecklingsprocess.

Nytag – ägarskifte och generationsväxling

Som ett resultat av projektet Öppna Dörrar startade Länsstyrelsen under hösten 2012 projektet Nytag, i samarbete med Arbetsförmedlingen, Företagarna AB och ALMI. Projektet ska pågå till juni 2015 och syftar till att matcha invandrare, som är intresserade av att driva eget företag, med småföretag, som står inför avveckling på grund av generationsväxling. Under projektperioden är målet att 25 företag ska skifta ägare.

Under året har också andra enheter inom Länsstyrelsen engagerat sig inom integrationsområdet. Tillsammans med integrationsfunktionen har enheterna för natur, lantbruk och kulturmiljö haft ett samarbete med länets sfi-skolor genom att erbjuda studiebesök till besöksmål i länet, som varit särskilt intressanta för respektive verksamhetsområde. Under året har fem kommuner erbjudits detta.

Några av de som flyttar in till länet är flyktingar som har intresse för lantbruk. Inom landsbygdsprogrammet är två aktiviteter värda att nämna, dels Växthusprojektet i Högbo och dels våra informationsbroschyrer om länets lantbruk. De senare har varit ett samarbete med sfi och deras elever. Broschyrerna har översatts till tre språk och har även tagits fram om verksamhetsområdena natur och kulturmiljö.

Ensamkommande barn – uppdrag 78 i RB 2102

Länsstyrelsen har under året besökt samtliga kommuner vid flera tillfällen under året och fört en dialog med kommunledning med flera kring det akuta behovet av fler platser för mottagande av ensamkommande barn. Under året har ytterligare en kommun skrivit överenskommelse om mottagande och nu tar 8 av länets 10 kommuner emot ensamkommande barn. Ytterligare en kommun har meddelat att man kommer att teckna en överenskommelse, men att det inte kan ske förrän i början på 2013 på grund av problem med att hitta lämpliga lokaler. Av de kommuner som har överenskommelser har ett flertal meddelat att man har möjligheter att utöka antalet under 2013.

För att utveckla kvaliteten på mottagandet av ensamkommande barn och öka antalet platser i länet, har Länsstyrelsen Gävleborg samordnat ett regionalt samarbete, där länets alla kommuner, Landstinget, Migrationsverket och Regionförbundet har ingått. Samarbetet har organiserats i en styrgrupp och i en referensgrupp, och bygger på en gemensam avsiktsförklaring som tagits fram på initiativ från Länsstyrelsen. Avsiktsförklaringen är en vidareutveckling av den samarbetsmodell, Gävleborgsmodellen, som tidigare utarbetats gemensamt av länets kommuner.

En utförligare beskrivning av Länsstyrelsens insatser, när det gäller åtgärder för ensamkommande barn, finns med som en bilaga i Länsstyrelsen i Kronobergs samlade redovisning av länsstyrelsernas insatser inom området.

Några av de som flyttar in till länet är flyktingar som har intresse för lantbruk. Inom landsbygdsprogrammet är två aktiviteter värda att nämna, dels Växthusprojektet i Högbo och dels våra informationsbroschyrer om länets lantbruk. De senare har varit ett samarbete med SFI och deras elever.

Återrapportering regleringsbrev

72. Länsstyrelserna ska inom ramen för uppdraget rörande mottagandet av nyanlända invandrare prioritera genomförandet av reformen för etablering av vissa nyanlända invandrare.

Länsstyrelserna ska särskilt redogöra för insatser m.m. som rör sfi. Anvisningar för redovisningarna ska lämnas av Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Länsstyrelsen ska redovisa:

– En bedömning av behovet av insatser från länsstyrelserna,

Etableringslagens konsekvenser börjar sätta sig mer och mer i länet. Många av de delar som det fanns oklarheter om 2011 börjar nu falla på plats. Det regionala samarbetet har varit mycket viktigt för hur reformen utvecklats i länet. Länsstyrelsen samordnar samarbetet genom nätverket Integration Gävleborg och har sedan tidigare genom denna samverkan haft ett gott samarbete med Arbetsförmedlingen, Landstinget, Migrationsverket, Regionförbundet och länets kommuner. Nu har även samarbetet mellan Af och kommunerna avsevärt förbättrats.

Det ökade antalet nyanlända har till stor del präglat årets arbete och då mycket med inriktning på 2013. Detta gäller även insatser och annat som rör regional samordning av sfi och samhällsorientering. En satsning har också gjorts på samarbete med näringslivet kring konceptet tillväxt och mångfald.

– genomförda insatser,

Samtliga kommuner i länet har tillsvidare-överenskommelser när det gäller mottagande av flyktingar. Fem av dessa överenskommelser undertecknades i början av 2012. Mottagandet i länet under 2012 uppgick till 806 personer och översteg därmed det fastställda länstalet för 2012 som är 758 personer.

Med tanke på de prognoser som kommit under året gällande mottagningen 2013 och det kraftigt förhöjda länstalet, genomförde landshövdingen ett informationsmöte med kommunalråd från samtliga kommuner i länet under hösten. Vid mötet framkom en önskan från kommunerna om en utredning om hur samarbetet mellan länets kommuner kan utvecklas ytterligare, i syfte att skapa förutsättningar för ett ökat mottagande som kan hålla en hög kvalitet. Länsstyrelsen tog på sig uppgiften att göra denna utredning som påbörjades i december 2012 och som ska vara klar i april 2013.

I årets bostadsmarknadsanalys hade integration en framskjuten plats. Där konstaterades bland annat att det råder bostadsbrist i de flesta kommuner i länet, vilket försvårar möjligheterna för nyanlända att få bostad. Länsstyrelsen har genomfört ett antal besök i länets kommuner där denna fråga har diskuterats. Dessutom arrangerades, inom ramen för samverkansarbetet i Integration Gävleborg, en bostadskonferens med drygt femtio deltagare, där representanter från Länsstyrelsen, Arbetsförmedlingen, Migrationsverket och länets kommuner träffade privata och kommunala bostadsbolag. Vid mötet togs förslag fram på hur man kan fortsätta samarbeta med frågan om bostäder till nyanlända på lokal och regional nivå.

Som nämnts ovan organiseras det praktiska samarbetet i länet inom Integration Gävleborg, som är en samverkansform som funnits sedan några år tillbaka. Länsstyrelsen samordnar samarbetet och i övrigt deltar Arbetsförmedlingen, Landstinget, Migrationsverket, Region Gävleborg samt alla kommuner i länet.

Integration Gävleborg är en del av det regionala samarbetet kring etableringen för nyanlända, som bygger på ett gemensamt visionsdokument. Samarbetet är organiserat i en strategisk ledningsgrupp, som leds av landshövdingen, och i Integration Gävleborg med en styrgrupp och arbetsgrupp. Den strategiska ledningsgruppen har haft ett möte under året, Integration Gävleborgs styrgrupp har träffats vid fyra tillfällen och arbetsgruppen har haft tio möten.

Under våren 2012 genomfördes en uppföljning av arbetet inom Integration Gävleborg om hur arbetet uppfattades av länets integrationsaktörer, genom enkäter och personliga intervjuer. Uppföljningen visade att samarbetet inom Integration Gävleborg är mycket viktigt och har varit till mycket stor gagn för länets integrationsarbete.

Genom samarbetet i Integration Gävleborg har bland annat följande aktiviteter genomförts under 2012.

- Sex utbildningsdagar, som riktade sig till personer som arbetar med nyanlända och asylsökande i länet. En dag om Eritrea, med 130 deltagare, Temadag Hälsa, med 150 deltagare, Att tala genom tolk, med 120 deltagare, En dag om nyanlända barn och ungdomar, med 200 deltagare, Om asyl- och flyktingfrågor för nyanställda inom verksamhetsområdet, med 80 deltagare, samt Inspiration för integration – en konferens för personer verksamma inom kultur och natursektorn, som lockade 50 deltagare.
- En större nätverksträff, ”Etablering för nyanlända”, med olika föreläsningar, seminarier med mera. Träffen samlade närmare 200 deltagare från kommuner, Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Landstinget, etableringslotsföretag med flera.

För att underlätta samarbetet mellan kommunerna i länet, när det gäller nyanländas etablering, har Länsstyrelsen samordnat ett länsövergripande nätverk för länets flyktingssamordnare, som har träffats fyra gånger. Af:s etableringshandläggare medverkat vid två av dessa träffar. Syftet med nätverket har bland annat varit att diskutera verksamhetsutveckling och samarbete över kommungränserna.

När det gäller sfi har Länsstyrelsen samordnat ett nätverk för länets sfi-rektorer, som haft sex träffar under året. Liksom nätverket för länets flyktingsamordnare har också sfi-rektorsträffarna behandlat frågor om verksamhetsutveckling och samarbete över kommungränserna. Bland annat har nätverket haft regelbunden uppföljning av det gemensamma projektet ”Arbetsmarknadsutbildning med sfi” och organiserat en länsövergripande samverkan kring samhällsorientering. Sju av länets kommuner har tillsammans med kommuner i Västerbotten deltagit i ett pilotprojekt kring användning av webbaserat undervisningsmaterial i sfi-undervisningen, där Länsstyrelsen har samordnat kontakterna och suttit med i styrgruppen. Genom samarbetet arrangerade Länsstyrelsen och kommunerna två regionala sfi-dagar med drygt 120 deltagare, då länets alla sfi-lärare med flera träffades. Konferensen innehöll aktuell information, föreläsningar, seminarier och möjligheter till erfarenhetsutbyte.

Länsstyrelsen har också aktivt deltagit i externa utvecklingsprojekt inom verksamhetsområdet integration. Till detta hör bland annat deltagande i planering och igångsättandet av ett projekt, Integration genom idrott, tillsammans med idrottens studieförbund SISU och idrottsförbunden i Hälsingland och Gästrikland samt att sitta med i styrgrupper för andra projekt.

För att utveckla mottagandet och etableringen för nyanlända i länet, har Länsstyrelsen också drivit följande utvecklingsprojekt under året.

Arbetsmarknadsutbildning med sfi

Länsstyrelsen samordnar ett samarbete mellan länets kommuner och Arbetsförmedlingen, där kommunernas sfi kombineras med arbetsmarknadsutbildningar, som upphandlats av Arbetsförmedlingen. Projektet är länsövergripande och genomförs med olika inriktningar på olika orter i länet, där deltagarna pendlar från sina hemorter till respektive utbildning. Under 2012 har 12 utbildningar varit pågående eller startat och ca 210 personer deltagit i dessa utbildningar. I slutet av 2012 gjordes en uppföljning av alla utbildningar som genomförts sedan starten 2010. Uppföljningen visar att 55 % av deltagarna har fått arbete efter de avslutade utbildningarna.

Landa

Landa är ett projekt som delfinansieras med medel från ERF (Europeiska flyktingfonden), och som har till syfte att vidareutveckla mottagandet av kvotflyktingar i länet. Under 2012 har man i projektet bland annat genomfört en kartläggning av kvotflyktingbarn- och ungdomars upplevelser av mottagandet. Resultatet presenterades i rapporten ”Ge inte upp – du måste kämpa!”. Kartläggningen har också dokumenterats i en informationsfilm.

- en bedömning av det egna resultatet,
--

Samarbetet inom Integration Gävleborg har gjort att samarbetet mellan Arbetsförmedlingen, kommunerna och övriga parter i etableringsreformen fungerar bra, vilket är en förutsättning för att den ”nya” reformen ska ge ett bra resultat.

Detta samarbete märks tydligt i projektet ”Arbetsmarknadsutbildning med sfi”, där parterna med sina befintliga resurser kan erbjuda en individualiserad utbildning som man inte kan göra var för sig. Den uppföljning av projektet som har gjorts och som redovisats ovan, visar också att samarbetet ger resultat. Att 55 % av deltagarna fått arbete efter utbildningen är ett mycket bra resultat med tanke på deras låga språknivå vid start och att de flesta inte nått slutnivå för sfi vid utbildningens slut.

Att Länsstyrelsen och Integration Gävleborg fungerar som nav i samarbetet upplevs som positivt av länets kommuner och övriga parter. Detta har också visat sig genom en intervju- och enkätundersökning som genomfördes med samarbetets olika parter i början av 2012. Då samarbetet nu pågått i några år i länet har det blivit en naturlig del i arbetet med etableringen för nyanlända och inför 2013 kommer vi att arbeta med att utveckla samarbetet.

Länsstyrelsens utvecklingsprojekt och organiseringen av det regionala samarbetet har också väckt intresse på många andra håll i landet. Vi har besökt och tagit emot besök från många andra länsstyrelser, kommuner och andra organisationer som har velat veta mer om vårt arbete. Andra län har eller är på gång att starta liknande verksamheter. Bland annat har ”Arbetsmarknadsutbildning med sfi” också startat i Västernorrlands län.

När det gäller kommunernas mottagningskapacitet så översteg mottagandet det länstal som fanns för 2012. Under året togs 806 personer emot i länet och Gävleborg var därmed det län som efter storstadslänen och Östergötlands län tog emot flest personer i flyktingmottagandet. Just nu pågår samtal med kommunerna om möjligheterna att utöka mottagandet inför 2013 och 2014.

– kvarstående utvecklingsbehov.

En fråga som har högsta prioritet är bosättningen för nyanlända. Allt fler kommuner börjar signalera att man har svårt att tillhandahålla bostäder för nyanlända, vilket också uppmärksammades i 2012 års bostadsmarknadsanalys. Länsstyrelsen kommer därför även under 2013 att fokusera på denna fråga, då problemet kommer att bli allt mer akut i takt med det ökade antalet flyktingar som behöver kommunplats.

Att vidareutveckla det regionala samarbetet är något som också kommer att prioriteras under 2013, då ett samarbete över kommun- och myndighetsgränser behövs för att kunna erbjuda de nyanlända effektiva och individualiserade etableringsinsatser. Detta behövs särskilt i ett län som vårt, med många små kommuner som har svårt att erbjuda sådana individualiserade insatser på egen hand. Kommunernas möjligheter att erbjuda en bra etablering påverkar också i allra högsta grad deras förutsättningar att öka sitt mottagande. Som nämnts ovan har Länsstyrelsen, på initiativ från länets kommunalråd, tillsatt en utredning där syftet är att ta fram förslag på hur samarbetet över kommungränserna kan utvecklas ytterligare. Att fortsätta arbetet med att engagera näringslivet och föreningar/frivilliga i arbetet med etableringen för nyanlända är ett annat viktigt utvecklingsområde.

73. Länsstyrelserna ska redovisa till vilka typer av insatser som ersättning enligt förordningen (2010: 1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar lämnats till kommuner och kommunförbund. Av redovisningen ska särskilt framgå insatser för att underlätta kommunal samverkan rörande sfi och samhällsorientering. Ersättningarna finansieras från det under utgiftsområde 13 uppförda anslaget 1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande. Anvisningar för redovisningarna lämnas av Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Vid fördelning av medel enligt § 37, har Länsstyrelsen prioriterat insatser som bedrivs i ett länsövergripande samarbete. Följande insatser har beviljats medel under 2012.

Tabell över beviljade statliga ersättningar till kommuner i Gävleborgs län under 2012			
Kommun	Sökt insats	Sökt belopp, tkr	Beviljat belopp, tkr
Söderhamn	Regional samordning gällande mottagning och etablering av ensamkommande barn	292	292
Hudiksvall	Medfinansiering projekt Landa II (kvotflyktingar)	308	308
Gävle	Regional samverkan gällande sfi	360	360
Sandviken	Länsövergripande SO i länet mot praktisk tillämpning	286	286
Nordanstig	Kommunsamverkan och utveckling av flyktingmottagande i Gävleborg	925	454
	summa	2 171	1 700

Samtliga projekt som beviljats medel är länsövergripande utvecklingsprojekt, där olika kommuner tagit på sig att söka medlen för alla kommuners räkning. Syftet med projekten är att utveckla de samarbetsformer som finns och att utveckla nya arbetsmetoder inom de olika verksamhetsområdena. I en av insatserna utgör de beviljade § 37-medlen medfinansieringen i ett projekt som finansieras med medel från Europeiska Flyktingfonden. Två av projekten riktar sig särskilt mot sfi respektive samhällsorientering. De båda projekten har syftat till att utveckla ett

samarbete över kommungränserna, med målsättningen att höja kvaliteten på verksamheten och hitta hållbara former för ett fortsatt samarbete.

85. Länsstyrelserna ska redovisa hur Sveriges rättsliga åtagande om icke-diskriminering och mänskliga rättigheter belyses, analyseras och beaktas i den egna verksamheten i enlighet med 5§ punkten 5 i förordningen (2007:825) med länsstyrelseinstruktion samt bedöma resultatet av detta. Redogörelsen ska innehålla information om bl.a. hur länsstyrelserna samarbetat med andra berörda myndigheter samt vilka åtgärder som vidtagits för att stödja kommunernas arbete med dessa frågor.

- Åtgärder som har vidtagits för att genomföra länsstyrelsernas handlingsplan för lika rättigheter och möjligheter 2010–2012, samt resultatet av dessa, ska särskilt redovisas.

Handlingsplan för Länsstyrelsens arbete med mänskliga rättigheter (MR)

Arbetet med verksamhetsintegrering av mänskliga rättigheter har samordnats med arbetet med jämställdhetsintegrering och under året har vi fortsatt med de enhetsvisa workshops som vi inledde under 2011, i enlighet med gällande handlingsplan.

Introduktion för nyanställda

I samband med introduktion för nyanställda, som genomföres några gånger per år, har det under året ingått föreläsning om mänskliga rättigheter och jämställdhet. Föreläsningar har under året hållits vid två tillfällen i samarbete med den jämställdhetsansvariga.

Workshop med enheterna – Mänskliga rättigheter och jämställdhet

Under året har vi vid sex tillfällen arrangerat tre-timmars workshops. Totalt har 95 medarbetare deltagit i dessa under året. Vid dessa tillfällen har deltagarna fått studera förklaringen av de mänskliga rättigheterna, de jämställdhetspolitiska målen samt delar av konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor. Deltagarna har även fått en översiktlig genomgång av den av SKL framtagna checklistan för jämställdhetsanalys. Deltagarna har uppmanats att försöka hitta beröringspunkter med den egna verksamheten samt att ta fram förslag på områden där man bör vara speciellt uppmärksam eller se möjligheter till förbättringar.

Därefter har workshopledare och deltagare tillsammans upprättat en handlingsplan för enheten. Medarbetarna har själva fått göra prioriteringar mellan olika föreslagna åtgärder. Enhetens handlingsplan har därefter överlämnats till enhetschefen, som ansvarar för det vidare arbetet. Den ansvariga för MR-frågorna och den särskilt sakkunniga i jämställdhet har även bistått Enheten för kulturmiljö- och folkhälsa i deras arbete med att ta fram en handlingsplan.

Externa aktiviteter

Under året har Länsstyrelsen påbörjat planeringen av hur myndigheten kan utgöra ett stöd till kommunerna i länet i deras värdegrundsarbete. Detta kommer börja under 2014.

Uppföljning

Uppföljning kommer att ske under 2013 genom granskning dels av de handlingsplaner som enheterna upprättat och dels genom granskning av enheternas verksamhetsplaner. En uppföljning av den enkätundersökning om medvetenhet kring MR-frågor som genomfördes innan MR-arbetet startade, ska ske under våren 2013.

Övrigt

Under året har den MR-ansvarige deltagit på två möten i MR-nätverket, samt utbildningsdag om ”Sveriges nationella minoriteter och minoritetsspråk”.

Länsstyrelseinstruktion 5§

4. vid samråd, beslut och andra åtgärder verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

I länsstyrelsernas handlingsplan för lika rättigheter och möjligheter 2010-2012 framgår att arbetet med lika rättigheter och möjligheter ska genomförs av länsstyrelsernas organisationer och verksamhet. Följande aktiviteter utgör exempel på detta.

- I samarbete med Rovdjurscentret de 5 stora har åtta skolor i länet fått besök och information om rovdjur. Länsstyrelsen har, tillsammans med Rovdjurscentret de 5 stora, medverkat att tryckning av skolbroschyrer innehållande information om länets rovdjur gjorts.
- I Färnebofjärdens nationalpark har nya eldstäder gjorts, informationsskyltar satts upp samt byggt en ny bro på handikappstigen.
- Genom Naturum Färnebofjärden har Länsstyrelsen erbjudit ett varierat och intressant program. Det har arrangerats olika föredrag och exkursioner samt skolverksamhet för elever i årskurs 1-6 (även ensatiska klasser från gymnasium, folkhögskola och universitet). Skolverksamheten har prioriterats högt och sammanlagt har 574 elever i 25 klasser besökt naturum och deltagit i våra aktiviteter.
- En friluftsdag för 250 elever i årskurs 5 i Hamra Nationalpark genomfördes. Två nyhetsbrev för Hamra nationalpark har getts ut under året. Upphandling av utflyktsguide är genomförd och textproduktionen är klar. Vi har deltagit i fem guidade turer för sfi- utbildningen. Naturvårdsenheten har varit delaktig i att ta fram en broschyr om natur, skog och allemansrätt i samarbete med sfi-utbildningen.
- Vi har anordnat ett seminarium, "Inspiration för integration", tillsammans med representanter från Kulturmiljö och Integration, kring hur vi ska jobba med integrationsfrågor inom natur- och kulturverksamheter. Säkerhetskontrollen av friluftsanläggningar i länets reservat har fortsatt under 2012.

5. integrera de mänskliga rättigheterna i sin verksamhet genom att belysa, analysera och beakta rättigheterna i den egna verksamheten, särskilt skyddet mot diskriminering

Länsstyrelsen hänvisar i första hand till återrapporteringen av uppdrag 85 där länsstyrelserna ska redovisa hur Sveriges rättsliga åtagande om icke-diskriminering och mänskliga rättigheter belyses, analyseras och beaktas i den egna verksamheten i enlighet med 5§ punkten 5 i förordningen (2007:825) med länsstyrelseinstruktion samt bedöma resultatet av detta.

Länsstyrelsen i Dalarna har därutöver redovisat det gemensamma arbetet med genomförandet av länsstyrelsernas anti-diskrimineringsstrategi. Länsstyrelsernas hittillsvarande insatser för att ta fram och genomföra myndigheternas gemensamma antidiskrimineringsstrategi har tidigare redovisats i Länsstyrelsernas årsredovisningar för åren 2007 - 2011.

Under 2012 har arbetet fokuserat på ett fortsatt genomförande av handlingsplanen för lika rättigheter och möjligheter. Samtliga länsstyrelser deltar i samordningsarbetet och i att genomföra handlingsplanen på den egna länsstyrelsen. Ansvar för genomförandet ligger på respektive myndighet. Länsrådsgrupp 3 ansvarar för att hålla ihop det gemensamma arbetet och förvalta

handlingsplanen och det finns en projektorganisation med ett antal arbetsgrupper och en styrgrupp för ändamålet.

Sammanfattning och resultat område A

Område A syftar till att uppnå två övergripande mål och fem delmål. Området omfattar 15 åtgärder som genomfördes under perioden 2010 – 2012. Arbetet med 12 av de 15 åtgärderna genomfördes fram till och med 2011. Dessa beskrivs i årsredovisningen för 2011. Inom några av dessa åtgärder har funnits vissa kvarstående delar och dessa redovisas i nedanstående text.

- Återstående åtgärder är 1,2 och 4, som avser att erbjuda samordnade utbildningsinsatser rörande mänskliga rättigheter för ledning och chefer inom länsstyrelsekollektivet, har inte genomförts. Däremot har chefer och ledning i stor utsträckning deltagit i handlingsplanens övriga utbildningsinsatser som kompetensbaserad rekrytering och grundutbildningen. Slutsatsen är att det inte har funnits någon efterfrågan på samordning av ytterligare utbildningsinsatser. Utbildning och utvecklingsinsatser för myndigheters ledningsgrupper sker kontinuerligt. Frågor om värdegrund och mänskliga rättigheter är ofta naturliga inslag i sådana utbildningsinsatser och ett ansvar för respektive myndighetsledning.
- Länsstyrelsernas personalchefer, rekryterande chefer och fackliga representanter genomgått en länsstyrelsegemensam utbildning i kompetensbaserad rekrytering (åtgärd 6 och 7). Tio länsstyrelser genomförde utbildningen under 2011 och resterande har genomfört den under 2012. Dessutom har nya chefer inom länsstyrelserna successivt genomgått utbildningen och utbildningstillfällena har därför utökats. Vid varje utbildningstillfälle har det varit ca 20 deltagare. Den strukturerade och kompetensbaserade metodiken är en kvalitetssäkring och ett effektivt sätt att finna rätt person för aktuell tjänst men garanterar också en rekryteringsprocess som inte är orättfärdigt exkluderande och diskriminerande. Som en röd tråd i utbildningen löper diskussionen hur ett mångfaldsorienterat förhållningssätt kan uppnås. Kursutvärderingarna visar fortsättningsvis att deltagarna har uppfattningen att utbildningen har hållit en mycket god kvalitet, varit relevant och gett kunskaper om rekrytering som kommer att kunna påverka det framtida rekryteringsarbetet.

På frågan om hur länsstyrelserna har märkt någon förändring i sin rekryteringsprocess och träffsäkerhet i rekryteringen är svaret att det ofta redan har funnits en god ordning men detta har ytterligare stärkt detta. Den stora vinsten har varit att man nu arbetar mycket metodiskt med kravspecifikationen inför varje rekrytering. Syftet med åtgärderna är att höja kvalitén i rekryteringsarbetet och de måste ses som en del i ett kontinuerligt och långsiktigt arbete. Ett sådant arbete är en förutsättning för att på sikt kunna konstatera mätbara effekter.

- En metod för att kvalitetssäkra annonstexter (Åtgärd 9) har tagits fram och provats under 2011 och 2012 successivt av varje länsstyrelse vid rekryteringar. Det har inte varit möjligt att göra någon kvalitativ utvärdering under 2012 men en mer generell förfrågan visar att verktyget ännu inte har använts i den omfattning som man hoppats. De som använder verktyget menar dock att det är ett bra stöd för chefer när de formulerar sina annonstexter.
- Ett länsstyrelsegemensamt verktyg för uppföljning och kvalitetssäkring av arbetsvillkor och utvecklingsmöjligheter har utretts (åtgärd 11). Som ett led av detta har man enats om att införa en gemensam arbetsmiljöenkät, där dessa delar finns med. Arbeta med upphandling av denna pågår och slutförs kvartal ett 2013

- Länsstyrelserna tog 2011 fram en gemensam och sammanhållen mall för de handlings- och åtgärdsplaner som varje arbetsgivare ska ha i enlighet med arbetsmiljö- och diskrimineringslagarna (åtgärd 12). Mallen ligger till grund för de dokument som varje länsstyrelse tar fram för sin myndighet och rymmer frågor om jämställdhet, rutiner vid trakasserier och kränkande särbehandling samt handlingsplan för tillgänglighet. Syftet har varit att arbetet ska lyftas och tydliggöras samt följa en för länsstyrelserna gemensam struktur.

Genomförandet och jämförelser ska på så sätt underlättas. Varje länsstyrelse har sedan svarat för att anpassa dokumenten och genomföra insatser utifrån behoven på den egna myndigheten. Utvärdering av detta arbete kan ske tidigast 2013.

- Enligt lag ska alla arbetsgivare göra kontinuerliga lönekartläggningar för att säkerställa att lönen sätts utifrån sakliga grunder och inte rymmer ett diskriminerande synsätt. För att ha hög kvalitet i detta arbete och öka jämförbarheten har länsstyrelserna (åtgärd 13) enats om att använda ett gemensamt metodstöd. Arbetsgivarverket har tillsammans med Partsrådet påbörjat ett pilotprojekt med samma syfte kallat BESTA vägen. Flera länsstyrelser har anslutit sig till denna metod successivt under 2012. Arbete återstår innan någon gemensam hållning i frågan kan nås.

I arbetet med att ta fram mål och åtgärder har ett nära samarbete med DO bedrivits. Under genomförandeprocessen har DO visat fortsatt intresse för arbetet och lyft upp handlingsplanen som ett gott exempel på sin webbsida. Där har även mallar och dokument lagts ut som goda exempel och inspiration för andra arbetsgivare. Även Arbetsgivarverket har spridit flera av länsstyrelsernas mallar via sin medlemsida för andra myndigheter.

Sammanfattning och Resultat område B

Åtgärder inom område B Sakområden rör bl.a. grundutbildning i mänskliga rättigheter, handledarutbildning och verksamhetsintegrering. En projektgrupp (Projektgruppen för utbildning och verksamhetsintegrering av mänskliga rättigheter, B-gruppen) har bildats för att fungera som stöd i genomförande och uppföljning av åtgärder under detta område i handlingsplanen. Projektgruppen består i dag av representanter för länsstyrelserna i Stockholm, Östergötland, Västernorrland, Värmland, Västra Götaland, Uppsala och Skåne. Länsstyrelsen i Skåne är sammankallande för gruppen. B-gruppen har sedan den bildades 2010 haft i genomsnitt 6-8 möten per år.

- Åtgärd 16 – Grundläggande utbildning om mänskliga rättigheter har genomförts under 2011 och 2012. För att få information om vilka utbildningsinsatser som genomförts på respektive Länsstyrelse, och hur många som genomgått grundutbildning i mänskliga rättigheter, har ett antal frågor ställts till samtliga Länsstyrelser vid två tillfällen under åren 2011 och 2012. Kortfattat visar sammanställningen att nästan alla länsstyrelser har genomfört utbildningsinsatser om mänskliga rättigheter. På ungefär hälften av länsstyrelserna har nästan alla i personalen genomgått MR-utbildning. Femton länsstyrelser uppger också att de använt sig av eller delvis använt det gemensamma utbildnings-/handledningsmaterialet. När det gäller planering och genomförande av utbildningsinsatser så är det vanligast att de utsedda MR-handledarna planerat och genomfört insatserna. Sex länsstyrelser uppger att cheferna varit direkt involverade i genomförandet av utbildningsinsatserna. Tretton länsstyrelser har använt sig av externa föreläsare. Av de framgångsfaktorer som nämns är chefernas delaktighet den vanligaste återkommande. På de länsstyrelser där chef eller ledning varit med och drivit MR-arbetet aktivt lyfts detta fram som en viktig orsak till arbetets framgång.

- Åtgärd 17 – Handledarutbildningen genomfördes den 17-18 januari 2011. Det sextioalet handledare som utsetts vid respektive Länsstyrelse har genomgått utbildningen. Dessa handledare har bl.a. utbildat anställda vid länsstyrelserna i en grundläggande utbildning om mänskliga rättigheter. Dessa handledare utgör även ett s.k. MR-nätverk för Länsstyrelserna.
- Åtgärd 18 och 19 avser en förstudie inför och genomförande av utbildning för jurister, controllers, utvecklingsråd och andra nyckelpersoner för verksamhetsplanering. En förstudie i form av en behovsinventering genomfördes under våren 2012 för att identifiera behov och intresse. Behovsinventeringen resulterade dock inte i ett tillräckligt stöd för att ta fram ett förslag till en fördjupad utbildning om mänskliga rättigheter och diskrimineringslagen. Förklaringen är i första hand brist på resurser och tid men även att många redan deltagit i de andra utbildningsinsatser, grundläggande utbildning, rekryteringsutbildning etc. som anordnats inom ramen för handlingsplanen.
- Åtgärd 20 handlar om att arbeta med integrering av rättighets- och antidiskrimineringsperspektiv i verksamheten. Under 2011 och 2012 har två kartläggningar/inventeringar genomförts för att få en tydligare bild av planerade eller genomförda insatser kring integrering av mänskliga rättigheter i länsstyrelsernas verksamhet. Kartläggningarna är tänkta att fungera som stöd för det fortsatta arbetet. Sammanställningen visar att nästan samtliga ser länsstyrelseinstruktionen och regleringsbrevet som styrdokument för det praktiska arbetet med att integrera mänskliga rättigheter i länsstyrelsens verksamhet. För många fungerar också länsstyrelsernas handlingsplan för lika rättigheter och möjligheter och myndighetens verksamhetsplan som styrdokument. Dokumentation av arbetet med verksamhetsintegrering sker främst genom återslag i årsredovisning och tertialredovisning samt genom uppföljning av handlingsplaner och VP. Länsstyrelserna har under många år på olika sätt lyft perspektiv som jämställdhet, trygghet, tillgänglighet, barn och hälsa inom olika verksamhetsområden. Verktyg för att integrera mänskliga rättigheter är checklistor och lathundar, handlingsplaner och policyer för jämställdhetsintegrering, barnperspektiv, lika rättigheter mm. Det finns också många andra exempel som konsekvensanalyser, interna fallstudier och kartläggningar. Utvecklandet av verksamhetsintegrering av mänskliga rättigheter sker främst genom utbildningar och workshops för chefer och medarbetare där man ges möjlighet att öka förståelsen och hitta kopplingar till respektive verksamhet.
- Åtgärd 21 avsåg att bilda ett nätverk för mänskliga rättigheter. Ett nätverk bildades 2011 och alla länsstyrelser är representerade i detta. Ett sextioal personer ingår i nätverket. En grupp för nätverket har bildats på Yammer. Syftet är att prova en mer självadministrerande form för att utbyta och dela erfarenheter om insatser i Länsstyrelsernas verksamhet som rör mänskliga rättigheter.
- Åtgärd 22 och 23 rörde ett mobiliseringsprojekt för verksamhetsintegrering. En projektansökan togs fram och medel söktes från ESF – rådet men ansökan avslogs. Projektet kunde därför inte genomföras.
- Åtgärd 24 handlade om e-tjänster och tillgänglighet. Rutiner för att säkerställa tillgänglighetsperspektivet i samband med förvaltning av befintliga e-tjänster och vid framtagandet av nya e-tjänster kommer att tas fram. Detta ska ske inom ramen för Länsstyrelsernas gemensamma projekt om handläggningsstöd och e – tjänster P4 och med stöd av medarbetare med särskild sakkunskap i mänskliga rättigheter. Diskussion pågår för närvarande om hur mål och åtgärd/prestation avseende tillgängliga e-tjänster bör formuleras i P4 projektets verksamhetsplan för 2013.

Vår bedömning är att de åtgärder som genomförts inom ramen för område B – sakområden, har gett ett bra resultat. Nästan alla länsstyrelser har genomfört utbildningsinsatser, på ungefär hälften av länsstyrelserna har nästan alla i personalen genomgått utbildning. Det gemensamma utbildningsmaterialet har använts av det stora flertalet.

Kartläggningarna om utbildningsinsatser och verksamhetsintegrering av mänskliga rättigheter visar på att kunskapen om de mänskliga rättigheterna ökat och att arbetet med verksamhetsintegrering är prioriterat på de flesta länsstyrelser. Flertalet länsstyrelser planerar för fler utbildningsinsatser och fortsatt arbete för att vidareutveckla arbetet med verksamhetsintegrering. Brist på tid och resurser upplevs dock som ett hinder i det fortsatta arbetet med att utveckla metoder för verksamhetsintegrering.

Bedömningen är att insatser för att verksamhetsintegrera MR perspektiv successivt ökat under ett antal år och att bland annat länsstyrelsernas gemensamma handlingsplan för lika rättigheter och möjligheter bidragit till detta. När det gäller framgångsfaktorer så nämns främst god förankring och samverkan internt. Det länsstyrelsegemensamma arbetet lyfts också fram. Angående vilka resultat arbetet lett till internt så lyfter en övervägande andel av länsstyrelserna fram integrering i verksamhetsplanerings processen som viktigt och positivt. En stor utmaning, som återstår, är att mer systematiskt utifrån möjlig och förväntad effekt utveckla metoder när det gäller verksamhetsintegrering. Samhällets styrsignaler är särskilt viktiga i ett sådant framtida arbete.

Sammanfattning och resultat område C

Kommunikationsgruppen har under 2012 fortsatt sitt arbete för att stödja länsstyrelserna i deras arbete att göra kommunikationen inom och från länsstyrelserna tillgänglig och fri från diskriminering. Konkreta insatser är översättningar till de nationella minoritetsspråken och lättläst svenska för att öka tillgängligheten på länsstyrelsernas webbplatser. Varje län avgör vilka språkvarianter som publiceras på länets webbplats. Under 2013 kommer teckenspråkstolkning till webbplatserna att levereras.

Den nationella webbsamordningen har genomfört tillgänglighetsrevisioner av länsstyrelsernas webbplatser, e-tjänster och tjänsten Länsstyrelsernas diaries. Revisionen visar att webbplatserna är tekniskt bra ur ett tillgänglighetsperspektiv, men att det finns brister i e-tjänster och diarietjänsten. Genom länsstyrelsernas gemensamma intranätsprojekt kommer intranäten att bli mer tillgängliga, lansering sker våren 2013. Kommunikationsgruppen har under 2012 tagit fram en checklista för tillgänglig information som förankras bland informationsansvariga och som kommer att levereras till länsstyrelserna i början av år 2013.

Sammanfattningsvis har alla åtgärderna inom område C genomförts framför allt under 2011 och 2012 och med några leveranser som kommer att ske under våren 2013. Därigenom har länsstyrelserna goda förutsättningar till en kommunikation fri från diskriminering. En tillgänglig extern webb är säkrad på ny plattform, utbildning i tillgänglig information har genomförts, översättningar till nationella minoritetsspråk och andra insatser för att öka tillgängligheten på webbplatserna. Genom länsstyrelsernas gemensamma intranätsprojekt säkras tillgängligheten på intranätet och den interna kommunikationen. Bedömningen är att det gemensamma arbete har gett en bra grund, tekniskt och kompetensmässigt, för länsstyrelserna i det fortsatta och kontinuerliga arbete som krävs för att vår kommunikation ska vara fri från diskriminering. Det gemensamma arbetet har varit en framgångsfaktor och kostnadseffektivt.

Uppföljning och fortsatt arbete

Under året har uppföljning av handlingsplanen påbörjats. En diskussion om ett fortsatt gemensamt arbete kring MR frågor behövs och i så fall hur ett sådant skulle kunna läggas upp har också förts. En slutrapport om länsstyrelsernas handlingsplan för lika rättigheter och möjligheter liksom ett förslag till förvaltning och fortsatt arbete planeras till våren 2013.

Övrig verksamhet

Övrig förvaltning

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	5,32	4,74	4,91
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	2,04	1,86	2,62
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	4,32 %	3,76 %	4,12 %
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	7 678	6 237	7 551
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	5,02 %	4,00 %	4,56 %
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	1 657	1 423	2 556
Antal beslutade ärenden	1 772	1 362	2 694
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	10	25
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	33 236	61 890	35 703

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 20* och 21*

Kommentar till ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader, samt redovisning av andra väsentliga resultat inom området. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.

För att nå en högre effektivitet och en mer rationell användning av resurser samt säkerställa en väl fungerande rättssäkerhet har 13 verksamheter under området övrig förvaltning fr.o.m. den 1 juli 2012 koncentrerats till 7 länsstyrelser.

Handläggningen av de ärenden som sorteras in under övrig förvaltning har under 2012 överlag kunnat ske med beaktande av rimliga handläggningstider, även om handläggningstiderna för överklagade PBL-ärenden prioriterats främst.

I ett avseende, när det gäller kameraövervakning, visar dock statistikutfallet på klart avvikande handläggningstid (median på 252 dagar jämfört med ett internt mål på 90 dagar). Förklaringen till detta är ett stort antal likartade ansökningar från en och samma sökande där Länsstyrelsen tidigt avgjorde ett fåtal ansökningar och sedan, i samråd med sökanden, inväntade besked från förvaltningsrätten innan beslut togs i resterande.

Under 2012 var ett antal ärendegrupper föremål för koncentration. Länsstyrelsen har således under 2012 arbetat med överföring av dessa ärendegrupper till Länsstyrelsen i Dalarnas län. Erfarenheten är att överföringen gått bra och att de problem som uppstått kunnat lösas. Ett problem har dock varit att några ärendegrupper, som förutsattes bli föremål för koncentration, inte blev det. Det gäller särskilt deponeringar enligt jordabalken, auktorisation av bilskrotare och

förordnande av skyddsvakter. Dessa uppgifter hanterades i stor utsträckning av personal som nu gått i pension och som inte ersatts på grund av att uppgifterna skulle koncentreras. Det har medfört att kompetens har fått byggas upp på nytt för att hantera dessa ärenden. Effekten genom bland annat minskad arbetsbelastning, till följd av koncentrationen, har därmed blivit begränsad.

Under övrig förvaltning har tillsyn på kameraområdet i första hand utförts enligt den nationella tillsynsplanen. Inom detta område sker betydande samordning mellan länen, bland annat genom en samrådsgrupp med representanter från Stockholm, Västra Götaland, Skåne, Norrbotten och Gävleborg.

För Gävleborgs del har det inneburit ett omfattande arbete med att utveckla den gemensamma praxislistan för kameraövervakning där beslut och rättsfall samlas för att på så öka samordningen mellan länen.

Under 2012 har tillsyn i landet utförts av kameraövervakning av skolor och restauranger. För Gävleborgs del har tillsyn utförts av 12 skolor och sju restauranger. Tillsynen visade på vissa brister vad gäller att kamerorna var aktiverade under för långa tider, hur kamerorna var riktade och att information om övervakningen saknades. Därutöver har under 2012 tillsyn av gallerior och köpcentrum påbörjats.

Under 2012 har vidare arbete påbörjats med att ta fram rutinbeskrivningar som klargör hur handläggningen av ärenden ska utföras. Syftet med detta är naturligtvis att effektivisera och förbättra ärendehandläggningen och inte minst för att underlätta för nya medarbetare. Rutinbeskrivningar har tagits fram bland annat för handläggning av ärenden om allmän kameraövervakning och vigsselförrättare.

Arbete har påbörjats för att förbättra den interna kontrollen av myndighetens regelefterlevnad. Avsikten är att i större utsträckning än hittills följa upp de olika enheternas verksamhet, främst vad gäller de formella krav som ställs på handläggningen. Avsikten är också att förebygga mutor och jäv, samt att förbättra rutinerna och uppföljningen vad gäller myndighetens upphandlingar.

Slutligen har under 2012 utbildning hållits för anställda vad gäller den statliga värdegrunden, förvaltningsrätt och diarieföring i det nya diarie- och handläggningssystemet Platina. Utbildningsinsatserna fortsätter under 2013 och ska då ha omfattat samtliga anställda.

Länsstyrelseinstruktion 4§

1. De allmänna valen

Förberedelserna inför valen 2014 har påbörjats. Det har under 2012 främst gällt att planera för att det inom Länsstyrelsens valorganisation finns personer med erfarenhet från tidigare val och med tillräckligt kompetens, vilket försvåras av att många av de som har erfarenhet från tidigare val nu är på väg att gå i pension. Vidare har de uppgifter som åvilar Länsstyrelsen gått igenom och planerats in, till exempel för när utbildningar ska hållas eller när rekryteringen av rösträknare måste påbörjas. Arbetet med valet kommer naturligtvis att intensifieras under 2013 ju närmare valet vi kommer.

Rennäring

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,00	0,00	0,00
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	0,00	0,00	0,00
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	0,00%	0,00%	0,00%
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	0	0	0
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	0,00%	0,00%	0,00%
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	0	0	0
Antal beslutade ärenden	0	0	0
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	0	0	0

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 61*

Kommentar till ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader, samt redovisning av andra väsentliga resultat inom området. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.

I Gävleborgs län förekommer ingen rennäring. I vissa delar av länet kan det förekomma vinterbete för ren.

Återrapportering regleringsbrev

Tabell 2.1			
Länsfakta om rennäring	2012-12-31	2011-12-31	2010-12-31
Faktiskt antal renar i förhållande till tillåtet antal (%)	0,0%	0,0%	0,0%
Antal slaktade renar/år	0	0	0
Produktion av renkött/år (ton)	0	0	0
Antal renskötsel företag	0	0	0
Antal samebyar	0	0	0

Källa:

Kommentarer Tabell 2.1

Organisationsstyrning

93. Länsstyrelserna ska kunna använda och samverka med det gemensamma radiokommunikationssystemet Rakel. Länsstyrelserna ska var och en betala 120 000 kr till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap som abonnemangsavgift för detta system. Beloppet ska betalas efter fakturering från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Länsstyrelsen har en målsättning med införandet av Rakel inom organisationen:

- Länsstyrelsen skall vid en kris kunna kommunicera med alla samverkande myndigheter genom ett säkert system
- Länsstyrelsens medarbetare i fält ska ha tillgång till personlarm och goda kommunikationsmöjligheter i hela länet för en säkrare arbetsmiljö

Under 2011 har Rakel upphandlats och används av följande verksamheter:

- Krisledning
- Handläggare av rovdjursfrågor, jakt och vilt
- Färnebofjärdens nationalpark och Naturum i Gysinge.

Under 2012 har Rakel upphandlats och kommer att användas av verksamheterna:

- Tjänsteman i beredskap, TiB
- Djurskyddshandläggare och länsveterinär
- Fältkontrollanter inom Jordbrukarstödsenheten

Totalt finns 39 Rakelmobiler på Länsstyrelsen. I syfte att kunna samverka regionalt och lokalt pågår ett arbete med att upprätta regionala och lokala samverkansanalyser Rakel med företrädare för samverkande myndigheter och organisationer under ledning av Länsstyrelsen.

Personaluppgifter

Enligt kraven i FÅB 3 kap 3§ ska myndigheter redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som avses i 1§ första stycket. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter. (Förordning 2008:747)

Återrapportering

Bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter.

Samtliga nya chefer vid myndigheten genomgår den länsstyrelsegemensamma utbildningen Ny chef samt arbetsmiljödiplomering. Under året har ett antal chefer haft förmånen att regelbundet diskutera sitt ledarskap med extern mentor.

Workshop i kommunikation och bemötande – Konsten att kommunicera på ett naturligt sätt med hjälp av icke verbala tekniker – har under året erbjudits 60 medarbetare. Insatsen var riktad till de kategorier som i sin yrkesutövning utsätts för hotfulla och aggressiva beteenden

I samband med inköp av två hjärtstartare till myndigheten har ca 30 medarbetare erbjudits utbildning i hjärt- och lungräddning inkluderande träning i att använda hjärtstartare

Samarbetet med Högskolans Hälsovetenskaplig utbildning och Fjärran Högskolan har fortsatt och utökats. Under perioden september 2012- januari 2013 har femton medarbetare arbetat med hälsofrämjande aktiviteter med stöd av en Personlig Tränare (elever vid utbildningen som bedriver fältstudier). Samarbetet har även omfattat erbjudande om hälsokontroll till samtliga medarbetare i september med förnyad mätning i januari 2013. Hälften av våra medarbetare har antagit detta erbjudande.

För att medarbetarna i större utsträckning ska kunna påverka sina arbetsvillkor har det under årets skapats förutsättningar för enskilda överenskommelser i enlighet med gällande kollektivavtal.

Under året har vi fortsatt arbetet med att säkerställa att Kompetensbaserad och inkluderande rekrytering systematiskt används i samband med nyrekrytering inom myndigheten

Kompetensförsörjning handlar om att identifiera kompetensbehov, att attrahera medarbetare med rätt kompetens, rekrytera dessa genom en inkluderande och effektiv process, att skapa utveckling på kort och lång sikt, att behålla medarbetare genom att vara en attraktiv och utvecklande arbetsplats, samt att avveckla kompetensen och avsluta en anställning på ett professionellt och för organisationen lärande sätt. Under 2012 har ett uppdrag skapats just med syftet att ta fram en kompetensförsörjningsstrategi för Länsstyrelsen, som ska utgöra underlag för kort och långsiktig kompetensförsörjning.

Tabell över sjukfrånvaro i enlighet med 7 kap. 3§ FÅB

Kön	Ålder	2012			2011		
		Antal anställda	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)	Antal anställda	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)
Män	- 29	5	4,0	0,0	5	0,4	0,0
	30 - 49	42	1,2	0,0	42	0,9	0,0
	50 -	34	4,0	50,9	37	3,5	38,0
	Alla	81	2,6	50,9	84	2,0	38,0
Kvinnor	- 29	8	4,2	0,0	5	10,1	10,1
	30 - 49	82	5,7	50,3	82	2,9	34,7
	50 -	41	2,1	3,1	41	2,9	0,0
	Alla	131	4,5	53,4	128	3,2	44,8
Samtliga	- 29	13	4,1	0,0	10	5,1	7,0
	30 - 49	124	4,2	36,7	124	2,2	24,2
	50 -	75	3,0	16,0	78	3,2	11,5
	Alla	212	3,7	52,7	212	2,7	42,7

Uppgifterna hittas i Agresso:

Sökväg: Egen meny/T Örebro län/lönerapporter/redovisning av sjukfrånvaro (PRS31)

Sökväg: Egen meny/T Örebro län/PA-Rapporter/Personalrapport (PERS)

Källa: Agresso, rapporterna PRS31 och PERS

Kommentar:

Vi kan notera att sjukfrånvaron har ökat från 2,7 % till 3,7 % sedan 2011. Långtidssjukfrånvaron för kvinnor i åldrarna 30-49 år och män i åldrarna 50 år och uppåt har ökat markant.

Året i siffror

Tabell A - Verksamhetskostnader 2010 - 2012

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2012 Tkr	2011 Tkr	2010 Tkr
20-21	Övrig förvaltning	5 251	4 202	5 065
25	Trafikföreskrifter m.m.	425	453	1 097
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	6 169	6 293	5 932
30	Regional tillväxt	4 157	4 267	5 868
34	Infrastrukturplanering	1 039	774	946
40	Hållbar samhällsplanering och boende	3 889	3 433	4 091
41	Stöd till boende	139	113	272
42	Energi och klimat	1 924	1 988	1 545
43	Kulturmiljö	6 395	5 819	6 086
45	Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar	3 356	3 719	3 510
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	17 880	16 407	15 605
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	19 168	22 758	30 119
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	1 599	1 617	1 291
53	Vattenverksamhet	5 006	4 462	4 204
54	Mineral- och torvfyndigheter	140	73	89
55	Miljöfarlig verksamhet	2 437	3 140	3 132
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	138	71	77
57	Förorenade områden, efterbehandling	2 280	1 723	1 807
58	Restaurering	1 106	1 435	1 167
60	Lantbruk	15 606	17 081	16 773
61	Rennäring m.m.(enbart Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0	0
62	Fiske	2 674	1 915	1 508
64	Skogsbruk (endast Gotlands län)	0	0	0
70	Folkhälsa	2 766	2 826	3 798
80	Jämställdhet	330	449	488
81	Nationella minoriteter	21	0	0
82	Mänskliga rättigheter	1	0	0
83	Barnperspektivet	0	0	0
85	Integration	7 130	8 257	5 755
	SUMMA PRODUKTION	111 025	113 275	120 225
10	Myndighetsövergripande verksamhet	13 452	13 352	13 056
11	Administration och intern service	29 517	29 788	32 843
	SUMMA VERKSAMHETSKOSTNADER EXKL RESURSSAMVERKAN	153 993	156 415	166 124
	Resurssamverkan ¹⁾	2 433	722	3 066
	TOTALSUMMA VERKSAMHETENS KOSTNADER ENL RESULTATRÄKNINGEN ²⁾	156 426	157 137	169 190

1. Den del av kostnader för resurssamverkan som ska belasta länsstyrelsen fördelas på respektive tvåsiffrerad

2. Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnader enligt resultaträkningar

Källa: Agresso

Kommentarer Tabell A

- *Skydd av områden och arter (VÄS-kod 51).* De höga verksamhetskostnaderna år 2010 och 2011 jämfört med 2012 beror på kostnader för konsulttjänster i samband med utvidgningen av Hamra nationalpark.
- *Fiske (VÄS-kod 62).* De ökade verksamhetskostnader från 2010 till 2012 beror i första hand på projektet Fiskvandring i Gästrikland, Kräftprojektet och andra projekt som Länsstyrelsen startat.

Tabell B - Verksamhetskostnader 2012							
VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	Kostnader exkl OH		OH Kostnader		Kostnader inkl OH	
		Tkr	%	Tkr	%	Tkr	%
20-21	Övrig förvaltning	5 251	3,41 %	2 427	5,77 %	7 678	5,02 %
25	Trafikföreskrifter m.m.	425	0,28 %	179	0,42 %	603	0,39 %
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	6 169	4,01 %	2 855	6,79 %	9 025	5,90 %
30	Regional tillväxt	4 157	2,70 %	1 570	3,73 %	5 727	3,74 %
34	Infrastrukturplanering	1 039	0,67 %	397	0,94 %	1 436	0,94 %
40	Hållbar samhällsplanering och boende	3 889	2,53 %	1 942	4,62 %	5 831	3,81 %
41	Stöd till boende	139	0,09 %	67	0,16 %	206	0,13 %
42	Energi och klimat	1 924	1,25 %	787	1,87 %	2 711	1,77 %
43	Kulturmiljö	6 395	4,15 %	2 009	4,78 %	8 404	5,49 %
45	Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar	3 356	2,18 %	1 023	2,43 %	4 378	2,86 %
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	17 880	11,61 %	6 356	15,12 %	24 236	15,83 %
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	19 168	12,45 %	5 901	14,03 %	25 068	16,38 %
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	1 599	1,04 %	809	1,93 %	2 409	1,57 %
53	Vattenverksamhet	5 006	3,25 %	1 967	4,68 %	6 973	4,56 %
54	Mineral- och torvfyndigheter	140	0,09 %	66	0,16 %	206	0,13 %
55	Miljöfarlig verksamhet	2 437	1,58 %	1 226	2,92 %	3 664	2,39 %
56	Övrig miljö- och hälsoskydd	138	0,09 %	68	0,16 %	207	0,14 %
57	Förorenade områden, efterbehandling	2 280	1,48 %	997	2,37 %	3 277	2,14 %
58	Restaurering	1 106	0,72 %	273	0,65 %	1 379	0,90 %
60	Lantbruk	15 606	10,13 %	6 895	16,40 %	22 500	14,70 %
61	Rennäring m.m. (enbart Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0,00 %	0	0,00 %	0,0	0,00 %
62	Fiske	2 674	1,74 %	1 097	2,61 %	3 771	2,46 %
70	Folkhälsa	2 766	1,80 %	1 065	2,53 %	3 831	2,50 %
80	Jämställdhet	330	0,21 %	128	0,30 %	458	0,30 %
81	Nationella minoriteter	21	0,01 %	4	0,01 %	25	0,02 %
82	Mänskliga rättigheter	1	0,00 %	0	0,00 %	1	0,00 %
83	Barnperspektivet	0	0,00 %	0	0,00 %	0,0	0,00 %
85	Integration	7 130	4,63 %	1 939	4,61 %	9 070	5,93 %
	SUMMA PRODUKTION	111 024	72,10 %	42 047	100,0%	153 071	100,0%
10	Myndighetsövergripande verksamhet	13 452	8,74 %				
11	Administration och intern service	29 517	19,17 %				
	SUMMA VERKSAMHETSKOSTNADER EXKL RESURSSAMVERKAN	153 993	100,0 %			153 071	100,0%
99	Resurssamverkan ¹⁾	2 433		922		3 355	
	Totalsumma verksamhetens kostnader enl resultaträkningen ²⁾	156 426				156 426	
	<i>Myndighetsövergripande, adm och intern service uppdelat på: ³⁾</i>						
	Nivå 1 (113-115)	22 564	27,73 %				
	Nivå 2 (110-112, (116-119)	6 953	8,54 %				
	Nivå 3 (100-109)	13 452	16,53 %				
	Personalkostnad produktion (kkl 4, verksamhetskod 2-8)	81 368					

1. Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

2. Totalsumma verksamhetskostnader skall överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen.

3. Summan på nivå 1-3 ska överensstämma med summan av Myndighetsövergripande verksamhet och Administration och intern service. Den procentuella fördelningen skall visa resp. nivåns andel av personalkostnaderna vht 2-8 (kkl 4).

Källa: Agresso

Definition av resurssamverkan:

Med offentlig resurssamordning menas att en myndighet har rätt att mot avgift helt eller delvis samordna sitt resursutnyttjande avseende varor och tjänster med en annan myndighet, kommun eller landsting (s.k. sambruk). Skriftligaavtal om samordningen bör träffas mellan de berörda parterna. Ansvarsfördelningen mellan myndigheterna bör läggas fast.

Tabell C - Årsarbetskrafter 2010 - 2012¹⁾

VÄS-KOD	Sakområden och myndighets- övergripande verksamhet	2012 totalt	2012 varav kvinnor	2012 varav män	2011 totalt	2010 totalt
20-21	Övrig förvaltning	7,36	2,04	5,32	6,61	7,54
25	Trafikföreskrifter m.m.	0,66	0,54	0,13	0,79	1,65
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	9,29	6,97	2,32	10,21	9,31
30	Regional tillväxt	4,18	3,11	1,07	5,59	7,74
34	Infrastrukturplanering	1,48	0,74	0,74	1,58	1,31
40	Hållbar samhällsplanering och boende	6,55	4,25	2,30	5,73	6,89
41	Stöd till boende	0,25	0,20	0,05	0,25	0,53
42	Energi och klimat	2,49	2,08	0,41	2,16	2,69
43	Kulturmiljö	6,17	4,51	1,65	6,22	7,04
45	Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar	2,95	0,83	2,12	3,47	3,48
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	19,81	9,91	9,90	21,72	22,04
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	19,95	9,43	10,50	21,19	21,10
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	2,83	1,35	1,48	2,97	2,47
53	Vattenverksamhet	7,12	3,27	3,85	6,19	5,85
54	Mineral- och torvfyndigheter	0,24	0,1	0,14	0,14	0,19
55	Miljöfarlig verksamhet	4,23	1,65	2,58	5,84	5,26
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	0,27	0,05	0,21	0,16	0,17
57	Förorenade områden, efterbehandling	3,86	2,38	1,48	3,16	3,48
58	Restaurering	1,12	0,64	0,48	1,10	0,96
60	Lantbruk	23,66	13,44	10,22	25,58	27,99
61	Rennäring m.m.(enbart Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
62	Fiske	4,15	1,42	2,73	2,94	2,00
64	Skogsbruk (endast Gotlands län)					0,00
70	Folkhälsa	3,26	2,95	0,31	3,59	5,24
80	Jämställdhet	0,42	0,42	0,00	0,51	0,62
81	Nationella minoriteter	0,02	0,02	0,00		
82	Mänskliga rättigheter	0,00	0,00	0,00		
83	Barnperspektivet	0,00	0,00	0,00		
85	Integration	6,52	3,33	3,18	6,67	6,58
	SUMMA PRODUKTION	138,82	75,62	63,19	144,37	152,12
10	Myndighetsövergripande verksamhet	14,78	11,18	3,61	15,43	14,13
11	Administration och intern service	13,87	10,52	3,34	14,62	15,62
	SUMMA ÅRSARBETSKRAFTER EXKL RESURSSAMVERKAN	167,47	97,33	70,13	174,43	181,88
	Resurssamverkan ²⁾	2,86	1,62	1,24	1,10	1,09
	TOTALT ANTAL ÅRSARBETSKRAFTER	170,33	98,94	71,38	175,53	182,97

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1 760 timmar

²⁾ Den del av årsarbetskrafterna för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad.

Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhet på tvåsiffernivå

Källa: Agresso

Kommentarer Tabell C

Fiske (VÄS-kod 62). Ökningen av årsarbetskrafter från 2010 till 2012 beror i första hand på projektet Fiskvandring i Gästrikland, Kräftprojektet och andra projekt som Länsstyrelsen startat.

Tabell D - Representation

Kostnader för representation	2012	2012	2011	2011	2010	2010
	Totalt tkr	per åa kronor	Totalt tkr	per åa kronor	Totalt tkr	per åa kronor
Intern representation (undergrupp 496 i baskontoplanen)	135	790	88	499	113	619
Extern representation (undergrupp 552 i baskontoplanen)	390	2 292	423	2 409	248	1 357

Källa: Agresso**Kommentarer Tabell D:****Tabell E - Lokaler**

Lokalkostnader	2012	2011	2010
Residens			
Lokalkostnader (tkr) 103	1 376	1 354	1 270
Lokalyta (m ²)	1 224	1 224	1 224
Lokalkostnad per m ² (kr)	1 124	1 106	1 038
Lokaler ¹⁾			
Lokalkostnader (tkr) 113	9 098	8 809	8 694
Lokalyta (m ²)	8 245	8 245	8 245
Lokalkostnad per m ² (kr)	1 103	1 068	1 054
Lokalkostnad per årsarbetskraft (tkr)	53	50	48
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²)	48	47	45
Kontorslokaler ²⁾			
Kontorslokalyta (m ²)	6 639	6 639	6 639
Kontorslokalyta per årsarbetskraft (m ²)	39	38	36
SUMMA LOKALKOSTNADER	10 474	10 163	9 964

¹⁾ Med lokaler avses samtliga utrymmen förutom residenset såsom kontorslokaler, förråd, källare och garage. Med lokalkostnader avses hyra, lokalvård, larm och bevakningskostnader, avskrivningskostnader m.m.

²⁾ Med kontorslokaler avses ytor ovan mark såsom kontorsrum, biytor som korridorer, toaletter, trapphus, närarkiv, närförråd etc.

Källa: Agresso**Kommentarer Tabell E**

Uppgifter om lokalvård och lokalförändringar:

- Lokalvården bedrivs på entreprenad
- Inga lokalförändringar finns att rapportera

Tabell F – Redovisning av ärenden 2012 (samtliga ärenden oavsett databas)

A	B	C	D	E	F	G
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden (exkl. initiativ-ärenden)	Antal initiativ-ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans (F=B+C+D-E)	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år.
Myndighetsövergripande, administration och Intern service (10-11)	59	107	307	406	67	5
Övrig förvaltning (20-21)	236	1038	619	1772	121	0
varav stiftelser (206)	0	0	0	0	0	0
varav allmän kameraövervakning (211)	42	87	29	136	22	0
varav bevakningsföretag m.m (212)	23	143	25	185	6	0
Trafikföreskrifter m.m. (25)	37	208	22	248	19	1
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	276	1176	452	1505	399	5
varav Livsmedelskontroll (281)	45	27	42	103	11	0
varav Djurskydd (282)	222	1016	330	1193	375	3
varav Smittskydd (283)	0	37	31	63	5	0
varav Allmänna veterinära frågor (284)	3	16	9	26	2	1
Regional tillväxt (30)	18	250	5	195	78	4
Infrastrukturplanering (34)	7	60	2	58	11	1
Hållbar samhällsplanering och boende (40)	74	1039	15	1034	94	0
Stöd till boende (41)	44	86	0	107	23	0
Energi och klimat (42)	8	15	5	14	14	0
Kulturmiljö (43)	110	235	51	241	155	11
Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar (45)	29	101	39	129	40	0
varav tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor samt uppföljning av kommunernas krishanteringssystem (456)	10	11	19	25	15	0
Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd (50)	44	191	24	184	75	1
Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)	176	115	110	182	219	74
varav tillsyn av vattenskyddsområden (516)	0	1	0	0	1	0
Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)	53	659	15	683	44	1
Vattenverksamhet (53)	79	231	23	253	80	6
varav tillsyn av vattenverksamheten (535)	61	180	17	204	54	6
Mineral- och torvfyndigheter (54)	34	73	0	58	49	6
Miljöfarlig verksamhet (55)	110	453	32	497	98	3
varav tillsyn av miljöfarlig verksamhet (555)	49	329	29	338	69	3
Övrigt miljö och hälsoskydd (56)	9	137	0	116	30	0
Förorenade områden, efterbehandling (57)	9	34	7	39	11	5

varav tillsyn av förorenade områden och miljöriskområden (575)	12	13	3	21	7	4
Restaurering (58)	17	16	0	25	8	1
Lantbruk (60)¹	907	8 836	1 387	10 372	758	81
varav stöd till jordbruket enligt EG:s förordningar (601)	573	8 022	1 356	9 569	382	40
Rennäring m.m. (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län (61))	0	0	0	0	0	0
Fiske (62)	132	656	70	728	130	20
Folkhälsa (70)	37	42	14	62	31	5
Jämställdhet (80)	4	3	4	3	8	1
Nationella minoriteter (81)	8	0	0	0	8	0
Mänskliga rättigheter (82)	0	0	0	0	0	0
Barnperspektivet (83)	0	0	0	0	0	0
Integration (85)	8	17	18	26	17	3
Summa	2 517	15 778	3 221	18 937	2 579	234
Varav Vattenmyndighetens ärenden	0	0	0	0	0	0
Varav Miljöprövningsdelegationens ärenden	53	22	2	78	0	0

¹⁾ Lantbruksärenden inkl. jordbrukarstödsärenden registrerade i IAKS och Ararat.

Källa: Platina och Diabas, samt statistiksystem från Jordbruksverket (Dawa) och Boverket (Svanen)

Kommentarer Tabell F

- *Skydd av områden och arter (sakområde 51)* Ärendegrupp 51 har en stor ingående balans. Den härrör från två stora områden varav det ena handlar om att nyttjanderätts- och jakträttsavtalen. I och med att avtalen löper ut görs dessa om. Det är många sådana ärenden men handläggningen är inte så omfattande så vi kommer att komma i kapp om några år.

Den andra delen innehåller reservatsärenden, där är läget betydligt allvarigare. Arbetsinsatserna prioriteras så att under året inkommande ärenden hanteras och avslutas, dock med undantag av nya områden för reservatsbildning. Under 2012 har inte något reservatsärende kunnat slutföras. För närvarande ligger ca 40 av dessa på JK-listan. Reservatsbildning är en långsam process som vanligen tar flera år. Bristen på pengar till markinköp har gjort processen än långsammare. Vi saknar personella resurser och kan inte prioritera detta område i en utsträckning som gör att vi minskar balansen. Det är snarare tvärtom - vi bygger på.

- *Prövning och tillsyn för skydd av naturen (sakområde 52)*. Gruppen innehåller många ärenden. Inflödet och utflödet är relativt jämt. Ärenden hanteras med bra kvalitet och för tidsatta ärendegrupper klarar vi av 6 veckorsgränsen för handläggning. Belastningen är hög och vissa ärenden är mycket tidskrävande. Den största ärende mängden på ca 300 ärenden är granskning av kommunala strandskyddsdispenser. Dessa kräver begränsade insatser i form av handläggning. Betydligt mer komplicerade är många av ärenden i grupp 525. Bland de 250 ärenden som finns i gruppen varierar behovet av handläggning från enkel till mycket komplicerad.
- *Lantbruk (sakområde 60) samt Stöd till jordbruket enligt EG:s förordningar (601)*. Till årsredovisningen för år 2011 kom alla länsstyrelser överens om ett gemensamt sätt att redovisa ärenden för VÄS-koderna 60* och 601 i tabell D. Länsstyrelserna är därför numera jämförbara på området. Detta sätt skiljer sig från hur Länsstyrelsen Gävleborg tidigare redovisat dessa grupper. Redovisningssättet har utvecklats ytterligare inför 2012. Detta innebär att utgående balans för 2011 inte kunde användas som ingående balans för 2012. Handläggningen av jordbrukarstöd (601) är cyklisk över året. För ingående respektive utgående balans innebär detta att ca 300 ärenden är sådana som inte kan beslutas förrän under våren nästkommande år. (Dvs. ärenden av denna typ inkomna under 2011 beslutas under 2012 och ärenden inkomna 2012 beslutas under 2013.)

Tabell G – Redovisning av överklagade ärenden 2012 (samtliga ärenden oavsett databas)

A	B	C	D
Sakområde och del av sakområde	Antal överklagade ärenden ¹	Antal överklagade ärenden som avgjorts i högre instans ²	varav antal ändrade ³
Myndighetsövergripande, administration och Intern service (10-11)	3	0	0
Övrig förvaltning (20-21)	60	22	3
varav stiftelser (206)	0	0	0
varav allmän kameraövervakning (211)	34	9	3
varav bevakningsföretag m.m (212)	0	0	0
Trafikföreskrifter m.m. (25)	23	21	4
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	25	25	0
varav Livsmedelskontroll (281)	1	3	0
varav Djurskydd (282)	24	22	0
varav Smittskydd (283)	0	0	0
varav Allmänna veterinära frågor (284)	0	0	0
Regional tillväxt (30)	0	0	0
Infrastrukturplanering (34)	0	0	0
Hållbar samhällsplanering och boende (40)	33	45	9
Stöd till boende (41)	1	2	1
Energi och klimat (42)	0	0	0
Kulturmiljö (43)	0	0	0
Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar (45)	0	0	0
varav tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor samt uppföljning av kommunernas krishanteringssystem (456)	0	0	0
Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd (50)	10	4	0
Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)	0	1	0
varav tillsyn av vattenskyddsområden (516)	0	0	0
Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)	11	12	0
Vattenverksamhet (53)	11	5	0
varav tillsyn av vattenverksamheten (535)	11	5	0
Mineral- och torvfyndigheter (54)	6	0	0
Miljöfarlig verksamhet (55)	5	2	0
varav tillsyn av miljöfarlig verksamhet (555)	0	0	0
Övrigt miljö och hälsoskydd (56)	0	1	0
Förorenade områden, efterbehandling (57)	0	0	0

¹⁾ Avser ärenden som är beslutade av länsstyrelsen och överklagade till högre instans.

²⁾ Redovisa de ärenden som avgjorts i högre instans och vars domar/beslut inkommit till länsstyrelsen under 2012.

³⁾ Avser ärenden som är ändrade substantiellt (t.ex. ska ändring av angivna tidpunkter ej beaktas) i förhållande till länsstyrelsens beslut.

⁴⁾ Lantbruksärenden inkl. jordbrukarstödsärenden registrerade i IAKS och Ararat.

varav tillsyn av förorenade områden och miljöriskområden (575)	0	0	0
Restaurering (58)	0	0	0
Lantbruk (60)⁴	58	37	12
varav stöd till jordbruket enligt EG:s förordningar (601)	51	35	11
Rennäring m.m. (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län (61)	0	0	0
Fiske (62)	1	1	0
Folkhälsa (70)	0	0	0
Jämställdhet (80)	0	0	0
Nationella minoriteter (81)	0	0	0
Mänskliga rättigheter (82)	0	0	0
Barnperspektivet (83)	0	0	0
Integration (85)	0	0	0
Summa	247	178	25
Varav Vattenmyndighetens ärenden	0	0	0
Varav Miljöprövningsdelegationens ärenden	5	2	0

Källa: Platina och Diabas, samt statistiksystem från Jordbruksverket (Dawa) och Boverket (Svanen)

Kommentarer Tabell G

Tabell H - Handläggningstider					
VÄS-KOD	Beskrivning	Ärendeslag	Mål 2012 median dagar	Utfall 2012 median dagar	Utfall 2011 median dagar
Ärendegrupper med tresiffrig VÄS-kod					
202	Medborgarskap	Alla	15	10	17,5
204	Begravningsfrågor	Ansökan om att sprida aska	30	13	8
206	Stiftelser	Alla, e-tjänster	4	0	0
206	Stiftelser	Ändringsanmälan, e- tjänster	7	0	0
206	Stiftelser	Nyregistrering, e-tjänster	10	0	0
211	Allmän kameraövervakning	Anmälan	30	17	14,5
211	Allmän kameraövervakning	Ansökan	90	252	65
212	Bevakningsföretag m.m.	Anmälan, e-tjänster	1	1	1
212	Bevakningsföretag m.m.	Ansökan om godkännande av personal hos auktoriserat bevakningsföretag, e- tjänster	10	22	13
218	Jakt och viltvård	Tillstånd för skyddsjakt	5	17	10
282	Djurskydd	Förprovning av djurstall	6	16	8,5
282	Djurskydd	16 § (Tillståndsplikt för yrkesmässig djurhållning av sällskapsdjur)	60	63	80
402, 404	Detaljplan, områdesbest, fastighetsplan	Prövning av antagen plan, detaljplaner m.m.	20	20	6,5
403	Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen	Överklagande av beslut om detaljplaner	120	125	92
403	Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen	Överklagande av beslut om lovärenden samt förhandsbesked	120	109	87,5
431	Fornminnen	Avverkningsärenden	30	20	20
505	Överklagande av kommuns beslut enligt miljöbalken m.fl. författningar	Överklagande av kommuns beslut	120	121	72
521	Tillstånd och dispenser avseende naturskydd	Strandskyddsdispenser	42	171	28
525	Samråd enl. 12 kap 6 § miljöbalken	Alla	42	31	28
551	Prövning av miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. MB	Samråd o beslut om betydande miljöpåverkan	60	52	33
551	Prövning av miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. MB	Prövning vid miljöprövningsdelegationen	60-200	374	420

555	Tillsyn av miljöfarlig verksamhet	Anmälningssärenden	55	31,5	30,5
555	Tillsyn av miljöfarlig verksamhet	Miljörapporter	60	204,5	35
562	Prövning av avfall- och producentansvar	Alla	15	38	8

VÄS-KOD	Beskrivning	Ärendeslag	Mål 2012 antal dagar	Utfall 2012 målupp- fyllelse %	Utfall 2011 målupp- fyllelse %
602	Stöd till landsbygdsutveckling exkl. kompetensutveckling	Ansökan om företagsstöd landsbygdsutveckling	120 ¹⁾	21	49
602	Stöd till landsbygdsutveckling exkl. kompetensutveckling	Utbetalning av företagsstöd landsbygdsutveckling	90 ¹⁾	93	92
602	Stöd till landsbygdsutveckling exkl. kompetensutveckling	Ansökan om projektstöd exkl. miljöinvesteringar	120 ¹⁾	51	62
602	Stöd till landsbygdsutveckling exkl. kompetensutveckling	Utbetalning av projektstöd exkl. miljöinvesteringar	90 ¹⁾	62	64

Orsaker till eventuella större avvikelser från målsättningarna ska redovisas i kommentarer i respektive läns årsredovisning.

¹⁾ För ärenden inom stöd till landsbygdsutveckling gäller mål som överenskommits mellan Jordbruksverket och länsstyrelserna.

Målet är att minst 90 % av ärendena ska avgöras inom uppsatt tid.

Källa: Platina

Kommentarer Tabell H

- *Allmän kameraövervakning, ansökan (VÄS-kod 211).* Anledningen till att handläggningstiden avviker från mål är att Länsstyrelsen i ett stort antal ärenden inväntat dom från förvaltningsrätten innan beslut har fattats.
- *Djurskydd, förprovning av djurstall (VÄS-kod 282).* Den längre handläggningstiden beror på ett smärre antal ärenden där man varit tvungen att begära och invänta kompletterande handlingar.
- *Djurskydd, 16 §, Tillståndsplikt för yrkesmässig djurhållning av sällskapsdjur (VÄS-kod 282).* Differensen från uppställt mål är obetydlig, men beror på att sökanden behövt komma in med kompletterande material.
- *Tillstånd och dispenser avseende naturskydd (VÄS-kod 521).* Gruppen innehåller endast två ärenden. Det ena ärendet avser en byggnad på en ö. Länsstyrelsen hade synpunkter på denna och efter diskussion med stugägaren nåddes en överenskommelse om en utformning som länsstyrelsen ansåg vara förenlig med strandsskyddsbestämmelserna. Detta innebar dock att nytt bygglov behövde sökas hos kommunen och detta ledde till en handläggningstid på 198 dagar. Ärende nr 2 handlar om anläggning av tillfällig pir på ön Leharen. Ärendet föranledde två fältbesök besök på ön, varav det senare med generalläkaren som har tillsyn över försvarets anläggningar. Att dra slutsatser om mediantid utifrån två enstaka ärenden blir vilseledande när det saknas uppgifter i tabellen om antalet ärenden!
- *Samråd enligt 12.kap 6 § miljöbalken (VÄS-kod 525).* Antalet ärenden är i denna grupp betydligt flera än för VÄS-kod 521. Antalet ärenden under året är 248 st. Att hantera dessa ärenden med en mediantid på 31 dagar vilket är 11 dagar mindre än målet en bedrift som har krävt stora arbetsinsatser. Arbetsmiljösituationen är mycket ansträngd. Ärenden som har begränsad svarstid är prioriterade vilket i sin tur innebär att ärenden utan fastlagd svarstid prioriteras lägre.
- *Prövning av miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. MB (VÄS-kod 551).* Handläggningstiden i denna ärendegrupp blev avsevärt längre än målsättningen. Detta beror till stor del på den boom av vindkraftsärenden som överhopade oss under åren 2011 och 2012. Denna anhopning innebar att vi inte hade tillräckliga resurser att handlägga samtliga ärenden parallellt utan blev tvungna att ta dem i turordning, vilket innebar att vissa ärenden fick längre handläggningstid än beräknat. Att flera kommuner inte hade några tematiska vindkraftstillägg till

sina översiktsplaner och ville därför inte yttra sig innan dessa tillägg vara klara gjorde också att några ärenden blev väldigt långa.

- *Tillsyn av miljöfarlig verksamhet, anmälningssärenden (VÄS-kod 555).* Denna typ av ärenden initieras ofta av att en verksamhet behöver göra någon typ av förändring i verksamheten. Vi försöker prioritera denna typ av ärenden eftersom vi inte vill att nödvändiga förändringar/investeringar i verksamheterna ska behöva senareläggas på grund av långa handläggningstider.
- *Tillsyn av miljöfarlig verksamhet, miljörapporter (VÄS-kod 555).* Vår ursprungliga målsättning var att samtliga miljörapporter skulle vara besvarade innan semesterperioden. På grund av vi tidigt under våren fick två vakanser som inte kunde återbesättas förrän i september månad prioriterades detta mål bort.
- *Prövning av avfalls och producentansvar (VÄS-kod 562)* Denna ärendetyp består till största delen av ansökningar och anmälningar gällande transporter av avfall och farligt avfall. Även här innebar våra vakanser att vi valde att prioritera ner handläggningen av de ärenden som kom från verksamheter som inte hade ett akut behov av nya tillstånd.

Nedan följer en sammanställning av för länsstyrelsen väsentliga nyckeltal som återfinns i andra tabeller i årsredovisningen.

Tabell I – Nyckeltal	2012	2011	2010
Antal inkomna och initiativärenden	18 999	20 513	24 178
Antal beslutade ärenden	18 937	20 858	29 658
Totalt antal beslutade ärenden/totalt antal inkomna och initiativärenden	1,00	1,02	1,23
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	234	204	297
Utgående ärendebalans	2 579	2 205	2 550
Årsarbetskrafter (åa)	170,33	175,53	182,97
– varav kvinnor	98,94	101,08	108,38
– varav män	71,38	74,45	74,60
Lokalkostnad per årsarbetskraft	53,41	50,19	47,51
Intern representation (tkr)	135	88	113
Extern representation (tkr)	390	423	248
Total sjukfrånvaro %	3,7	2,7	3,1
– sjukfrånvaro kvinnor %	4,5	3,2	4,0
– sjukfrånvaro män %	2,6	2,0	1,8
Personalomsättning nyanställda, tillsvidareanställda	10	9	16
Personalomsättning avgångna, tillsvidareanställda	12	10	16
Andel OH-kostnad av total kostnad %	27,47%	27,45%	27,13%
Andel förvaltningsanslag av totala intäkter %	54,00%	54,60%	50,60%

För definitioner: Se info under ditt EA-stöd/LISA-nyckeltal/Beskrivning & definition av nyckeltalen

Tabellen visar intäkter, kostnader och utfall för länsstyrelsens avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelning för återrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet i regleringsbrevet

Avgiftsbelagd verksamhet									
Belopp angivna i tkr									
Verksamhet	2012 intäkter	2012 kostnader	2012 nettoutfall	2012 netto- budget	ackumule- rat utfall tom 2012	2011 intäkter	2011 kostnader	2011 netto- utfall	ackumule- rat utfall tom 2010
Offentligrättslig verksamhet									
Registreringsavgift för jaktområden	54	54	0	0	0	9	9	0	0
Djur och lantbruk (avgift för extra kontroller m.m.)	136	152	-16	-180	-208	187	200	-13	-179
Delgivning	38	10	27	0	27	36	36	0	0
Övrig offentligrättslig verksamhet	51	20	31	0	31	43	43	0	0
Uppdragsverksamhet									
Resurssamordning	2 917	2 904	13	0	10	940	911	29	-32
Fjällförvaltning									
Övrig uppdragsverksamhet									
Summa totalt	3 195	3 140	55	-180	-140	1 215	1 199	16	-211
- fördelat på									
Summa offentligrättsligt	278	236	43	-180	-149	275	288	-13	-179
Summa uppdragsverksamhet	2 917	2 904	13	0	10	940	911	29	-32

Kommentarer avgiftsbelagd verksamhet

Sammanställning över väsentliga uppgifter

Sammanställningen är gjord enligt enl. 2 kap. 4 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp angivna i tkr	2012	2011	2010	2009	2008
Låneram i Riksgälden					
Beviljad	6 000	7 000	10 500	11 000	12 500
Utnyttjad ¹	1 675	3 379	5 356	8 025	10 223
Räntekontokredit i Riksgälden					
Beviljad	5 500	5 500	5 500	5 500	5 500
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto					
Ränteintäkter	378	346	74	181	1 280
Räntekostnader	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter som disponeras					
Budget	1 026	3 178	4	5 817	5 938
Utfall	8 608	8 101	9 868	11 939	8 256
varav avgiftsbelagd verksamhet	3 195	1 215	3 581	7 027	3 813
varav övrigt utfall	5 413	6 886	6 287	4 912	4 443
Avgiftsintäkter som inte disponeras					
Budget	5 788	8 409	5 958	5 713	179 142
Utfall ²	5 492	1 028	6 921	5 792	43 570
Anslagskredit					
<i>Utgiftsområde 01</i>					
<i>Rikets styrelse</i>					
<i>01 05 001 017 Länsstyrelserna m.m.</i>					
Beviljad	3 660	4 108	5 000	6 720	4 500
Utnyttjad ³	0	2 363	4 523	3 970	513
<i>Utgiftsområde 14</i>					
<i>Arbetsmarknad och arbetsliv</i>					
<i>14 22 001 005 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2000-2006</i>					
Beviljad	0	0	0	0	0
Utnyttjad	0	0	0	0	0
<i>Utgiftsområde 19</i>					
<i>Regional tillväxt</i>					
<i>19 01 001 017 Regionala tillväxtåtgärder</i>					
Beviljad	3 572	3 572	3 572	4 465	6 251
Utnyttjad	2 706	0	0	2 348	4 552
<i>19 33 005 004 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000-2006</i>					
Beviljad	0	0	0	0	0
Utnyttjad	0	0	0	0	0

	2012	2011	2010	2009	2008
Anslagssparande					
Utgiftsområde 01					
Rikets styrelse					
01 05 001 017 Länsstyrelserna m.m.					
Summa anslagssparande	2 614	0	0	0	0
Utgiftsområde 14					
Arbetsmarknad och arbetsliv					
14 22 001 005 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2000-2006					
Summa anslagssparande	2 000	2 000	6 736	6 736	6 741
Utgiftsområde 19					
Regional tillväxt					
19 01 001 017 Regionala tillväxtåtgärder					
Summa anslagssparande	0	350	10 832	0	0
19 33 005 004 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000-2006					
Summa anslagssparande	12 000	38 566	38 566	38 566	38 605
Utgiftsområde 22					
Kommunikationer					
22 37 07 013 002 (2004)IT-infrastruktur					
Regionala transportnät m.m					
Summa anslagssparande	0	0	0	0	103
- Därav in-tecknade åtaganden med stöd av anslagssparande	0	0	0	0	0
Bemyndiganden					
Tilldelat	43 000	40 000	40 000	70 000	100 000
Åtaganden	41 694	35 000	24 700	28 569	48 083
Personal					
Antal årsarbetskrafter ⁴	170	176	183	209	199
Medeltal anställda ⁵	208	214	233	262	243
Driftkostnad per årsarbetskraft	906	882	906	842	788
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	-782	-1 555	-1 081	22 467	75 828
Balanserad kapitalförändring ⁶	732	9 963	11 044	-11 535	-95 772

Kommentarer:

¹ Anskaffade anläggningar i december som ej lånats till uppgår till 36 tkr.

² Utfallet 2011 avseende Avgiftsintäkter som inte disponeras har påverkats av återbetalning till EU med 2 372 tkr samt återföring av en tidigare uppbokad fordran mot EU med 2 226 tkr.

³ I utgående anslagssparande 2008 ingår extra tilldelade medel med ca 3,8 miljoner kr för vidare förmedling till övriga länsstyrelser avseende ansvaret för kontroll av djurskydd samt livsmedel och foder i primärproduktionen.

⁴ Antal årsarbetskrafter har beräknats genom att antal dagar som tidredovisats dividerats med 220 dagar.

⁵ Medelantalet anställda är beräknat som ett genomsnitt av antal anställda 30/6 respektive 31/12 2012.

⁶ Balanserad kapitalförändring har under 2012 justerats med 7676 tkr avseende verksamhetsövergång av Lönegaranti till Länsstyrelsen Dalarna.

Finansiell redovisning

RESULTATRÄKNING (TKR)

	2012	2011	Not
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	88 709	91 077	1
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	8 608	8 101	2
Intäkter av bidrag	57 947	56 786	3
Finansiella intäkter	379	350	4
Summa	155 644	156 314	
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-101 962	-100 926	5
Kostnader för lokaler	-10 978	-10 631	
Övriga driftskostnader	-41 401	-43 240	
Finansiella kostnader	-46	-90	6
Avskrivningar och nedskrivningar	-2 039	-2 251	
Summa	-156 426	-157 137	
Verksamhetsutfall	-782	-823	
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter och andra intäkter som inte disponeras av myndigheten	5 478	1 001	
Intäkter av uppbörd	14	27	
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-5 492	-3 254	
Saldo	0	-2 226	7
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	34 738	32 078	8
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	73 743	111 129	9
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2 938	9 781	10
Finansiella intäkter i transfereringsverksamhet	19	21	
Avsättning till/upplösning av fonder mm för transfereringar	496	-43	11
Lämnade bidrag	-111 934	-151 472	12
Saldo	0	1 494	
Årets kapitalförändring	-782	-1 555	13

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR (TKR)	2012-12-31	2011-12-31	Not
Immateriella anläggningstillgångar			
Summa	0	0	14
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	402	1 399	
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	1 324	2 267	
Summa	1 726	3 665	15
Varulager m.m.			
Fastigheter	1 705	1 723	
Summa	1 705	1 723	16
Fordringar			
Kundfordringar	439	1 816	
Fordringar hos andra myndigheter	4 702	10 498	
Övriga fordringar	4 536	9 327	
Summa	9 678	21 642	
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	2 601	2 597	
Upplupna bidragsintäkter	5 974	14 986	
Övriga upplupna intäkter	58	17	
Summa	8 633	17 601	17
Avräkning med Statsverket			
Avräkning med Statsverket	53 931	56 834	
Summa	53 931	56 834	18
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	22 307	13 694	
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	753	2 471	19
Kassa, plusgiro och bank	955	1 451	
Summa	24 015	17 616	
Summa tillgångar	99 688	119 081	

BALANSRÄKNING

KAPITAL OCH SKULDER (TKR)	2012-12-31	2011-12-31	Not
Myndighetskapital			
Statskapital	15	15	20
Balanserad kapitalförändring	732	9 963	21
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	-782	-1 555	21
Summa	-36	8 423	
Fonder			
Fonder	2 735	3 231	
Summa	2 735	3 231	11
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner o liknande förpliktelser	445	646	22
Övriga avsättningar	571	909	23
Summa	1 016	1 555	
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	1 675	3 379	24
Skulder till andra myndigheter	5 485	6 662	
Leverantörsskulder	4 649	5 722	
Övriga skulder	1 785	3 105	
Depositioner	753	2 484	25
Summa	14 347	21 351	
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	8 647	8 430	
Oförbrukade bidrag	72 044	76 091	
Övriga förutbetalda intäkter	936	0	
Summa	81 627	84 522	26
Summa kapital och skulder	99 688	119 081	

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Belopp i tkr

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 01							
Rikets styrelse							
01 05 001 017							
Länsstyrelserna m.m.	-2 363	91 814	-1 000	0	88 451	-85 837	2 614
Utgiftsområde 14							
Arbetsmarknad och arbetsliv							
14 22 001 005							
Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2000-2006	2 000	0	0	0	2 000	0	2 000
Utgiftsområde 19							
Regional tillväxt							
19 01 001 017							
Regionala tillväxtåtgärder	350	35 720	0	-350	35 720	-38 426	-2 706
19 33 005 004							
Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000-2006	38 566	0	0	-26 566	12 000	0	12 000
Summa	38 553	127 534	-1 000	-26 916	138 171	-124 263	13 908

Redovisning mot inkomstittel

Belopp i tkr

Inkomstittel	Beräknat belopp	Inkomster
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	510	530
2528 Avgifter vid bergsstaten	18	
2537 Miljöskyddsavgift Tåktavgift	4 760	4 721
2552 03 Avgifter enligt avfallsförordningen	0	98
2714 10 Tilläggsavgift (Plan o Bygglagen)	0	36
2811 9 Övriga inkomster	500	93
9455 Lotteriavgifter	0	14
Summa	5 788	5 492

Redovisning av bemyndiganden

Anslag	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden 2012	Utestående åtaganden 2012	Utestående åtagandenas fördelning per år			
				2013	2014	2015	2016
19 01 001 017							
Regionala tillväxtåtgärder	43 000	35 000	41 694	30 000	10 000	1 694	0

Finansiella villkor

Belopp i tkr

Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
01 05 001 Länsstyrelserna m.m., Gävleborgs län	Anslagskredit	3 660	0
	Anslagsbehållning som disponeras, 3 %	2 724	2 614
	Kredit på räntekonto	5 500	0
	Låneram för anläggningstillgångar	6 000	1 675
	Finansiering av förvaltningskostnader hos samverkansorganet i Gävleborgs län	2 522	2 522
	Landshövdingen deltagande i den europeiska sambandsgruppen (European Association of State Territorial Representatives)	85	59
14 22 001 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2000-2006	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som får disponeras	Allt	0
19 01 001 Regionala tillväxtåtgärder	Anslagskredit	3 572	2 706
	Uppföljning och utvärdering	1 000	1 000
19 33 005 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000-2006	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	12 000	0

Tilläggsupplysningar och noter

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där annat ej anges.

Redovisnings- och värderingsprinciper**Allmänt**

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen.

Länsstyrelsens redovisning följer god redovisningssed enligt 6 § förordning (2000:606) om myndigheters bokföring. Regeringen har beslutat att återrapportering ska ske enligt anvisningar som framgår under rubriken Verksamhet i avsnittet Organisationsstyrning och bilaga 2 till regleringsbrevet. Anvisningarna utgör ett undantag från bestämmelserna i 3 kap. 2 § FÅB och i vissa fall undantag från 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Brytdatum, det datum då löpande bokföring på räkenskapsåret avslutas, är den 4 januari 2013.

De flesta belopp i de finansiella delarna är framtagna med hjälp av excelerator. Det innebär att talen innehåller decimaler, vilket ger avrundningsdifferenser.

Periodavgränsningsposter

Inkomna fakturor t.o.m. brytdag har bokförts. Fakturor som erhålls efter brytdagen redovisas som periodavgränsningsposter. Beloppsgränsen för periodavgränsningsposter har fastställts till 10 tkr.

Löpande under året periodiseras förutbetalda kostnader såsom hyror m.m. för att kostnaden ska belasta rätt period. Skulder till personalen i form av kompledighet och semesterlöner redovisas månadsvis och regleras halvårsvis med värdeförändring till följd av ändrade löner m.m.

Erhållna bidrag som inte förbrukats periodiseras och redovisas som oförbrukade bidrag. Kostnader motsvarande bidragsbelopp som ännu inte erhållits, periodiseras och redovisas som upplupna bidragsintäkter.

Anläggningstillgångar

Tillgångar med en bedömd ekonomisk livslängd om minst 3 år och ett anskaffningsvärde på minst ett halvt basbelopp redovisas som anläggningstillgångar.

På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning månadsvis. Följande avskrivningstider tillämpas.

	Avskrivningstid
Immateriella anläggningstillgångar	3 år
Materiella anläggningstillgångar:	
- Förbättringsutgift på annans fastighet	7 år
- Maskiner, inventarier m.m.	
IT-utrustning	3 år
Bilar och transportmedel	4 år
Maskiner	4 år
Konst	ingen avskrivning
Övriga inventarier	5 år

Jordfonden

Jordfondens fastigheter värderas till inköpspris, med justering för gjorda åtgärder.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Stora genomslag i den finansiella redovisningen

Genom regeringsbeslut har viss verksamhet från och med 2012-07-01 koncentrerats från Länsstyrelsen Gävleborg till Länsstyrelsen Dalarna. Administration och utbetalning av lönegaranti är en av de verksamheter som koncentrerats. Detta har påverkat transfereringsavsnittet, balanserad kapitalförändring och övriga fordringar väsentligt vilket framgår av noterna 9, 10 och 12 och 21.

Uppgifter om rådsledamöter enligt 7 kap. 2§ förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

Redovisning av skattepliktiga ersättningar och andra förmåner till rådsledamöter och ledande befattningshavare, samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter eller uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Namn	Lön och andra ersättningar, kr	Skattepliktiga förmåner, kr
<i>Ledande befattningshavare</i>		
Barbro Holmberg, landshövding - ledamot i styrelsen för Statens Servicecenter	1 013 309	138 436
Anna-Lena Österborg, länsråd - SMHI, insynsrådet - Geodatarådet - Vattendelegationen Bottenhavet	906 382	65 505
<i>Ledamöter i Länsstyrelsens insynsråd 2012</i>		
Margareta Berg Kjellin - ersättare i Hjälpmedelsinstitutets styrelse (HI)	5 120	
Hanna Bruce - inga uppdrag	3 269	
Bengt Kjellson - Generaldirektör och chef för Lantmäteriet från 1 juli 2011--30 juni 2017 - Styrelseledamot i Lantmäteriets styrelse - Ledamot i Regeringens e-delegation - Ordförande för EULIS (European Land Registration Service) - Ledamot i styrelsen för EuroGeographics (Europeiska kartverksmyndigheternas organisation)	4 350	
Maj-Britt Johansson - styrelseledamot för Högskolan i Gävle - styrelseledamot för Miljöstiftelsen inom Högskolan i Gävle - ledamot i Kungliga Skogs- och Lantbruksakademin	7 250	

Gabriella Persson-Turdell	4 350
- inga uppdrag	
Raimo Pärssinen	4 350
- styrelseledamot i Arbetarbladet intressenter AB	
Hans Wahlbom	8 700
- inga uppdrag	
Lotta Zetterlund	8 750
- inga uppdrag	

Ledamöter i Länsstyrelsens insynsråd 2011

Stig Jönsson	2 900
Per Lundman	2 900

Kommentar:

Insynsrådet har haft 4 möten under 2012. Ersättningar för mötena i juni, september och december 2011 betalades ut under 2012. I dessa utbetalningar ingår även arvoden för två tidigare ledamöter som ingick i insynsrådet under 2011. Ersättningar för mötet i december 2012 betalas ut under 2013.

Noter

Noter till resultaträkningen

Not 1	Intäkter av anslag	2012	2011
	01 05 001 Förvaltningsanslag	83 279	86 138
	Årets minskning av semesterlöneskulden före 2009	-815	-863
	01 05 001 Förvaltningsanslag	82 464	85 275
	19 01 001 Regionala tillväxtåtgärder	6 246	5 802
	Summa intäkter av anslag	88 709	91 077

Skillnaden mellan summan av intäkter av anslag samt medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag i resultaträkningen och utgifter i anslagsredovisningen beror på anslags-avräknad semesterlöneskuld intjänad till och med 2008 enligt övergångsbestämmelsen till 16 § anslagsförordningen. Skillnaden beror även på utbetalda bidrag.

Not 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2012	2011
	Offentligrättsliga avgifter	1 622	702
	Försäljning enligt 4 § Avgiftsförordningen	5 074	6 252
	Intäkter av andra ersättningar	1 913	1 148
	Summa	8 609	8 101

Intäkter av avgifter enligt 4 § Avgiftsförordningen består av

<i>Intäkter uthyrning</i>	623	449
<i>Intäkter utbildning/konferenser</i>	702	377
<i>Intäkter konsultuppdrag</i>	3 650	5 311
<i>Intäkter övriga 4 § avgifter</i>	99	115
<i>Summa</i>	5 074	6 252

Den i separat tabell redovisad avgiftsbelagd verksamhet är inte jämförbar med denna not.

Not 3	Intäkter av bidrag	2012	2011
	Bidrag från statliga myndigheter	54 862	52 234
	Varav		
	Naturvårdsverket	23 804	26 790
	Statens jordbruksverk	7 706	7 488
	Havs- och vattenmyndigheten	6 425	2 577
	Tillväxtverket	2 351	2 180
	Riksantikvarieämbetet	1 836	1 949
	Statens energimyndighet	1 791	1 739
	Statens folkhälsoinstitut	1 783	2 141
	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 659	1 542
	Länsstyrelsen i Västernorrlands län	1 344	779
	Arbetsförmedlingen	1 312	1 172
	Migrationsverket	1 004	365
	Kammarkollegiet	900	-1 366
	Socialstyrelsen	562	299
	Länsstyrelsen i Uppsala län	483	969
	Länsstyrelsen i Jämtlands län	359	414
	Boverket	296	77
	Länsstyrelsen i Västmanlands län	272	0
	Post- och telestyrelsen	204	0
	Länsstyrelsen i Dalarnas län	115	13
	Länsstyrelsen i Örebro län	108	72
	Länsstyrelsen i Stockholms län	78	26
	Regeringskansliet	57	2 401

<i>Länsstyrelsen i Kronobergs län</i>	50	60
<i>Länsstyrelsen i Västerbottens län</i>	33	56
<i>Länsstyrelsen i Blekinge län</i>	6	94
<i>Länsstyrelsen i Jönköpings län</i>	5	40
<i>Fiskeriverket</i>	0	96
<i>Övriga motparter</i>	317	260
Bidrag från övriga	3 085	4 552
Summa	57 947	56 786

Not 4	Finansiella intäkter	2012	2011
	Räntekonto i Riksgälden	378	346
	Övriga finansiella intäkter	1	3
	Summa	379	350

Not 5	Kostnader för personal	2012	2011
	Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	-68 841	-67 937
	Övriga kostnader för personal	-33 120	-32 989
	Summa	-101 962	-100 926

Not 6	Finansiella kostnader	2012	2011
	Räntekostnader avseende lån i Riksgälden	-44	-86
	Övriga finansiella kostnader	-1	-3
	Summa	-46	-90

Not 7	Uppbördsverksamhet	2012	2011
	Uppbördsverksamhet	0	-2 226
	Under 2011 har återföring av periodiserad fordran på EU gjorts i samband med slutreglering av Mål 2 Norra programperioden 2000-2006.		

Not 8	Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	2012	2011
	01 05 001 Förvaltningsanslag	2 558	2 510
	19 01 001 Regionala tillväxtåtgärder	32 180	29 568
	Summa	34 738	32 078

Not 9	Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	2012	2011
	<i>Från myndighet</i>		
	<i>Kammarkollegiet</i>	29 731	49 955
	<i>Naturvårdsverket</i>	27 533	48 594
	<i>Post- och telestyrelsen</i>	6 977	339
	<i>Socialstyrelsen</i>	4 936	7 221
	<i>Havs- och vattenmyndigheten</i>	4 011	981
	<i>Statens folkhälsoinstitut</i>	815	1 015
	<i>Statens energimyndighet</i>	516	547
	<i>Regeringskansliet</i>	297	384
	<i>Statens jordbruksverk</i>	9	28
	<i>Länsstyrelsen i Örebro län</i>	2	0
	<i>Riksantikvarieämbetet</i>	0	0
	<i>Tillväxtverket</i>	-1 085	2 064
	Summa	73 743	111 129

Not 10	Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2012	2011
	Lönegaranti konkurser	2 415	8 311
	Lönegaranti rekonstruktioner	0	62

Bygdemedel	774	819
Region Gävleborg	7	27
Kommunal samverkan	0	11
Älgvårdsfonden	-258	551
Summa	2 938	9 781

Not 11	Avsättning till/upplösning av fonder mm förtransfereringsändamål	2012	2011
	Ingående balans	3 231	3 188
	Årets förändring	-496	43
	Utgående balans	2 735	3 231
	Uppdelat på		
	Älgvårdsfonden		
	Ingående balans	1 747	1 798
	Årets inbetalningar	1 082	973
	Årets kostnader	-1 339	-423
	Lämnade bidrag	-305	-601
	Utgående balans	1 185	1 747
	Bygdemedel		
	Ingående balans	1 483	1 390
	Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	774	819
	Finansiella intäkter i transfereringsverksamhet	19	21
	Lämnade bidrag	-726	-747
	Utgående balans	1 550	1 483

Not 12	Lämnade bidrag	2012	2011
	Lämnade bidrag till den offentliga sektorn	-50 138	-61 333
	Lämnade bidrag till internationella organisationer	-16	-5
	Lämnade bidrag till övriga, samt vissa förluster och periodiseringar	-61 781	-90 134
	Summa Lämnade bidrag	-111 934	-151 472
	inom verksamhetsområden		
	Lönegaranti	-31 717	-56 689
	Efterbehandling förorenade områden	-21 953	-33 980
	Företagsstöd	-20 071	-23 852
	Regional projektsamverkan	-12 417	-7 267
	Fördelning av statsbidrag inom område Folkhälsa	-5 311	-8 504
	Stöd till fisket	-4 493	-1 021
	Utveckling jordbruksnäringen o landsbygden	-4 327	-50
	Allmänna o övergripande inom Regional tillväxt	-2 819	-2 500
	Biologisk återställning i kalkade vatten	-1 530	-2 141
	Kalkning försurade vatten	-1 281	-1 936
	Miljömål	-1 253	-1 552
	Kommunikationsplanering	-998	-339
	Jakt och viltvård	-793	-4 454
	Deponering, adm o fördeln medel, allm arvsfonden	-726	-747
	Allmänt o övergripande inom Energi och klimat	-664	-547
	Allmänt o övergripande inom Folkhälsa	-440	0
	Jämställdhetsfrågor	-429	-145
	Skydd av områden och arter	-268	-309
	Stöd till lantbruksutvecklingsåtgärder	-150	0
	Fiskevård, fritidsfiske	-100	-50
	Förvaltning skötsel skyddade områden	-95	-119
	Miljöövervakning o uppföljning miljömål	-86	-893
	Förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön	-15	-934
	Allmänt och övergripande inom Myndighetsövergripande verksamhet	0	-10

<i>Tillväxtavtal o program regional näringspolitik</i>	0	-642
<i>Kultuhistoriskt värdefulla miljöer</i>	0	-4
<i>Allmänt o övergripande inom Naturvård och miljöskydd</i>	0	-409
<i>Tillsyn förorenade områden och miljöriskområden</i>	0	-2 379
	-111 934	-151 472

Administration och utbetalning av lönegaranti har enligt regeringsbeslut koncentrerats till Länsstyrelsen Dalarna från och med 2012-07-01

Not 13 Årets kapitalförändring	2012	2011
Verksamhetsutfall		
<i>Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan</i>	55	16
<i>Semesterlöne- och löneskuld</i>	921	975
<i>Årets minskning av semesterlöneskulden från 2008 som finansieras av anslag</i>	-815	-863
<i>Övriga periodiserade kostnader RTA</i>	-943	-951
Summa verksamhetsutfall	-782	-823
Uppbörd*		
<i>Övriga periodiserade kostnader SCR</i>	0	-2 226
Transfereringar		
<i>Lönegaranti konkurser</i>	0	1 460
<i>Lönegaranti rekonstruktioner</i>	0	35
Summa Transfereringar	0	1 494
Summa årets kapitalförändring	-782	-1 555

* Under 2011 har återföring av periodiserad fordran på EU gjorts i samband med slutreglering av Mål 2 Norra programperioden 2000-2006.

Noter till balansräkningen

Not 14 Immateriella anläggningstillgångar	2012	2011
Ingående anskaffningsvärde	1 398	1 398
Årets försäljning, utrangering	0	0
Utgående anskaffningsvärde	1 398	1 398
Ingående avskrivningar	-1 398	-1 353
Årets avskrivningar	0	-45
Årets försäljning, utrangering	0	0
Utgående avskrivningar	-1 398	-1 398
Bokfört värde	0	0

Not 15 Materiella anläggningstillgångar	2012	2011
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	10 485	10 461
Årets anskaffning	0	23
Årets försäljning, utrangering	0	0
Utgående anskaffningsvärde	10 485	10 485
Ingående avskrivningar	-9 086	-8 090
Årets avskrivningar	-997	-996
Årets försäljning, utrangering	0	0
Utgående avskrivningar	-10 083	-9 086
Bokfört värde	402	1 399
Maskiner, inventarier, installationer mm.		
Ingående anskaffningsvärde	18 588	19 979
Årets anskaffning	104	539
Årets försäljning, utrangering	-466	-1 931

Utgående anskaffningsvärde	18 226	18 588
Ingående avskrivningar	-16 321	-17 040
Årets avskrivningar	-1 042	-1 209
Årets försäljning, utträngning	462	1 928
Utgående avskrivningar	-16 902	-16 321
Bokfört värde	1 324	2 267
Bokfört värde materiella anläggningstillgångar	1 726	3 665

Not 16 Fastigheter	2012	2011
Areal, ha:		
Jordbruksmark	22	24
Produktiv skogsmark	114	116
Bokfört värde	1 705	1 723
Bedömt värde	2 475	2 570

Avser Jordfondens fastigheter inom lantbruksverksamheten.
Det bokförda värdet avser fastigheternas anskaffningsvärde.

Not 17 Periodavgränsningsposter	2012	2011
Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyror	2 264	2 257
Övriga förutbetalda kostnader	336	341
	2 601	2 597
Upplupna bidragsintäkter		
Upplupna bidragsintäkter från andra myndigheter <i>varav</i>	5 187	14 260
<i>Statens jordbruksverk</i>	2 196	3 886
<i>Migrationsverket</i>	1 755	559
<i>Arbetsförmedlingen</i>	412	264
<i>Kammarkollegiet</i>	263	422
<i>Post- och telestyrelsen</i>	139	0
<i>Naturvårdsverket</i>	131	410
<i>Tillväxtverket</i>	113	8 459
<i>Myndigheten för samhällsskydd och beredskap</i>	70	0
<i>Länsstyrelsen i Dalarnas län</i>	41	0
<i>Riksantikvarieämbetet</i>	9	26
<i>Statens folkhälsoinstitut</i>	0	7
<i>Havs- och vattenmyndigheten</i>	0	25
<i>Statens energimyndighet</i>	0	202
<i>Övriga motparter</i>	59	0
Upplupna bidragsintäkter från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	787	726
Totala upplupna bidragsintäkter	5 974	14 986
Övriga upplupna intäkter	58	17
Summa periodavgränsningsposter	8 633	17 601
Minskningen av upplupna bidragsintäkter beror på att Länsstyrelsen från och med 2011 inte söker medfinansiering från Tillväxtverket för utbetalda företagsstöd, samt att de upplupna bidragsintäkterna erhållits eller återförts under 2012.		

Not 18 Avräkning med statsverket	2012	2011
Uppbörd		
<i>Ingående balans</i>	-1 669	-661
Redovisat mot inkomsttitel (-)	-5 492	-3 254

Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)	2 599	2 246
<i>Skulder avseende uppbörd</i>	-4 562	-1 669

Anslag i icke räntebärande flöde

<i>Ingående balans</i>	735	589
Redovisat mot anslag (+)	38 426	35 370
Medel hänförliga till transfereringar med mera som betalats till icke räntebärande flöde (-)	-37 927	-35 224
<i>Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde</i>	1 234	735

Anslag i räntebärande flöde

<i>Ingående balans</i>	2 363	4 523
Redovisat mot anslag (+)	85 837	88 663
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-90 814	-90 823
<i>Skulder avseende anslag i räntebärande flöde</i>	-2 614	2 363

Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag

<i>Ingående balans</i>	2 941	3 805
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-815	-863
<i>Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag</i>	2 126	2 941

Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto

<i>Ingående balans</i>	52 463	61 733
Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)	91 284	121 351
Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)	-121 328	-163 597
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar (+/-)	35 328	32 978
<i>Saldo</i>	57 747	52 463
<i>Övriga fordringar på statens centralkonto</i>	57 747	52 463

Summa utgående balans avräkning med statsverket	53 931	56 834
--	---------------	---------------

Not 19 Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	2012	2011
Övriga tillgodohavanden i Riksgälden Deponeringar	753	2 471

Det minskade tillgodohavandet från 2011 till 2012 förklaras av att administrationen av deponerade medel enligt 1927 års lag enligt regeringsbeslut koncentrerats till Länsstyrelsen Dalarna från och med 2012-07-01.

Not 20 Statskapital	2012	2011
Ingående balans	15	0
Årets förändring	0	15
Summa	15	15

Not 21 Balanserad Kapitalförändring och Kapitalförändring enligt Resultaträkning	2012	2011
Balanserad kapitalförändring	732	9 963
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	-782	-1 555
Summa	-51	8 408

Specifikation balanserad kapitalförändring		
<i>Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan</i>	-195	-211
<i>Semesterlöne- och löneskuld</i>	-381	-493
<i>Övriga periodiserade kostnader RTA</i>	1 308	2 259
<i>Lönegaranti konkurser</i>	0	6 310

Lönegaranti rekonstruktioner	0	-128
Övriga periodiserade kostnader SCR	0	2 226
summa	732	9 963

Specifikation kapitalförändring enligt resultaträkningen		
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	55	16
Semesterlöne- och löneskuld	106	112
Övriga periodiserade kostnader RTA	-943	-951
Lönegaranti konkurser	0	1 460
Lönegaranti rekonstruktioner	0	35
Övriga periodiserade kostnader SCR	0	-2 226
summa	-782	-1 555

Specifikation total kapitalförändring		
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	-140	-195
Semesterlöne- och löneskuld	-276	-381
Övriga periodiserade kostnader RTA	364	1 308
Lönegaranti konkurser	0	7 769
Lönegaranti rekonstruktioner	0	-93
summa	-51	8 408

Minskningen från 2011 till 2012 förklaras främst av att administration och utbetalning av lönegaranti enligt regeringsbeslut koncentrerats till Länsstyrelsen Dalarna från och med 2012-07-01

Not 22	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2012	2011
	Ingående avsättningar	646	1 378
	Årets pensionskostnader	73	-218
	Årets pensionsutbetalningar	-274	-514
	Utgående avsättning	445	646

Not 23	Övriga avsättningar	2012	2011
	Avsättning för omstruktureringsåtgärder - enskilda överenskommelser		
	Ingående avsättning	0	43
	Årets förändring	0	-43
	Utgående balans avsättning för omstruktureringsåtgärder - enskilda överenskommelser	0	0
	Övriga avsättningar - överenskommelser		
	Ingående avsättning	544	1 902
	Årets förändring	-544	-1 358
	Utgående balans övriga avsättningar - överenskommelser	0	544
	Trygghetsmedel		
	Ingående avsättning	365	206
	Årets förändring	206	159
	Utgående balans trygghetsmedel	571	365
	Utgående balans övriga avsättningar	571	909

Not 24	Lån i Riksgäldskontoret	2012	2011
	Ingående balans	3 379	5 356
	Under året upptagna lån	340	290
	Årets amorteringar	-2 044	-2 267
	Utgående balans	1 675	3 379

Beviljad låneram	6 000	7 000
Anskaffade anläggningar i december som ej lånats till uppgår till 36 tkr.		

Not 25	Depositioner	2012	2011
	Depositioner	753	2 484

Minskningen från 2011 till 2012 förklaras av att administrationen av deponerade medel enligt 1927 års lag enligt regeringsbeslut koncentrerats till Länsstyrelsen Dalarna från och med 2012-07-01.

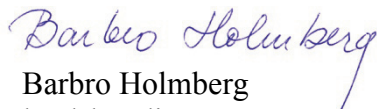
Not 26	Periodavgränsningsposter	2012	2011
	Upplupna kostnader		
	Upplupna löner, arvoden inkl social avg	203	161
	Upplupna semesterlöner inkl social avg	7 517	7 705
	Övriga upplupna kostnader	927	564
	summa	8 647	8 430
	Oförbrukade bidrag från annan myndighet	68 569	73 461
	<i>varav</i>		
	<i>Post- och telestyrelsen</i>	28 005	7 773
	<i>Naturvårdsverket</i>	25 852	50 430
	<i>Regeringskansliet</i>	4 529	4 883
	<i>Socialstyrelsen</i>	1 794	3 298
	<i>Länsstyrelsen i Örebro län</i>	1 726	0
	<i>Statens folkhälsoinstitut</i>	1 105	1 101
	<i>Länsstyrelsen i Västernorrlands län</i>	1 098	2 218
	<i>Riksantikvarieämbetet</i>	1 062	446
	<i>Tillväxtverket</i>	787	818
	<i>Kammarkollegiet</i>	678	679
	<i>Havs- och vattenmyndigheten</i>	632	608
	<i>Länsstyrelsen i Uppsala län</i>	506	0
	<i>Statens energimyndighet</i>	393	548
	<i>Myndigheten för samhällsskydd och beredskap</i>	353	609
	<i>Statens jordbruksverk</i>	40	0
	<i>Boverket</i>	10	19
	<i>Länsstyrelsen i Stockholms län</i>	0	24
	<i>Länsstyrelsen i Blekinge län</i>	0	6
	Oförbrukade bidrag från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	3 474	2 630
	Totalt oförbrukade bidrag	72 044	76 091
	Övriga förutbetalda intäkter	936	0
	Summa periodavgränsningsposter	81 627	84 522
Not	Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	2012	2011
	Beviljad kreditram	5 500	5 500

Beslut om årsredovisning

Beslut i ärendet har fattats av landshövding Barbro Holmberg vid Länsstyrelsen Gävleborg. I den slutliga handläggningen har länsrådet Anna-Lena Österborg, avdelningscheferna Mats Hindström och Erik Lennmalm, samt ekonomichefen Jan Höglund deltagit. Föredragande har varit handläggare Anders Enqvist, samt ekonomihandläggarna Veronica Sjöberg och Mona Ivarsson.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Gävle den 22 februari 2013

Barbro Holmberg
landshövding

Länsstyrelsen
Gävleborg

Besöksadress: Borgmästarplan, 801 70 Gävle **Telefon:** 026-17 10 00
Webbadress: www.lansstyrelsen.se/gavleborg